

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\R\Remarque Erich Mario\Remarque, Erich Maria
- Stanice na obzoru.pdb

PDB Name: Remarque-Stanice na obzoru
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.6.2006
Modification Date: 12.6.2006
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Erich Maria Remarque

Stanice na obzoru

I

Kaie až překvapilo pomyšlení, že je nyní už celý rok zase doma, v krajině, v níž prožil mládí, a mezi lidmi, se kterými vyrůstal. Kdykoli se vracel, nacházel je takové, jaké je opustil; hraběnkou Ghestovou, která měla ráda citrónové pečivo a romantickou hudbu, bělovlasého pana von Croy, sourozence Holgersenovy. Jen mladá Barbara už nebyla to dítě jako tenkrát.

Zatím ještě seděli na terase před panským domem. Dveře do hudebního pokoje byly otevřené, protože všem připadalo vhodné doplnit hudbu několika podzimními impresemi. Park se svým vadnoucím listím k tomu vytvářel dobrou kulisu. Následná večere pak bude o to přátelštější; vždyť uměřené parafráze o pomíjivosti podporují chuť k jídlu.

Život tu plynul klidně a usedle, při zemi, ovládan atmosférou ročních dob a udržován důležitými denními událostmi; myslet na setbu a sklizeň bylo důležitější než myslet na srdce. Jeden tu žil jako druhý, bez valných rozdílů; všichni se znali příliš dlouho, než aby si mohli ještě něco dát, a proto se nejraději setkávali na střední rovině zdravé praxe. Nikomu nevadilo, že se život v krátkých intervalech donekonečna opakuje, a nikdo také netušil, jak toto nepřetržité soužití korumpuje a místo jemného napětí podporuje užvaněnou nudu.

Vítr šuměl v dlouhých vlnách korunami platanů a občas přehlušil hudbu. Vzadu za stromy se opožděně blýskalo na časy.

Kai náhle zneklidněl; zničehonic cítil, že zatímco tu sedí, duchem jen napůl přítomen, tonou minuty a sekundy jeho života v nenávratnu; kdesi trvale a nezvučně plynul čas, záhadný a vyvolávající strach svým neodvratným, mlhavým uplýváním, nezadržitelným jako neúprosné krvácení.

Již to nedokázal snést; pod jakousi záminkou se rozloučil, zašel ke stájím, aby si vzal svého koně a vydal se přes vřesoviště do svého domu.

V teplém šeru, jež bylo cítit podestýlkou a dechem zvířat, ležela mezi koňmi Frute, jeho modrá doga. Jakmile zaslechla pánovy kroky, vyskočila a se vzrušeným štěkotem se hnala napřed.

Venku se její štěkot změnil v radostné kňučení. Kai zpozorněl. V obrysu vchodu stála mladá Barbara a volala: „Chtěla bych jet kousek s vámi, Kaii, večer je pro to jako stvořený. Vzadu za vřesovištěm se dokonce strhla bouřka.“

Opírala se o stání a hleděla na něj. Tvář měla zastíněnou šerem stáje, ústa a čelo jakoby jen v náznacích, splývající bledost a temnost plnou podivného půvabu. V očích se jí zrcadlilo mdlé světlo oken.

Kai viděl, že se v ní odehrává něco, o čem sama ještě nemá potuchy. Přišla za ním, protože si myslela, že se chce projet na koni; šlo však o víc.

Mezi blízkými těly zvířat, mezi hladkou srstí koně a světlým kožichem psa, který se k němu tiskl, mezi dupáním a tichým supěním a řinčením řetězů vzal energicky její ruce do svých: „Barbaro, pokaždé, kdykoli jsem se po čase vrátil, jste vyrostla, a bylo pěkné vás tu vždycky najít. A taky nesmíte nikdy odejít, věřte mi, vy patříte sem, do tohoto domu s jeho lipami a platany, se psy a koňmi. Člověk by buď neměl nikdy odcházet, nebo by se už neměl nikdy vracet; nikdy se totiž nevrací úplně a zůstává pak rozpolcený. Ale vy, Barbaro, vy patříte sem, do tohoto ticha, abyste žila sama sebou a konala prostě činy.“

V jeho sevření se její ruce chvěly. Neodpovídala. Mlčení mezi nimi narůstalo a houstlo v jakémsi němém očekávání.

Přerušil to mlčení, ještě než se mohlo stát významné: „Pojďte, Barbaro, osedláme vaši klisnu...“

Jeli vedle sebe. Za parkem se prostírala pole, mezi nimi spaly roztroušené vesnice; pak začalo vřesoviště s břizami, keři jalovce a runovými kameny. Na obzoru se rýsovaly mraky, na jejichž pozadí kreslilo své členité čáry blýskání na časy. Konec zvedl hlavu. Vítr, který číhal u lesa, se chystal přepadnout večer.

„Vy chcete zase odjet, Kaii?“

„Nevím - možná.“ Kai se rychle sehnul a opět se vzpřímil. „Možná, Barbaro.“

Popohrnali koně. Cesta vedla na návrší, a tam se jim skýtal výhled do daleka. Přitáhli koním uzdu. Kopec obklopile stíny, jež se tajně plížily mezi keři a kamením. Za nimi se v lehce nahnčené temnotě rozplývalo mlhavé vřesoviště.

Blýskání na časy zesílilo a v jeho bledém světle se pokaždé objevila vesnice, ležící na obzoru, jako vidina vytržená z temné noci. Prudký záblesk ozářil řady střešů a nízkou světlou věž, vzplanul a pohasl, jako kdyby se vše propadlo.

Ten kratičký pohled připomínal vzdálenou faru morgánu, neskutečný snový obraz, neboť toto střídání světla a tmy neprovázelo žádné hřmění.

Krajinu protínala přímka železničního náspu. Koleje se po něm táhly jako silné, lesknoucí se zaslíbení, stříbřily se, ztrácely na lesku a daleko vzadu se spojovaly do zářícího bodu.

Běží do nekonečnosti, pomyslel si Kai. Hřbet koně se pod ním rytmicky vlnil, násep s kolejemi se prostíral široko daleko, noci se míhaly blesky a burácely porывy větru. „Pojedeme pomalu - touhle dobou by tu měl projíždět vlak,“ zavolal na Barbaru.

Půda se začala otřásat a pod zemí sílil hukot. Dráty u náspu se náhle kovově rozezvučely vysokým tónem a přehlušily i sílící dunění; rovinou proběhl řetězec signálních světel, podobných náhle se zastavivším bleskům, tiše se zvedla příčná ruka semaforu, nad kolejemi narůstala záře světlometů, které před sebou hrnuly kuzele bledého světla, a kolem obou diváků prolétl expres s dlouhými osvětlenými vagóny, pohled do oken - lidé - postava opírající se o okenní sklo - žena či muž? - A už bylo všechno pryč, už se nad vřesovištěm pestře houpala jen koncová světla mizícího vlaku a dunící koleje pomalu utichaly.

Kai seděl v sedle, o něž se opíral rukama sevřenými v pěst. Krajinou se mihl ozářený ostrov jako kometa, přicházející z neznáma a v neznámu mizející, na ní lidé, které před hodinami svedl osud, aby je po čase zase rozeslal na všechny strany, náklad osudů, který v osvětlených oddílech profícel temnotou - za nimi se hnál vír tajemství a stával se fantastickou vábníčkou - zdálo se, že nad okrajem roviny, z mraků a stínů, ze země a noci zaznívají hlasy, zmatené a matoucí, moře, příboj, který se vlnil a volal...

Nad vřesovištěm zadunělo první zahřmění. Kai se vztyčil. Usmál se na Barbaru a uchopil uzdu jejího koně: „Barbaro, měla jste pravdu; chci zase pryč. Budu cestovat, odjedu hned. Žijte tu blaze, vděčím vám za nejhezčí okamžik...“

Pustil uzdu a chtěl odjet, ale něco v dívčině tváři ho na chvíli zdrželo. Ještě tu bylo třeba cosi říci, cosi určitého a důležitého, jenže se to vzpouzelo slovům, nedalo se to hledajícími pojmy uchopit, unikalo jim to a ztrácelo se ve víru obrazů. Chvatně a takřka drsně sáhl po neurčité frázi a zavolal na ni: „Já zase přijedu...“

To sice také nebylo to pravé, jenže čas kvapil, ožil, jako kdyby každá minuta znamenala promarnění jednoho života, a kuň, nakažený jezdcovým neklidem, se točil a dupal.

Tu mladá Barbara zvedla hlavu, pohnula se - a Kai pochopil. Obrátil koně, chtěl víc, chtěl se k dívce přiblížit, věděl, že by mu tiše spočinula na hrudi - věděl však také, že ono NE je ještě silnější, že ono utajované je hlubší, že tuto krev nesmí vystavit žádnému neklidu. Ovládl se tedy, v poslední chvíli před vzednutím vlny obrátil prudce koně, zamával a bez ohlednutí odklusal dolů po svahu ke svému domu. Doga před ním letěla porostem jako modrá liška.

Kai zajel do dvora, koně odvedl do stáje, začal ho sám otírat, ale brzy přestal, předal kartáče i houně čeledínovi a zamířil nahoru do svých pokojů.

Tam stály velké okované kufrы, mohutné a vládnoucí, na rozích otlučené, na stěnách odřené a poškrábané, ale pestře polepené, přímo zasypané nálepkami a značkami hotelů, a každý ten lístek znamenal jednu stanici, jeden útek, jako když prchají rackové při záblescích dne, jednu vzpomínku. Na hraně visela napůl odlepená charakteristická nálepka hotelu Mena House - palmy, poušť, pyramidy, Nil šedivý jako břidlice, vojenská hudba před jídelnou Shepherdu, golfová hřiště Grandhotelu Heluan, západy slunce za Asuánem, hotel na kataraktech, pomalá jízda džahabijí do nebe barvy nefritu; tam zase značka hotelu Galle Face - pláže Kolomba, kde příboj stíkal skoro až do oken, kde v maurském sále za tichého šumění ventilátorů čekalo dvacet mlčenlivých, bíle oděných indických pikolíků na to, aby osamělému hostu donesli sodovku a zelená cigára; Grandhotel Gardone se svým kýčovitým obrazem jezera Lago di Garda - projížďky motorovým člunem ve sprše a slunci, Maud a odpoledne v San Vigiliu; hnědý zavazadlový lístek andské železnice - vlaky šplhající se nad propastmi Kordiller, na zastávce indiánské dítě, dojemně bezmocné se svými útlými údy, úzkou hlavou, vykukující z příliš velkého ponča, a ořesným očima stoletého starce; značky celníků z Buenos, z Ria, noci pod tropickým měsícem, prováté pasátem, Američanka a černoch z lodní kapely; hotel Medan, Palace hotel, hotel Grand Orient, hotel Buitenzorg - náhorní vysočina na Jávě, bronzové dívky a zvuk gongů tisícovek gamelanů, znějící po celou noc; každá ta nálepka znamenala minulost a každá se teď stala přítomností, lákadlem života; tyto hřmotné kufrы, dřevo, mosaz a kůže, neforemné, hranaté kufrы, stojící za noci na statku uprostřed vřesoviště, teď byly rozhlasovými stanicemi světa, anténami bytí, a z jejich pestrých i vybledlých nálepek se linula melodie dále.

Kai si jeden z nich přitáhl, odemkl zámky, vnitřek na něj ospale zívá, ale pak se dosyta nacpal prádlem, obleky a dalšími věcmi.

Kai vše jedním zátahem zabalil a kufrы ihned odnesl do garáže. Pak se vrátil a převlékl se na cestu. Velice dobře věděl, že si počíná nerozumně a že by bylo lepší uspořádat své věci v klidu a vyjet o hodinu nebo o den později; nechtěl však tento uvolněný, povznášející a opojný pocit omezovat rozumem a uvažováním, bez zábran se mu oddával; spíš jej ještě prohluboval tím, že do tohoto víru přidával sebe sama, své pohyby, slova, své myšlenky.

Rychle něco snědl, při tom udílel pokyny svému správci, podepsal pár papírů a opět odešel do garáže, oblékl si prachutěsný závodnický oblek, pískl na psa, který byl skokem ve voze, stiskl startér a pomalu, takřka plíživě projel

dvorem. Motor vzápětí zaburácel, houkačka dlouze a divoce zavyla do polí, světlometry ohmatávaly cestu, a vůz zamířil k jihu.

Odpoledne prvního dne potkal Kai cikány. Vrásčitá stařena, která se zdržela za tlupou, aby po vesnicích něco vyžebrała, mu málem vběhla pod kola. Žena si vztekle odplivla a zaláťeřila na kola, hrozíc jim hubenými pěstmi. Když však zahlédla dogu, skrčenou na zadním sedadle, trhla sebou a chtěla utéci.

Kai na ni zavolał, a tak se váhavě vracela. Vyzval ji, aby si nastoupila, že ji doveze, kam až bude chtít. Stařena začala mluvit na psa, pak přikývla a nasedla.

Kai vysadil starou cikánku u její tlupy a chtěl jet dál. Zabránil mu v tom však podsaditý muž, který vypadal jako mazaný snědý sedlák. Mnoha gesty ho prosil, aby se s nimi hodinku pozdržel, prý budou tábořit tady poblíž, a on, nechce-li stařenu urazit, musí pozvání přijmout.

Kai nakonec svolil. Povozy zahruly na lesní cestu a dojely na mýtinu, obklopenou a chráněnou lesem. Tady cikáni srazili vozy dohromady, rozdělali oheň a zavěsili nad něj velký měděný kotel. Stařena si k němu dřepła, míchala velkou naběračkou a házela do něj byliny a kusy masa.

Polévka chutnala zvláštně, byla velice kořeněná a jakoby podlitá alkoholem. Kai se na to zeptal, ale stařena se usmála: „Kdepak, to jenom ty bylinky...”

Vzala ho za ruku a chtěla mu číst z levice. Chvatně mlela jakési naučené věty; pak se podívala důkladněji a zmlkla. Kai se na nic neptal, jen vytáhl cigarety a rozdál je. Dívky se na ně lačně vrhly a začaly lovit v krabičce; na jedné z rukou se zatřpytil achát. Byla to ruka velice útlá a měla dlouhé prsty.

Kai pátral po obličejích. Dívka jeho pohledu odolala, zvolna však rudla, a jak jí pod olivovou pletí stoupala krev, zdála se stále tmavší a měkčí.

Promluvil na ni, ale ona zavrtěla hlavou - nerozuměla mu. A tak, oproštění od všednosti řeči, na sebe hleděli jakýmsi novým a zvláštním způsobem, v němž nemohlo dojít k pochopení slovy.

Kai viděl, že si toho stařena všimla a chce něco říci. Rychle tomu předešel jakousi nepodstatnou frází, zeptal se na její osobní poměry. Reagovala profesionálně: chopila se nabízené pomocné ruky a začala lamentovat; uprostřed řeči se náhle zarazila, po očku na něj mrkla a zasmála se. Pak v kotli vylovila pár kousků masa pro Frute. Kai se poté opět vydal na cestu.

V Mnichově si obstaral triptyky a víza.

V Kochelu přšelo. Ve Walchensee se mu před předním sklem roztančily velké rozbředlé sněhové vločky. Před Zirlbergem byl povrch silnice pod sněhem zledovatělý. Kola se protáčela a nedokázala zabrat. Kai s sebou neměl sněhové řetězy.

Vzal tedy řemeny z kufrů a obtočil je kolem kol, ale po několika stovkách metrů byly zničené. Navázal je, propletl drátem a smrkovými větvemi a zkusil to znovu. V posledním ostrém stoupání sklouzl vůz zpátky, a Kai ho jen s obtížemi udržel na silnici. Musel se vrátit a koupit si sněhové řetězy.

Ačkoliv věděl, že to je jediný způsob, jak se dostat dál, v rozporu s jakoukoliv logikou ho velice deprimovalo, když musel vůz obrátit. Nejraději by se byl o ten svah pokusil ještě jednou.

Se sněhovými řetězy vyjel vůz kopec na jeden zátaħ. Vyjasnilo se. Nebe se klenulo nad horami v jasné modři. Kai dosud vlastně neměl žádný určitý cíl; nyní se rozhodl, že pojedje na Riviéru.

Příští den dopoledne nechal za sebou Alpy a hnál se bílým prachem italských silnic. Elektrická rychlodráha ho provázela chvíli napravo, chvíli nalevo, občas vedla zase hluboko pod ní. Ve velkých serpentínách se silnice kroutila dolů do Pontedecima. Pozdě odpoledne byl v Janově a mířil hned zase dál do Monte Carla.

V hotelu si dopřál horkou japonskou koupel s eukalyptovým olejem a namasíroval si kůži mentolovým alkoholem. Takto osvěžený vybalil smoking a oblékl se.

V kasinu si nechal vypsát kartu se zelenými rohy pro cercle privé, načež nahlédl do velkých sálů. Angličtí obchodníci se tam prali s místními Rusy a prastarými Američankami o místa u stolů a sbírali odvahu k minimálním sázkám. Mezi tím posedával mondénní svět druhého řádu, promíchaný kokotami a starými Angličankami, jaké lze s jistotou potkat kdekoli na světě.

Žít v Anglii musí být pěkné, pomyslel si Kai, když všechny své staré panny vyvezli na Riviéru a do Egypta.

V salons privés právě končila bakarátová série. Nebylo to příliš zajímavé. Kai opustil kasino a toulal se po avenue de Monte Carlo. Za poštou svítily dvě lucerny u vjezdu do přístavu. Pod plachtami se tam v řadě jedna vedle druhé na vodě houpaly plachetnice a motorové jachty. Do kopce supěla auta. Vpravo jasně zářila okna Sportovního klubu.

Kai vešel a prokázal se legitimací. Dole pak potkal známé.

Vládla tu vzrušená nálada; jakýsi Rus prohrál v bakaratu čtvrt milionu franků; u jednoho stolu trente et quarante vyšla šestkrát za sebou černá; právě opět začínala podobná série, a tak se všichni nadšeně vrhli do nové hry.

Kai se několikrát zastavil a rozhlédl. Před ním seděl jakýsi Balkánc s vpadlými spánky. Ruce měl plné prstenů; kroužky to byly různorodé, ale všechny se smaragdy. Vedle sebe měl lakovanou krabičku - japonská práce, napůl natřená černě, napůl červeně - a v ní malého pavouka. Před každou sázkou krabičkou zatřásl a pak vsadil na rouge nebo na noir podle toho, zda byl pavouk právě v červené či černé polovině.

„Jakého maskota máte vy?“ zeptal se Kaie výrobce automobilů Bird.

„A k čemu takový maskot je?“ odvětil Kai otázkou.

„To byste tady neměl hrát,“ prohlásil Bird s vážnou tváří. „Nikdo se v téhle sezóně nepokouší o velký tah bez maskota. Podívejte se tamhle na tu rusovlasou Američanku. Ten kravský zvonec, který třímá v levé ruce, váží aspoň kilo. Jistě si všimnete, že z něj nespouští ruku ani na minutu. Je to její maskot.“

„Ještě že si nemyslí, že na něj musí před každou hrou zazvonit,“ poznamenal Kai.

„Jen se neposmívejte. Ten chlapík naproti je Brazilec, myslím, že má kávové plantáže. Vidíte, ten má vedle sebe malou želvu. Přivezl si ji od nich, jenže ona prý bohužel nesnáší zdejší stravu, a tak pro ni ten muž nechává vozit den co den z Nice jistý druh salátu. Každým žetonem jí nejdřív klepne o krunýř, než ho vsadí. Takhle prve vyhrál dvě stě tisíc franků. Byla v tom i série černé šestkrát po sobě. Před sedmou sázkou shodil jeho soused pohybem ruky želvu na zem. Ten muž okamžitě přestal hrát a odešel, a od té chvíle vyhrávala červená. Před hodinou se želva zase vrátila; asi dostala rozhršení. Ale pojdte k ruletě tam naproti. Vpravo sedí princ Fiola. Prosadil, že od dvanácti hodin se u toho stolu může sázet velice vysoko.”

Kai si našel místo a pustil se do hry. Příliš ho to nezajímalo, ale Fiola začal vyhánět hru do takové výšky, že už brzo nepřišel nikdo se sázkou pod tisíc franků.

Objevil se Brazilec, našel místo pro svou želvu a zpočátku vsadil několikrát a cheval. Pak dal přednost černé. Teď se hrálo rychleji. Krupiéřův hlas ožil, chlapík svou stereotypní větu pronášel rázněji a hry se střídaly v kratších odstupech.

Kai bezmyšlenkovitě pozoroval velkou brož Američanky. Hodnotu tohoto šperku z indiánského zlata překonávala jen míra nevkusu. Kai měl za sebou čtrnáct hodin jízdy - v uších mu dosud znělo hučení motoru, jednotvárné, zpěvavé a uklébávající k spánku.

Teprve po chvíli zjistil, že přišel o všechny své sázky. Sáhl proto pro bankovky a položil je na políčka. Nádherný pocit rozdvojené existence ho neopouštěl a uváděl ho do zvláštní nálady. Cítil se tady u hracího stolu lehký, ba bez tíže, před sebou měl lidi, u nichž se všechen život soustřeďoval do úsporných pohybů rukou - jen tu a tam zacukalo víčko, zachvěla se brva, ruka se zvedla ze stolu, svého vlastního pole působnosti, a dlaň přejela přes spánek, čelo, vlasy, krátce vzhledlo lesknoucí se oko.

Nad tím vším a za Kaiem se však vznášel onen jemný, monotónní hukot, při němž se zdobné obložení stěn zdálo být tenčí, ba průhledné - Kai jako by jím viděl, jak kolem ubíhají horské hřbety a les, prosluněné výšiny, údolí, večerní červánky na svazích - silnice a cesty, které dnes ve víchru času nechal za sebou -, ale současně vnímal i každý detail hry a sázel dál.

Bylo to vlastně tak trochu božské, jak se rozprostíral nad dvěma sférami, tento pocit být zde a současně někde jinde, smířlivě to připomínalo bolest mnohých okamžiků, kdy člověk pociťuje nemohoucnost lidské existence: že tu totiž je ve stejné chvíli jen jedno jediné a že člověk nemůže být na všech frontách existence současně.

Před Kaiem se hromadily žetony i bankovky. Putovaly k němu přes stůl od Brazilce. Princ Fiola ho pozoroval a pokládal teď balíček bankovek na stejná čísla jako on. Také téměř všichni ostatní sázeli podle Kaie; s neomylným instinktem pravidelných hráčů vycítili, že dojde na sérii. Jen Brazilec dřepěl zarputile vedle své želvy, ale o to důrazněji a hlasitěji klepal galalitovými destičkami zvířeti o krunýř.

Kai se ironicky obrátil k Birdovi: „Zdá se, že ve mě vkládají velkou důvěru.”

Birdovy oči už sledovaly otáčející se desku: „Prosím vás, nedívejte se tam, dokud kulička pevně nesedne...”

Kai se zasmál: „Ale Birde...”, a obrátil se.

V tom okamžiku kulička zaskočila do přihrádky se sedmičkou a zastavila se.

Kai vyhrál.

Bird jen zářil. „Teď musíte přestat.” Vzápětí se však nestačil divit, neboť Kai vsadil vysokou částku znovu na sedmičku.

Udiveně se na něj dívali, protože se dopustil zásadní chyby; když totiž nějaká série doběhla do konce, už v ní nikdo nepokračoval, nýbrž začal sázet na novou. Nikdo kromě Kaie také sedmičku neobsadil. Kai se s lehkou potutelností rozhlédl okolo sebe a napadlo ho, že mezi nimi a kroužkem kolem hraběnky Ghestové není žádný rozdíl. Dělají jen to, co je správné, je to hrůza...

Kai prohrál. Ztratil o hru zájem; vstal, aby si zakouřil a podíval se po svém psu, kterého nechal ve voze.

Princ Fiola vyšel za ním a postaral se, aby je seznámili. Oba se pak rozhodli zajít na terasy kasina; prý tam hraje kreolská kapela.

Noc venku stála jako černé sklo, avšak za hotelem de Paris změnil vlající mořský vzduch toto sklo v černé hedvábné praporece, v hebké praporece jihu.

Kaiův vůz stál před budovou pošty, pod blatníky měl jíl, zamazané osy, zaprášený a zřízený dlouhou jízdou přes hory a venkovské silnice. Zřetelně se odlišoval od lesklých limuzín, které tu parkovaly v dlouhých řadách, blyštící se lakem a chromem - jediný nízký sportovní vůz, špinavý a nádherný.

Fiola ukázal tím směrem.

„To je můj vůz,” řekl Kai.

„Vy jste přijel dnes?” zeptal se Fiola.

Kai přikývl. „Před třemi hodinami...”

Auto už skoro minuli, když se na zadním sedadle cosi pohnulo. Vynořila se hlava, ozval se žalující štěkot. Kai se zasmál: „Frute!”

Jediným skokem byla doga venku u nich. „Vezmeme to kolem Café de Paris, pes potřebuje ještě nějakou večeři.”

Kai vybral ze studených kotlet, které ještě byly k dispozici, ty nejlepší kousky, a postaral se, aby je Frute dostala. Když se začala olizovat, ukázal k autu. Doga poslušně odklusala, ale než si vlezla na sedadlo, pokoušela se blafovat. Zpozorněla, jako kdyby zaslechla písknutí, a velkými skoky se vracela. V posledním okamžiku ji však špatné svědomí zřejmě nedalo, a tak se kousek od Kaie váhavě zastavila, s hlavou nedůvěřivě skloněnou. Pohrozil jí prstem; vyčítavě štěkla v odpověď, chvíli ještě trucovala a pak se rezignovaně obrátila.

Na terase se tančilo pod širým nebem, uvolnili na to čtvercovou plochu mezi stoly. Kapelu bylo za zábradlím

hudebního kiosku sotva vidět; vypadalo to, jako kdyby tu zněl sám pavilon. Na nebi viselo plno hvězd.

Ozývalo se moře. Na vodě kreslil pěnovou brázdu motorový člun. Daleko vzadu čněla osamělá plachta, ozářená ostrým světlem z vnitřku lodi. Působilo to na temné ploše moře až přízračně, ta plachta ostře vyřiznutá z noci tu stála bezstarostně jako skála z křídového magnézia, svítící sama od sebe.

Kreolové uměli improvizovat tak obratně, že dokázali zcela zakrýt rutinu svého výkonu. Jejich tanga zněla velice melancholicky a dobře se při nich tančilo.

Fiola si chystal své Martini, náhle však ustal a otočil se ke Kaiovi: „Jen se podívejte, jak tamhleta žena drží hlavu, všimněte si té křivky od spánků přes tváře k bradě... Pozdě, už je pryč...”

Hudba ji po chvílce opět přivedla blíž. Byla zahalená v brokátu a nedalo se ani přesně rozeznat, zda má na sobě šaty, nebo jen velice umně naaranžovanou látku. Boky měla útlé; na kotnících se jí cosi lesklo. Hlavu lehce zakláněla, její odhalená ramena tvořila přes paže až k rukám působivou křivku. Nic na té ženě nebylo zcela zřetelné, a to jí propůjčovalo jistý půvab.

Tlumené osvětlení nedopustilo, aby člověk zažil zklamání v podobě ostrých obrysů. Tato žena, rozplývající se v šeru a unášená kolem nich vánkem hudby, byla v té chvíli okouzlující.

„Jak je člověk šťastný, když ho příliš netrápí asociace a má vnímavou a pružnou fantazii,” řekl Kai. „Z takových okamžiků pak lze vytvořit něco téměř romantického. Oč líp jsme na tom my než ten muž, který s onou brokátovou bytostí tančí. Ten ví, zda má ráda předkrmy, jakému vínu dává přednost a o čem si nejraději povídá. Pro něj je to žena, dokonce snad milovaná žena, pro nás však...,” podíval se na Fiolovu sklenku, „vidím, že jste své Martini už dopil, a tak se můžu vyjádřit precizněji: pro nás je symbolem jakési báječné nálady. Je to takřka maximum, co si lze přát.”

Fiola přemýšlel. „Možná. Takle okrajová setkání mají zvláštní půvab. Proč si myslíte, že každé přiblížení přináší zklamání?”

„Nepřináší zklamání, jen nám dává mňh. Přiblížení konstatuje, vysvětluje, vytváří vztahy, ale - mám-li použít extrémního výrazu - zbavuje kouzla.”

„To je teorie.”

„Jistě,” přisvědčil Kai. „Žít podle toho by nebylo moudré. Ono je vůbec hloupé chtít žít podle zásad - byť neomylných. Teorie je lék; člověk ho bere, když ho potřebuje, a to pak pokud možno v rafinovaně upravených dávkách.”

„To je pohodlné.”

„Pohodlí má právě tu výhodu, že je pohodlné. Ba má ještě další - je dostupnější. Proč by je člověk neměl užívat jako příprez pro vlastní existenci...”

„Pro tento názor existuje výborný výraz: nemorální,” namítl Fiola a poněkud se ušklíbl.

„Kromě toho není tento názor logický, a to je dobře. Vše pokrokové má logiku ve špičkách prstů. Celé generace se tím pyšní. Paralyzuje to však cit, pokud tím nechápeme sentiment, nýbrž onen pružný, velice aktivní aspekt duše, který se tolik podobá kočičí páteři - je ohebný, péroje, vždy připravený ke skoku. Logika naopak vytváří nádherné standardní situace, které ničí jakoukoli představu o tom, že i na druhé straně by mohly existovat oblasti, které stojí zato. A tak zůstává to podstatné izolováno, osvobozeno od různých profesorů a bankéřů.”

Fiola ho ironicky doplnil: „Od pilných a účinných.”

Kai sáhl pro cigarety. „Neměli bychom si kazit náladu kázáním.”

„Řekl bych, že jí budujeme pevné základy.”

„To je ještě horší. Mělo by se něco udělat.”

Kreolové teď doprovázeli svá bendža a saxofony zpěvem. Mezi siluetami sedících postav se znovu blížil profil tančící ženy.

„Máte pravdu,” řekl Fiola, „mělo by se něco udělat. Mělo by se udělat dokonce cosi zvláštního, když tak člověk vidí tančit tu ženu.” Usmál se na Kaie a zazářil bílými zuby. „Nepokusíme se rozbít bank v ruletě?”

„Souhlasím.”

Zvedli se. „Myslím, že jsme opravdu rozhodní.”

„Velice. Máme také dobrý základ.”

„Řekl bych, že máme na své straně dokonce i morálku.”

„O to opatrněji budeme sázet.”

Před vchodem Fiola hodil jeden žeton přes hlavu na ulici. „Oběť Merkurovi...”

„Kdepak, Venuši.” Kai ukázal na stofrankovou kokotu, která zvedla výhru, jež jí tak nečekaně spadla do klína, a poslala jim vzdušné polibky.

„To určitě znamená štěstí.”

Chvilí pozorovali rulety. Kai vsadil jako první, Fiola si dělal poznámky. Hrál se vysoko a tvrdě, nežertovalo se již a nikdo se nebavil, nervy všech byly napjaté. V sále se vznášelo zvláštní fluidum.

Bank několikrát důkladně vydělal díky nule a bylo toho tolik, že Balkánec rozbil svou krabičku s pavoukem a vzdal to. Jeho místo zaujala jakási tělnatá belgická dáma. Jako kvočna trůnila na židli, kterou si nechala vystlat polštáři, a mdlými, línými pohyby mávala nad stolem rukama.

Kai si opatrně ohmatával ruletu. Dvakrát uspěl s červenou, s celou výhrou se pokusil o lichou a vyhrál, pojistil si první tucet, s částkou, kterou ztrojnásobil, si pak ještě přitáhl výhru ze čtvercové skupiny, načež celý obnos nechal ležet na sedmičce. Byly to všechny peníze, které u sebe měl.

Hrál teď tak soustředěně, že pro něj existovala již jen zelená plocha stolu, která se zdála být nabitá energií až k prasknutí, jako vír se na ní točila deska s čísly a brala dech, až se jako blesk uvolnilo jedno číslo, oslnivě zazářilo a

vyrostlo, pohltilo kuličku, zakolísalo, mizelo a pak se zastavilo jako normální políčko: sedmička. Kai vyhrál.

Když z něj napětí spadlo, uvědomil si, že se opakuje táž situace jako před hodinou. Jako kdyby se kolo času otočilo zpátky a nabídlo mu ještě jednu šanci. Chopil se té chvíle, nechal se jí strhnout, provedl totéž co předtím a znovu vsadil na sedmičku.

Fiola, který už všechno prohrál, udělal gesto, jako by ho zapřísahal. Dokonce i krupier zaváhal. Kai i přesto nechal sázku na místě. Prohrál a znovu si přisadil. Krupier třikrát přitáhl hrabíčkami do bankovní kasy maximální sázku. Po několika dalších kolech bylo místo před Kaiem prázdné. Bank opět získal zpátky to, co ztratil.

Kai chtěl vstát. Tu však zjistil, že pod dlaní, o níž se právě chtěl opřít, má další žetony; někdo mu je nepozorovaně přisunul. Teprve teď si všiml, že vedle něj už dlouho sedí a hraje jakási žena. Zarazil se - to ona mu přisunula ty žetony, ale on ji neznal. Řekla velice tiše a pevně: „Musíte vsadit v příští hře...“

Kai několik sekund zaváhal. Hra, to už nebyl řetězec jednotlivých sázek, který lze libovolně přerušit, hra se stala samostatnou silou, která celému stolu vnucovala vlastní zákon. Ta síla se vznášela nad situací takřka kompaktně a nepřipouštěla nic jiného. Celý sál se náhle slil do bloku očekávání a předpovídání, chvěl se horečkou napětí.

Všichni ti, kteří tu seděli a cítili, že jsou ukováni do jednotné fronty, by Kaie nejspíš pochopili a nebránili by mu, kdyby ty cizí žetony vzal a pokračoval ve hře; opravdový hráč totiž zná ono pomíjivé kouzlo, které provází sérii a předchází jí, a ví také, že vynechaná sázka všechno ničí a nedá se již napravit.

Každý v této skupině vášnivých hráčů cítil, že nadchází chvíle rozhodnutí, že je před Kaiem série, a každý byl připraven si přisadit. Nevšimli si, že Kai už nemá co vsadit, jinak by mu byli jeho známí vypomohli. Mohl se na ně obrátit také sám, hra však měla takový spád, že by tím musel zmeškat minimálně jednu sázku. A právě na této sázce záleželo - vynechat ji by znamenalo chybu a následný nový začátek jen absurdní pokus o nestylovou imitaci. Byla to příští hra, právě jen ta příští hra, jež nesmlouvavě vyžadovala Kaiovu sázku.

Krupier už odemlel svou naučenou větu a podíval se na něj. Kai si všiml, že Fiola pochopil, v jaké je situaci, a chvatně popisoval svou vizitku, aby mu ji přes stůl podal, cítil spřízněnou krev tam naproti i zde vedle sebe - v poslední chvíli posunul žetony od té neznámé na červenou a okamžitě inkasoval dvojnásobek.

S krátkým poděkováním vrátil to, co vsadil, a vydláždil lichou, červenou a dvě čísla. Čísla vyšla.

Série trojek připravila Belgičanku o všechny žetony. Ta se zlostně zasmála a odešla. Zato se objevila želva s horou bankovek a hustě popsaným zápisníkem, maskot a systém - co by tady mohlo nevyjít...

A přece to nevyšlo. Kai začal bank obírat. Žena vedle jeho úmysly pochopila a zaútočila společně s ním. Fiola si koupil na své vizitky peníze a také znovu začal. Bank však vyplácel stále ještě pod krytím, protože Brazilce silně prohrával.

V místnosti byla také další ruleta. Fiola vstal a vsadil současně i tam. Kai ho vzápětí následoval. Krátce nato zmizela želva. Zato přišel Bird a zaútočil na bank spolu s ostatními.

Zvěst o tomto divokém souboji se rychle rozšířila. Zbývající sály se vyprázdnily. Lidé obklopili stoly v několika řadách, někteří ještě s novinami z čítárny v ruce. Jeden krupier se spletl při počítání - a to bylo cosi neslýchaného.

Horečka se šířila jako sugesce. Stále více lidí sázelo a zapojovalo se do bitvy. Při všem tom zápalu se hrálo ohleduplně. Místa s dvojnásobkem a trojnásobkem sázek byla vždy obložena nejvíc.

Bank se pomalu tenčil. Získal sice několik dobrých her, ale v průměru musel vydávat a sáhnout do rezerv.

Fiola i Kai to konečně vyhnali na ostří nože. Sešli se s maximálními sázkami na několika málo políčkách, která pak hned zaplavili také ostatní hráči. U jednoho stolu se útok podařil. Stůl vyplácel tolik, že hotovost už nestačila. Krupier musel požádat o přestávku.

Všichni se vrhli velice pobaveně na druhou ruletu. Nálada hýřila tak nadšenou solidaritou, že to snad ovlivnilo i kuličku. Již následující kolo způsobilo tak silné závazky, že také zde bylo nutno hru přerušit a přinést další peníze. Hovor se náhle rozproudil jako mořský příboj. Sportovní klub měl pro příští tři dny svou senzaci: bank celého sálu byl rozbit.

Kai odcházel z klubu ve výborné náladě; měl pocit, jako by šťastně dokončil těžkou práci. Ti, co se uvnitř ještě pohybovali a vzrušeně gestikulovali, ho už vůbec nezajímali.

Cítil jakousi lehkost, která hraničila až s rozpustilostí; teď pro něj nebylo důležité, že vyhrál peníze, dokonce ani nevěděl, zda si je všechny nastrkal do kapes; měl však pocit, že tento den, jehož vývoj se nyní jevil jako strmá spirála, byl dobrý a dodal mu lehkost i pružnost, jako kdyby měl tisíce spojenců.

Zamířil ke svému vozu, který tu stál jako přítel, nízký na svých kolech a výrazně rozmáchnutý v linii sportovního typu.

Na chladiči ulpěla vrstva zaschlého jílu. Kai jej po kouscích odloupal a bezmyšlenkovitě rozemnul mezi prsty. Pak vytáhl kapesník, protože si všiml, že chromový povlak je šedivý, a čistil malou plošku, dokud se neleskla.

Při tom ho vyrušilo jeho bdělejší vědomí - odhodil kapesník a nastartoval. Chtěl dojet až do La Turbie a pokračovat nahoru po Grande Corniche, aby tímto dojmem zakončil den.

Frute mu vsunula hlavu pod paži a bránila mu tak v řízení. Pomalu a naněkolikrát obrátil vůz. Avenue de Monte Carlo byla jako po vymření; jen jakási osamělá postava přicházela nahoru od bulváru de la Condamine. Malý klobouček, pod ním poněkud přehnaně naličená tvář a unavená ústa.

Kai měl dojem, že poznává kokotu, která zvedla Fiolův žeton. Došla k němu, nerozhodně se zastavila a usmála. A tak tu stála, na pozadí prázdné ulice a horského masivu útlá a nepatrná, kousíček života před řadami luceren a před mlčením, a usmívala se chudým, profesionálním úsměvem, plachá jako zvířátko, které neví, co přinese příští okamžik.

Tento úsměv Kaie dojal; bylo v něm víc než v hlasitém bédování - jakási tragika, o níž ta kokotka sama neměla

tušení. A asi to také nebyla tragika jí samé - ona byla pouhé stvoření, jež v amalgámu placených pocitů otupělo - byla to tragika toho druhého, který za ní spatřoval člověka - za ní, nikoli v ní.

Kai otevřel dvířka. „Chci si vyjet trochu ven. Nechtěla byste mě doprovodit?"

Nedivila se, ve svém povolání byla na podivnosti zvyklá. Přikývla a beze slova nastoupila; však ono se už dost brzy ukáže, co bude.

Objeli rondel před kasinem, zahrnuli do Avenue de Spelughes, Mirabeau nechali po pravici a začali stoupat. Motor nasával s tichým sykáním do karburátoru vzduch a nabíral rychlost. Vlevo vyrostla strmá a rovná skalní stěna, na pravé straně se začínala krajina posouvat; chvílemi visela daleko za pažením nízké kamenné zídky jako plachta pošíta světlý, pak opět zmizela a zůstalo samo nebe.

Kai zapnul světla a úzký světelný paprsek hledacího světlometu zamířil šikmo ke straně. Na stovce metrů před nimi to silnici vrhlo do bledého, přízračně ubíhajícího života, v němž náhle vyrůstaly palmy, vysoké, černé a mohutné, aby za chvíli opět zanikly.

Hledací světlo se hnalo vedle vozu jako lovecký pes, jako světlý, špičatý prst, jako světelná jehla, vytahující ze tmy neznámé věci, vilu s bílými zdmi - grimasu stromu s propletenými větvemi - úlomky skal - zahradní cesty, jež vypadaly v malém kuželu světla neuvěřitelně vysoko, jako kdyby se vznášely ve vzduchu a vedly ke hvězdám.

Panorama noci se otevřelo. Linie pobřeží se pnula v mohutném oblouku od Bordighery až po Cap d'Antibes. Hluboko dole zůstaly široké skalní hřbety Monte Carla a Monaka, uložené v přílivu jako hřbety buvolů, na nichž si hrají světlušky. Moře tiše hučelo, dlouhými vdechy a výdechy, se vzdáleným třpytem pěny. Vítr chutnal lehce po soli.

Na svazích se několikrát objevila záře a hnala se k nim, stále širší a širší: byla to světla jiného vozu, patrná již dlouho předtím, než mohlo dojít k setkání, jak se mihala kolem zahrad a cest. Většinou odbočila a klouzala k dolní silnici vedoucí podél moře. Jednou však zůstala na jejich úrovni a po několikerém stoupání a klesání náhle vyústila žhavými očima na skalní cestě, zeslábla a prohučela smířlivě kolem jako velká limuzína. Vnitřní osvětlení odhalilo starou, zcela osamělou ženu; měla na sobě kožich, který jí sklouzl z ramen, jež měla dosud dívčí tvar.

Kai obrátil vůz na úrovni La Turbie. Dívka vedle něj se během jízdy ani nepohnula. A on by ani nevěděl, o čem s ní mluvit. Když se opět objevilo kasino, zeptal se: „Kam vás můžu dovézt?"

Stíny její tváře nabyly na pravidelnosti, brada a čelo se dokonce jakoby vyhladily. Je vlastně hezká, pomyslel si Kai, čekaje na odpověď.

Okamžik se na něj dívala a pak klidně řekla: „Kam chcete..."

Teprve po chvíli pochopila, jak byla Kaiova otázka míněna. Rozpačitě a ve chvatu dodala: „K bulváru de la Condamine."

Obličej se jí opět zhroutil. Schoulila se do rohu sedadla s rukou již na klíce, jako by nesměla ztratit už ani minutu.

Kaiovy myšlenky ji po celý ten čas mýjely. V té své povznesené náladě chtěl někomu udělat radost, proto ji vzal s sebou. Uniklo mu však, že se během jízdy z kokoty stala na krátkou chvíli žena.

Když vůz projížděl kolem Sportovního klubu, vzpomněl si Kai na scénku s Fiolovým žetonem. Vzal kabelku, která mezi nimi ležela, naplnil ji hracími známkami a zase zavřel. Pak zastavil a řekl: „Dnes jste mi přinesla štěstí - teď tomu tak bude i zítra."

Chvilku váhala, než si kabelku vzala, a jeho v tom okamžiku napadlo, že ji tam snad nechá. Pak ale po ní unaveným pohybem sáhla - byla to pro ni dost podstatná částka. Zvyk nikdy neodmítat peníze zvítězil. Odešla bez poděkování.

Kai si až příliš pozdě uvědomil, že se nejen dopustil chyby, ale dokonce se zachoval hrubě. Byl by té dívce rád řekl něco milého - že by ji velmi rád zase zítra uviděl, že teprve dnes přijel a je teď strašně unavený. Ale k čemu by to bylo - a možná by ho ani nepochopila.

A tak počkal, dokud nesešla po Avenue de Monte Carlo až dolů, malá postavička na pustém pozadí ulice.

Ze Sportovního klubu se ozvaly kroky odcházející společnosti. Jakási dáma přecházela ulici, pouliční lampa ji zalila tvář žlutým světlem. Byla to žena, která Kaiovi vypomohla svými žetony. Šla sama a bez ohlednutí nastoupila do limuzíny.

Kai se náhle cítil velice unavený.

II

Spal až do pozdního odpoledne. Frute ho vzbudila důrazným vytím; přála si vyvenčit. K večerní promenádě si oba zajeli do Nice. Ale Frute dnes měla svůj den; na Promenade des Anglais zase začala vyvádět jako pominutá, bezohledně se prodrala promenujícím davem a jednoho z návštěvníků pozdravila tak nevázaně, že kolemjdoucí obcházeli tento pár uctivým obloukem.

Muž se zarazil a rozhlédl. Tu se jeho pohled setkal s Kaiovým, a hned k němu spěchal. „To je mi ale překvapení! Nemůžete tu být moc dlouho; to bych už musel vás i Frute zahlédnout."

„Od včerejška, Liévene. Dnes jsem v Nice poprvé."

Liéven poplácal dogu po hlavě. „Vzpomínáte si, že jste mi chtěl Frute darovat, když jste odjížděl ze Surabaje? Tenkrát byla ještě mladá; mezitím pěkně vyrostla."

„Dnes už bych ji taky nikomu nedaroval. Jak je to dlouho, co jsme se naposled viděli?"

„Dva roky."

„Dva roky. Čas se předbíhá jako špatné hodiny. Řekl bych, že to jsou dva měsíce."

„To se toho mezitím tolik udalo?"

„Velice málo. Rok jsem žil celkem klidně. Dílem záměrně, dílem ze sentimentality. A udělalo mi to dobře."

„To je stará nemoc, horečka usedlosti. Člověku se čas od času vrací, znovu a znovu, jako malárie. Já ji v poslední době léčím návštěvou u Kinsleye. Oženil se, miluje plněnou husu a vážnou četbu. Taková věc člověka zase na rok odradí. Jak dlouho chcete zůstat?"

Kai pokrčil rameny. „Zatím nevím..."

„Tak to jsme se potkali v pravý čas. Já jedu zítra do Monzy. Nechcete jet s sebou?"

„Je tam nějaký závod?"

„Jen menší, bez sportovního významu. Pro mě je však důležitý. Koupil jsem před několika lety část akcií jedné automobilky. Teď se mé postavení upevnilo natolik, že spolupracuju."

Zkonstruovali jsme nový dobrý typ, který je velmi rychlý. Musí se vyzkoušet. K zítřejšímu závodu jsme přihlásili jeden vůz, abychom diskrétně prověřili, jak se bude držet při delším zatížení. Trénujeme s dlouhodobým výhledem - chtěl bych překvapit při Velké ceně Evropy. Proto také nebudeme vůz zatěžovat plně. O vítězství zatím nestojíme - jde jen o zkoušku. Nezajímá vás to?"

„Určitě. Pojedu s vámi."

Šli se společně najíst a nechali si prostřít pod širým nebem. Bylo pěkné jen tak klidně sedět a užíbat se ze společných let, jako děti užibují pečivo.

Bronzové figury před Ambassadeurem držely v rukou svítící koule. Za hotelem Negresco vycházel měsíc. Nevkusný pavilon Jetée v moři vypadal snesitelněji, když z jeho rozsvícených oken proudilo na vodu světlo. Po promenádě se hnala auta v několika proudech vedle sebe jako nějaká armáda. Hučení moře splývalo s hukotem motorů.

Liéven se pro Kaie zastavil. Vezl s sebou šoféra, který měl zůstat v Monze, aby pomohl montérům. Jeli mírným tempem. Silnice, přeplněná autobusy, v nichž pánové s megafony podávali vzdělanému střednímu stavu geografická vysvětlení, tvořila oblouk a přecházela pak v klesající nepřehlednou zatáčku.

Zezadu se ozvalo ostré zahoukání.

Liéven zvedl varovně ruku, ale přesto raději uhnul ke straně, aby druhému vozu uvolnil cestu.

Velké dvousedadlové auto kolem nich sunulo svůj chladič a s výrazným přidáváním plynu se pokoušelo předjet. Řidička si všimla příliš pozdě, že ji dvojitá zatáčka omezí. Přesto se snažila rychle dostat před Liévenův vůz.

Tu zaslechla troubení auta, které přijíždělo za zatáčkou z protisměru, a to ji tak zmátlo, že zabočila doprava příliš brzy. Třebaže Liéven brzdil, byl odstup velice malý, a tak se dvousedadlové auto o jeho vůz otřelo, odehnulo blatník a způsobilo mu takový smyk, že musel pohotově zapracovat volantem, aby neskloznil ze silnice.

Oba vozy, zaklíněné do sebe, se zastavily. Liéven spustil varovný signál, zatímco Kai vyskočil a běžel za zatáčku, aby zadržel vozy přijíždějící z protisměru.

Ve sportovním voze seděla dáma. Jela sama. Celá bledá se podívala na Liévena. Ten pokrčil rameny. „Smůla."

„Je to moje vina," vyhrkla.

„U automobilů se nedá mluvit o vině," odpověděl. „Byla to politováníhodná náhoda. Doufám, že se nám podaří uvést vaše auto zase do chodu."

Šofér se snažil vyprostit blatníky ze vzájemného sevření. Liéven opatrně vycouval, vůz uvolnil a prohlížel vzniklou škodu.

„Je to jen tahle maličkost na blatníku, nic podstatného, všechno ostatní je netknuté."

Zajel s vozem na přehledné místo a vrátil se s Kaiem, aby prohlédli sportovní vůz. Dáma vystoupila a bezradně stála před kapotou.

Liéven nastartoval a poslechl si motor. Byl v pořádku. „Myslím, že můžete pokračovat," řekl s politováním, zařadil rychlost a pouštěl spojku. Così zaskřípalo, ale vůz zůstal stát.

„Možná je něco s převodovkou," volal radostně Liéven a postupně zkoušel zařazovat rychlosti. Vůz však nereagoval.

Šofér vyhodil polštáře i stupačky a zvedákem zdvihl zadní osu tak, aby kola byla nad zemí. Ale ta se netočila, ač motor běžel.

Liéven kývl na mladou dámu. „Už to máme. Buď zlomená zadní osa, nebo závada v diferenciálu. To se dá opravit jen v dílně."

„Třeba vypadl jen nějaký nýt," utěšoval Kai. „Navrhuju, abychom nechali auto v příští obci pořádně prohlédnout. Až tam ho snad dokážeme bez problémů odtáhnout sami."

„Odtáhnou ho s radostí," hlaholil Liéven, „ale k tomu potřebujeme drátěné lano."

„Nemohli bychom tu vůz nechat stát a někoho pro něj poslat?" navrhla mladá dáma.

„To už by pak nebylo třeba. Na tomhle nepřehledném místě ho rozmašínuje první autobus, zvlášť když ho bude řídit Ital, který má závodnické ambice. A ty mají všichni. Lano seženeme snadno."

Zastavil několik osobních vozů projíždějících kolem. Ptal se po laně - odpovědí mu bylo jen vrtění hlavou s politováním. Postavil se do cesty příštímu autobusu, z něhož se vyhnulo hejno zvědavých pasažérů.

Kai vyjednával s řidičem sám a lano skutečně získal. Dal muži svou adresu a slíbil, že mu je pošle zpátky do garáže.

V řidiči se však projevila profesionální hrdost. Nechal autobus s turisty autobusem, vlezl pod nepojízdný vůz, a vzápětí houkal mezi koly nahoru, co zjistil.

Jeho společník, průvodce s megafonem, ho volal zpět, ale řidič jen zalezl hlouběji pod vůz. Megafon tedy rezignoval a začal zatím podávat výklad o okolní krajině.

Konečně se s mírným násilím podařilo řidiče vytáhnout zpod auta. Ale nakonec ho museli uplatit velkou hrstí cigaret, než upustil od svých snah a vzpomněl si na vlastní povinnosti.

Liévenův šofér pevně přivázal lano k oběma vozům a posadil se do sportovního auta, aby je řídil.

Dozvěděli se, že slečna Maud Philbyová údajně mířila do Janova.

„To je i náš směr," řekl Liéven. „Cestou se zastavíme v nějaké opravně."

Seděli vedle sebe ve třech. Auto se rozjelo. Liéven houkl přes rameno dozadu: „Brzdy fungují?"

„Ano!"

„Tak můžeme ujíždět i s tím přívěsem svižně," prohlásil spokojeně a dal se do řeči.

Po dvaceti kilometrech se objevila tabule opravy aut. Zavezli vůz dovnitř, kde vymontovali osu. Po hodině přišel šofér a oznámil jim, že nouzová oprava nemá smysl; je prý třeba objednat náhradní díly a do tří dnů bude auto zase v pořádku.

Liéven se na Maud Philbyovou tázavě podíval. Přikývla: „Nechám auto tady. Pokud byste mě mohl vzít do Janova..."

Zdvořile odpověděl: „Rád. My jedeme dál, až za Janov. Máte-li snad nějaký další cíl..."

„Janov mi stačí. Očekávají mě tam."

„Vyrázíme tedy?"

Čas kvapil. Liéven jel rychle. Od moře vál svěží větřík. Voda byla nádherně modrá. Nebe a moře vytvářely vhodné pozadí pro profil Američanky. Její tvář působila jako reliéf. A byla také virtuózně nalíčená.

Kai přenechal konverzaci Liévenovi. Cizinka patřila k tomu typu žen, které nelze na první pohled zcela zařadit. Kromě toho to byla Američanka, což všechno velice komplikovalo. Jako Evropanku by ji mohli považovat za vznešenou monděnu; jako Američanka mohla být stejně dobře i ženou burzovního makléře, který má nemocná játra.

Podle všech známek byla exaltovaná, náročná a měla vlastní, dost americký sklon zaměřovat zdvořilost s rytířskostí.

V Janově se rozloučila, zatímco Kai s Liévenem pokračovali dále směrem na Milán. „Půvabná osůbka," poznamenal Liéven. „Ten její žlutý kabriolet jsem viděl už víckrát. Musí bydlet v Nice."

„Při předjíždění je poněkud neopatrná, Liévene."

„O to opatrnější je při rozhovoru."

„Tudíž je tu sama a pravděpodobně není vdaná. Příležitosti, která se nabízela, využila tak málo, že by se dalo říct: něco podobného pro ni není neobvyklé a nechává ji to chladnou."

„Pokud byste měl pravdu, Kaii, byly by šance dost příznivé."

„Právě naopak, šance by byly dobré jen tehdy, kdyby tu měla partnera."

„Mně vlastně připadala docela obstojná," prohlásil zamyšleně Liéven. „Řekl bych taky, že i ukončení vztahu s ní by mohlo být celkem bez problémů."

„Vy jste praktický člověk," pochválil ho Kai. „Ono je velice výhodné začít vášnivý vztah odzadu a provést potřebná opatření ještě dřív, než vlak citů začne sjíždět z kopce. To je fantasticky praktické."

Liéven se usadil pohodlněji. „Dlouhý život..."

Kai se odmítavě zasmál: „Já vím, já vím - dlouhý život vás naučil vytyčit meze ve všech citových záležitostech už předem, vždyť nikde jinde by nemohly být příčiny různých katastrof méně významné. Ale to není právě imponující, je to prostě jen opatrné."

„Při úkolu využít existenci stoprocentně máme pro to, co vy nazýváte opatrností, vhodnější název: je to znalost, vědění s předvídavostí a nadhledem."

„Vaše vědění zachází s počátečními fázemi poněkud rigorózně. Máte výborný názor, pokud jde o konec; doufám, že disponujete podobně neomylnými metodami, také pokud jde o začátek. Dnes to vlastně byla jen hubená kořist."

Liéven mrkl: „Zapomínáte na ten kabriolet, který je v opravě. To je doslova dar z nebes. Pokračování je v tomto případě tak jednoduché, že by to mohl být školský příklad, cvičení pro začátečníka. Skoro bych se toho chtěl vzdát a přenechat to Hollsteinovi."

„Kdo je Hollstein?"

„Muž, který dnes pro nás jede ten závod; třidvacet let, výborný u volantu, ale jinak idealista; velice slibné předpoklady, lovecký pes v přední řadě, dobrý v běhu, ale špatný na čekané."

„Zjišťuju, že jste se během těch dvou let, co jsme se neviděli, stal dokonce velkorysý. Tenhle dar..."

„Není ještě definitivní, a kromě toho si na tom můžete ověřit, že velkorysost u mě zůstává spojena s rozumem - týká se jen oblastí, které jsou pro mě samotného dosud pochybné."

„Při takovém pohledu na věci asi budete muset jen zřídka litovat."

„To je taky účelem. Ten pohled je tak sobecký, že se už málem dotýká oblasti ušlechtilého lidství; uchránit také jiné..."

Vzduch ztrácel na průhlednosti. Keře u silnice působily jako sádrové odlitky, tak byly napudrovány prachem. Vápenitá mlha visela mezi nebem a zemí a táhla se v dlouhých chuchvalcích přes pole. Po silnici se hnál vůz za vozem. Byl to hlavní tah k závodní dráze v Monze.

Slunce mihotavě prosvítalo oblaky prachu, které se tím stávaly ještě méně průhledné. Řady aut se několik kilometrů před závodní dráhou spojily v řetězec, který se rozpadl teprve na parkovištích.

Tribuny byly obsazené a číselo z nich ono neklidné očekávání, jež vždy a všude vytvářejí naplněné prostory, ať to jsou divadla nebo závodiště - lehká horečka, která se zmocní každého, kdo se dostane dovnitř. Vlajky se

třepotaly, ve vzduchu se vznášely reklamní balony a neviditelné motory duněly při zkušebních otáčkách.

Liévena překvapilo množství diváků. Společně s Kaiem si proklestil cestu ke skladu náhradních dílů, aby tam vyhledal stanoviště své továrny: A přítomné našel ve stavu rozčilení. Montéři stáli v hloučku a vzrušeně se radili. K Liévenovi spěchal mladý muž s ovázanou pravíci.

„Hollsteine, copak znamená ten obvaz?“ volal Liéven a seznámil přicházejícího s Kaiem.

„Trochu jsem si pochroumal ruku.“

„Ale s tím obvazem přece nemůžete jet! Co teď budeme dělat?“ Liéven prohlížel ruku v pevných bandážích.

„Jak se vám to stalo?“

„Chtěl jsem dnes v poledne ještě jednou zkontrolovat mazání, a tak jsem zvedl zadní kola. Přitom jsem zřejmě špatně usadil zvedák; zatímco jsem totiž mazal, vůz sklouzl a jedno kolo mě praštilo do ruky.“

„No a...?“

„Pohmožděnina, není to nic zlého. Já pojedu.“

Liéven rozzlobeně zavrtěl hlavou. Hollstein se rozpačitě usmál. „Půjde to, věřte mi! Budu řídit hlavně levačkou. Dokážu velice dobře jet vlevo, pravou ruku vůbec nepotřebuju. Kromě toho jsme na brždění a řazení vyrobili jakýsi hák. Přivážu si ho pomocí řemene k paži, a pak je to skoro jako ruka.“

Přinesl hák a předváděl, jak si chce vypomoci. Pln strachu i naděje hleděl na Liévena. Pak hledal podporu u Kai. „Jistě uznáte, že to je jednoduché. Na téhle hladké dráze se přece nemůže nic stát.“

Liéven nevěděl, zda se má smát, či zlobit. „Všechna čest vašemu háku, tomu geniálnímu háku! Je to velice užitečný vynález a později k němu možná postavíme taky auto. Ale zatím s tím ještě počkáme. Vy jet nemůžete; přihlášku stáhneme.“

Hollstein se zatvářil zoufale. Znovu vzal hák a naléhal: „Vysvětlím vám to na voze, tam je to mnohem snazší a jasnější. Já už prve jel zkušební kolo.“

A již byl na sedadle a nechával se připoutat řemeny. Liéven ho však chytil za ruku. „Vy jste jak malý kluk, Hollsteine. Když má vůz jet sto padesát za hodinu, potřebujete v severní zatáčce v té úzké kličce ne dvě ruce, ale tři, abyste auto udržel na dráze a nevylétl přes okraj. Je škoda, že se to stalo, vy za to nemůžete - a já si vašeho odhodlání cením, ale nepojedete. Byla by to neodpustitelná lehkomyšlnost. Já teď půjdu tu přihlášku stáhnout.“

Kamarádsky uchopil zavázanou ruku a pohladil ji. „Doufejme, že se brzy uzdraví,“ kývl na Hollsteina a odcházel spolu s Kaiem. Hollstein za nimi upřeně zíral.

Kai a Liéven se prodírali davem. Dráha byla uzavřená. Každou chvíli měl začít první závod.

„Proč se rozčilujete, Liévene?“ nechápal Kai. „Ten chlapec působí dobrým dojmem.“

„On taky dobrý je,“ odpověděl Liéven. „Je to jeden z nejlepších pánských jezdců, které jsme mohli získat, mladý, dravý - ovšem ještě neopatrný, člověk musí dohlížet na to, aby dodržoval pokyny.“

Jako letící granát se blížilo vytí. Po dráze se přehnaly první vozy. Liéven se za nimi ohlédl. „Moc mi záleželo na tom, aby Hollstein jel, protože jsme chtěli ten vůz pozorovat. Ředitel naší továrny Pesch už sedí se stopkami na tribuně. Ještě o ničem neví. Dnes ráno tu byl a telefonoval mi, že je všechno v pořádku, abych přijel. Mezitím byl v Miláně a do boxu už se nedostal. Chtěl měřit čas na tribuně, zatímco já jsem to měl stopovat za zatáčkou Lesmo. Tím jsme chtěli zabránit tomu, aby vůz jel naplno celé kolo. Někteří tady totiž projeví zvědavost už při tréninku - až příliš velkou zvědavost.“

Znovu se halasně přehnala smečka vozů. Liéven si dupl. „Zajímavé, jak to na člověka působí! Už jsem se zúčastnil tolika závodů, že bych měl být lhostejný; ale kdykoli uslyším motor běžet na plné obrátky, vzrušením mi až naskočí husí kůže. Je to k vzteku, že jsme museli vypadnout.“

Otočil se. Zaslechl, že ho někdo volá. Přibíhal jeden z montérů. „Pojďte, honem...“

„Co je?“

„Hollstein...“

„Co je s ním?“

„Sundává si obvaz.“

Liéven zlosti zrudl a chvatně následoval montéra.

Cestou jim muž referoval. Když Liéven s Kaiem odešli, Hollstein se docela klidně otočil. Montéři se ho snažili utěšovat, ale on se choval jakoby nic, prohlížel si vůz, řadicí páku, pedály, pak se posadil na chladič a bral si cigaretu. V té chvíli se od startovní čáry ozval řev motorů - a už se přihnál první vůz. Hollstein se rázem proměnil, praštil pohmožděnou rukou o chladič, a než k němu stačili přiskočit, rozerval tím železným hákem obvaz.

Dorazili do boxu. Hollstein byl celý bledý, oči mu jen sršely, rty svíral do úzké čárky. Pravá ruka mu visela dolů, obvaz měl potrháný a samou krev.

Liéven popadl hák, který jeden z montérů držel v ruce, a začal nadávat, ale když se podíval svému protějšku do tváře - vypadal jako smyslů zbavený -, zarazil se, hák odhodil do rohu a objal Hollsteina kolem ramen. „Já vím, jaké to je, být přihlášený do závodu a nemoci jet. Zvlášť ve vašem věku to bolí, víc než když člověku uteče ženská. Měl jste nadávat, zuřit, pro mě za mě se třeba i pokusit ohnout ten hák levicí - rozumíte mi, levou rukou, ale tohle bylo zbytečné. Doufám, že se mnou souhlasíte.“

Hollsteinovi se bezmocně chvěly rty. Liéven se podíval na jeho krvácející ruku. „Vždyť jste ten závod ani neměl vyhrát, chtěli jsme jet jen na zkoušku...“

Hollstein ze sebe vypravil: „Já bych byl vyhrál.“

Obličej, bílý jako křída, měl zmučený. Liéven vytřeštil oči a tiše si hvízdal: „Aha, tak to tedy je,“ rozesmál se. „Tak vy jste chtěl prosadit svou, to jsme tedy měli opravdu štěstí. Ale přesto - tu zkoušku prostě odsuneme na příště.“

Hollstein ze sebe jen s námahou vypravil: „To je už velký milánský pohár.“

Liéven ho uklidňoval: „Já vím. Však ho taky chceme vyhrát.“
Hollstein zavrtěl hlavou, a náhle mu z vyřeštěných očí vyhrkly slzy. Stékaly mu po tvářích, obličej měl celý mokry, ale jeho výraz se nezměnil.
Kai odsunul Liévena stranou a přistoupil těsně k Hollsteinovi. „Já ten závod pojedu.“
„Vy? Kdy?“
„Teď - dnes.“
Obrátil se k Liévenovi: „Myslíte, že by se dala nominace změnit?“
„Opravdu chcete jet, Kaii?“
„Láká mě to. Já tu trať jakžtakž znám; s vozem se seznámím rychle; a protože nemusím jet na vítězství, stojí ten pokus za to. Dá se jméno jezdce ještě změnit?“
Liévena už napůl získal. „To sotva. Ale pokud chcete jet - v každém případě to hned ohlásíme. Jak daleko je první závod?“
„Ve třetím kole,“ hlásil montér.
„Druhý potrvá zhruba hodinu. Máme tedy ještě čas všechno připravit. Nejlepší bude, když půjdeme všichni tři na ředitelství závodu - ale nejprve k lékaři.“
Hollstein je už neposlouchal. Hnal se napřed, ke kancelářím, a přivedl vedoucího závodu. Vyjednávali, vedoucí zmizel, aby zjistil názor ostatních funkcionářů. Lékař zatím obvázal Hollsteinovi poranění. Konečně dostali pro Kaie povolení.
Hollstein se úplně změnil. Prohlašoval, že už může zase hýbat prsty, a dokonce se snažit tvrdit, že ten úder o chladič přispěl k hojení. Lékař se prý moc divil, když jeho ruku uviděl - jistě ho překvapilo, že se zranění hojí tak rychle.
„To určitě,“ zavrčel Liéven a obrátil se na Kaie: „Myslíte, že tu trať ještě znáte?“
„Jel jsem ji před třemi lety. První kola pojedu opatrně, abych se zorientoval. Jak ten vůz sedí v zatáčkách?“
„Nesklouzne, pokud ji vyjedete středem,“ odpověděl Hollstein.
„Dobrá. Pojedu tak, abyste měli čas zjistit plnou rychlost. Je třeba měnit pneumatiky?“
„Ano, všechny čtyři po třetím kole. Chceme vědět, jestli se v zatáčkách příliš nesjíždějí, abychom mohli pro milánský pohár případně nechat udělat silnější protektory.“
Hollstein zvedl kapotu a vysvětloval Kaiovi některé zvláštnosti konstrukce. Najednou byli oba zabráni do technické debaty.
Začal druhý závod. Hollstein táhl Kaie pryč. „Musíte se převléknout. Vezměte si moje věci, budou vám zhruba sedět. Potřebujete kalhoty, blůzu a pásek, nebo radši kombinézu? Tadyhle! Chcete přílbu? Nebo vatovanou a drátem vyztuženou kuklu? Taký ne? Tak tedy lehkou závodnickou kuklu. Brýle? Vezměte si tyhle světlejší, těmi dobře rozeznáte hrboly na dráze ve slunci. Ve velké zatáčce je povrch dost sypký, ale má pevný podklad. Nemusíte si tedy dělat starosti, když to bude zespoda trochu bubnovat. Rukavice? Dobrá, půjde to i bez nich, volant má gumový potah.“
Pečoval o Kaie opravdu mateřsky. „Pojedete-li ostře, můžete se dostat hned na špici. Vůz má velké zrychlení.“
A pak tiše dodal: „Třeba byste jel přece jen na vítězství...“
Kai spiklenecky mrkl: „Vy jste ale paličák...“
Přišel Liéven. „Můžete vyjet, Kaii, druhý závod skončil.“
Motor naskočil. Kai se pohodlně usadil. Vysoké obrátky stroje vyvolávaly zvláštní pocit: jeho chvění se nezastavilo u karoserie, zachvátilo i tělo a přecházelo do krve.
Vůz popojížděl na místo startu. Kai udal své číslo a oznámil změnu jezdce. O dvě minuty později už ampliony na tribunách vykřikovaly jeho jméno.
Prohlížel si ostatní vozy. Stály tu mezi vápnem vyznačenými obdélníky jako v malých boxech. Všichni jezdci tu ještě nebyli. Jeden si nervózně rovnal blůzu a upravoval límec; někteří ještě měli různá přání; další nedaleko od Kaie se bavil s někým, jehož zakrýval svými zády.
Kai se snažil zůstat klidný a uvolněný. Konstatoval, že rozmlouvající jezdec má ručně šité hnědé boty s gumovými podrážkami; že kožená kukla je mu poněkud těsná; že žena, s níž hovoří, má bezvadné kotníky.
Viděl teď také paži a dlouhé rukavice, které mu připadaly povědomé. Musel je před nedávným vidět. Muž teď o kousek ustoupil, a Kai poznal ženu, s níž cestoval do Janova: Maud Philbyovou.
Od této chvíle ho začal závod skutečně těšit.
Těkal očima dál, ale brzy ucítil, že na něm spočívá čísi pohled. Nevzrušeně ho zachytil, chvíli ho zdánlivě nepřítomně podržel, aniž by ho opětoval, pak se zcela nenápadně pootočil v ramenou, jako by si chtěl dál prohlížet diváky, v poslední chvíli šikovně předstíral, že poznává toho, kdo se dívá, a pozdravil - nedůrazně a rezervovaně.
Způsobil tím malý zmatek, což vycítil ze způsobu, jímž Maud Philbyová poděkovala: příliš brzy, ale také příliš úsečně - zlobila se tedy, že ji nepoznal okamžitě.
Už se tím směrem nepodíval, ale věděl, že je dále pozorován. Maud Philbyovou zřejmě překvapilo, že se s ním setkává právě tady.
Jezdec zamířil ke svému vozu a Kai cítil, že si ho nenápadně měří. Usoudil z toho, že ti dva hovořili o něm. Pohodlně se usadil; přece jen je škoda, že nesmí jet na vítězství.
Zazněl startovní výstřel. Motory zařvaly a Kaiův bílý vůz prudce vyrazil. Předjeli ho však a uzavřeli mezi sebe. Ocítil se uprostřed směčky a nemohl se z ní dostat. Vedoucí skupina byla na dvě stě metrů před nimi. První zatáčku projel Kai devadesátkou. Vůz seděl dobře; podruhé se řítit do zatáčky ostřeji a vybral ji přesně. Spokojeně přizpůsobil tempo a udržoval je.
Kvůli pokusům vyzkoušet, jak je vůz pevný v zatáčkách, trochu ztratil. Musel před sebe pustit dva vozy. Na

začátku třetího kola pobídl motor ostruhami. Nezvyklá rezervní síla, ukrytá ve stroji, málem způsobila, že se mu vůz vymkl z rukou. Než zastavil v depu náhradních dílů, předjel dva soupeře.

Hollstein mu vtiskl do úst cigaretu; Kai rychle párkrát zatahl. „Vůz velice dobře táhne.“

Montéři bleskově přitáhli matky.

Špička měla náskok dvou kilometrů, ale Kai se už rozjel a ztrátu vyrovnával. Snadno předstihl několik vozů a blížil se k vedoucí skupince. Cílem projel na dobrém čtvrtém místě, devadesát sekund za vítězem. První byl jezdec, s nímž rozmlouvala Maud Philbyová.

Liéven byl spokojený. „Tomu vozu jste porozuměl překvapivě rychle, Kaii. Myslíte, že bude mít na Ceně Evropy vyhlídky?“

„Je velice rychlý.“

Montéři přinesli pneumatiky. „Opotřebovaly se jen málo, na bocích jsou docela dobré, v zatáčkách tedy musí vůz sedět pevně. Nevšiml jste si, Kaii, že by nějak sklouzával?“

„Ne, seděl pevně. Trénink by se měl zaměřit především na techniku, jak projíždět zatáčkami; tam má ten vůz šanci.“

„Zítra rozebereme motor a podíváme se, kde utrpěl nejvíc.“

Kolem depa projel houf vozů z dalšího závodu. Hollstein seděl na hrazení a vypadal šťastně.

Kai čekal na konstruktéra, ale všiml si ho, až když už stál těsně před ním a volal: „Vy jste dnes projížděl zatáčky tak rozumně...“

Liéven mu vysvětlil situaci.

„Jaký čas jste naměřil?“ zeptal se ho Pesch.

Oba si porovnali stopky. Liéven se rozesmál. „Není pochyb, Kaii, vy jste jel nakonec rychlostí skoro sto sedmdesát kilometrů v hodině.“

Pesch byl vzrušený. „To je víc, než jsme čekali.“ Obrátil se na Kaie: „Co myslíte, kolik toho ještě v té mašině vězí?“

„Řekl bych deset až dvacet...“

Pesch se na Kaie upřeně zahleděl. „Až ten vůz líp poznáte, vytáhnete z něj ještě víc.“

„K tomu už bohužel nebude příležitost,“ namítl Kai zdvořile.

Pesch nevěnoval jeho námitce pozornost. „Musíme si o tom bezpodmínečně promluvit. Já teď jdu na ředitelství závodu. Nemohli bychom se dnes večer sejít?“

Kai se podíval na Liévena. „Možné by to bylo...“

Hollstein seskočil z hrazení a překvapeně vykřikl: „Jde sem Murphy.“

Kai zpozorněl; Murphyho jméno vešlo během posledních dvou let ve známost jako jméno jednoho z nejúspěšnějších amerických automobilových závodníků. Zeptal se: „Copak Murphy taky závodil?“

„Vždyť vyhrál,“ rozesmál se Hollstein.

Kai vůbec nevěnoval pozornost jménům ostatních jezdců, a tak ho překvapilo, že měl takovou mezinárodní konkurenci. Napadlo ho, že Murphy musel být onen jezdec, který tam stál s Maud Philbyovou. Zvědavě ho vyhlížel - a opravdu ho zahlédl, jak přichází společně s ní.

Kai si vyměnil letmý pohled s Liévenem.

Murphy poděkoval Liévenovi přátelskými slovy za pomoc při nehodě slečny Philbyové. Prý to bylo jeho auto, které řídila, a proto je jim obzvláště zavázán za to, že ho odtáhli do dobré dílny.

Liéven na toto téma přistoupil, i když ty díky byly zjevně jen záminkou k tomu, jak navázat známost; záminka však přišla vhod i jemu. Předpokládal, že Murphyho navedla slečna Philbyová. Přesto tento způsob navázání kontaktu nepovažoval za nejšťastnější, neboť, přesně vzato, nasvědčoval tomu, že vztah mezi těmi dvěma je těsnější, než by si byl sám přál. Ale zatím byl ochoten ke každému kompromisu, natolik ho apartní elegance Maud Philbyové zaujala; jeho život nebyl v tomto ohledu zrovna neúspěšný, a právě to ho naučilo nepřeceňovat již existující vazby.

Kai měl na věc jiný názor než Liéven. Myslel si spíš, že Murphy má k tomu, aby této příležitosti využil, více důvodů než Maud Philbyová. V tomto náhledu ho utvrzovala skutečnost, že Murphy se v rozhovoru vyhýbal jakékoliv zmínce o závodu, i když se toto téma nabízelo vlastně nejvíc.

Místo toho vyprávěl zábavné klepy, vesele, takřka žoviálně je rozvíjel, vtáhl do rozhovoru i Hollsteina, využíval všech poznámek i smíchu Maud Philbyové, aby vytvořil nenucenou atmosféru - ale pak se překvapivě obrátil na Kaie: „Gratuluju vám k vašemu improvizovanému závodu; kdybyste byl trénoval, prohrál bych.“

Nadhodil to milým a klidným tónem, zřetelně vyjadřujícím dokonalou zdvořilost, která se přehání s vědomím, že to žádá z obou stran nebere příliš vážně a hodnotí to jako přátelský kompliment. A již opět s úsměvem na tváři, jako by se chystal vyprávět další anekdotu, dodal: „Vždyť jste jel ke konci skoro sto sedmdesát...“

Vlastně se přitom díval stranou, a jako by měl starost o spoustu jiných věcí, položil ruku na Hollsteinovu paži a nic ho zdánlivě nezajímalo méně než odpověď; Kai však ihned pochopil, že vše, co předcházelo, bylo naaranžováno jen kvůli té poznámce, a že Murphy dychtivě čeká na jeho reakci.

Murphy nedal najevo zklamání, když Kai lhotejně odpověděl: „Máte pravdu; motor nebyl úplně v pořádku.“

Svůj záměr však přece jen prosadil, když letmo, jakoby na rozloučenou, prohlásil: „Však se teď budeme vídat na trati častěji...“

Kai nechtěl nějakou další zavádějící odpovědí vyvolat dojem, že mu snad chce něco tajit. Po tomto debutu považoval Murphyho za dobrého, ale příliš úspěšného diplomata, a chtěl mu ukázat, jak nepodstatné to pro něj je. Pokrčil rameny a stručným „Možná...“ doznal úmyslně víc, než byly jeho předběžné záměry.

Přitom se však jakoby náhodou podíval na Maud Philbyovou a objevil v jejích očích posměch nad Murphyho marným pokusem. Z toho usoudil, že Murphyho přání odhadnout nového konkurenta sice tuší, ale nijak nepodporuje. To ho podnítilo k nápadu postarat se o to, aby tahle situace pokračovala.

Maud Philbyová naopak pochopila, že to je výborná šance zahájit flirt s napínavými momenty a střídavými hříčkami. Nebyla by to ani pravá Američanka, kdyby po této příležitosti nesáhla; nápad podnítit džentlmenkou honičku, cítit se sama jako cena a navíc si ještě přijít na své byl příliš lákavý, neboť do těchto partnerů vkládala leccjaké naděje. Zatím to bylo ještě neurčité, ale o to rychleji zrál její rozhodnutí.

Liéven už měl plán hotový. Chtěl taktně vyzkoumat, jaký vztah má Maud Philbyová k Murphymu, aby jej pak systematicky a přátelsky podminovával a sám byl v rozhodující chvíli na místě; věděl, že je důležitější rozpoznat a využít okamžik, kdy je žena bezmocná - onen zvláštní okamžik slabosti, jíž bývá občas vystavena i ta nejsamostatnější žena a v níž bezbranně propadá tomu, kdo je nejbliž a všimne si toho (díkybohu si toho málokdy někdo všimne), že je to zkrátka výhodnější, než začít s důkladným útokem. Liéven byl jakýsi marodér lásky a nedělal si o tom žádné iluze; říkal si, že právě v této oblasti je těžké držet se pravidel a bojovat s otevřeným hledím - vždyť všechny nároky individuální existence nelze vždy uspokojit jen vlastní slušností.

Bizarní mnohostěn těchto zamlčovaných vzájemných zájmů upevnil známost podstatně více než bodré oboustranné zalíbení. Maud Philbyová, velice stimulována, pozvala na některý z příštích dnů všechny na čaj.

Pesch už na Kaie a Liévena čekal. Navrhl, aby ještě večer jeli do Janova. Zbývalo několik hodin denního světla, proto se Liéven domníval, že větší část cesty stihne ujet rychle.

Cestou hovořili jen málo. Kai si udělal pohodlí a několik hodin prospal. To odpoledne ho unavilo, a kromě toho tvrdil, že není lepší spánek než v autě při rychlosti devadesát kilometrů v hodině. Co prý takový spánek ztratí na hloubce a stálosti, to bohatě vynahradí souběžný pocit odstraněné vyhraněnosti - je to prý jakési těkání sem a tam mezi zmateným povědomím rychlosti, temné hučícím ve větru, který jízdu vzniká, a bezčasové těkání uhánějící rychlostí snu, on však nic netuší ani o jednom, ani o druhém. Nudícím se Peschovi to Kai při jednom probuzení popsal jako toulku chaosem, a když se takto hlubokomyslně vyjádřil, spal s klidným svědomím až do chvíle, kdy se hnali nahoru po výjezdu k Miramaru.

Pozdní večeri si nechali servírovat na terase. Za nimi se leskla široká dveřní okna jídelny; pod nimi, hluboko dole, plulo nad temnotou jen pár hrstí listů palmové zahrady, zasažených světlem.

Via San Benedetto byla ponořena do mdlého světla; vpravo se krčila klenba hlavního nádraží nad kouskem noci, který žárlivě střežila. Daleko vzadu, vysoko ve tmě, visel osamělý světelný nápis hotelu Savoy.

Pesch se opřel v křesle a zeptal se Kaie: „Jak se vám líbil náš vůz?“

„Líbil.“

„Vy jste ho ještě nejel naplno. V příštím závodě by se to mělo zkusit ostřeji.“

Kai přikývl. Pesch vyčkávavě mlčel, ale pak opatrně sondoval dál: „Vždyť do té doby by se dalo ještě dost trénovat...“

„Jistě, do té doby bude Hollsteinova ruka už dávno v pořádku.“

Liéven zasáhl. „Proč si tu hrajeme na schovávanou - a proč se tváříte tak vyhýbavě, Kaii. Každý přece ví, oč tomu druhému jde.“

„Je to tak,“ usmál se Kai. „Vy byste chtěl, abych jel závod o milánský pohár?“

„Ano,“ řekl Pesch. „O tom jsem si chtěl s vámi promluvit.“

„To se snadno vyřídí. Já nemám zájem. Před několika dny jsem sem dorazil, a za pár dnů možná zase odjedu. Za okolností, které mě sem přivedly, je obtížné rozhodnout o tak dlouhé době, jakou jsou čtyři týdny. Byl bych pak příliš vázán - a to je právě to, čemu jsem se snažil utéct.“

Pesch nepovolil. „Však já bych milánský závod považoval jen za jakýsi úvod. Hlavní věcí,“ efektně se odmlčel, „by bylo mistrovství Evropy v horské jízdě, které byste pak měl pro nás jet.“

„Evropský pohár na trati Targa Florio. Vy jste tam před čtyřmi lety přece sám jel, Kaii,“ vmísil se Liéven a v zaujetí se předklonil.

Pesch rozvážně dodal: „Měl byste naprosto všechno k dispozici...“

Kai mlčel, Pesch pokračoval: „Byl byste vázán jen termínem závodů.“

Kai neodpovídal.

Pesch uzavřel: „Způsob, délku a dobu tréninku bychom nechali zcela na vás.“ Pak čekal.

Kai váhal dlouho. Znal kouzlo motorů, proti němuž byl každý jiný druh sportu diletantský. Odpoledne na něj zase zapůsobilo; a on miloval tu proměnu, která se s člověkem stane, když usedne za volant závodního vozu, kdy se zkušenost, duch i existence jednoho celého života soustředí na nesmyslný cíl být o pár sekund rychlejší než jiní lidé v podobných vozech. Podstata rekordu spočívá v jeho lidské bezvýznamnosti; právě proto stlačuje vědomí výkonu tvrději a věcněji k napětí a destiluje z toho horečku tak velkého očekávání, jako kdyby šlo o problémy toho nejsvětovějšího významu - zatímco ve skutečnosti jde jen o to, urvat pár metrů prostoru několika zcela lhostejným lidem, kteří možná rádi nosí bílé piké vesty nebo milují roštky.

Kai tyto senzací nepodceňoval, jen mu zatím nepřipadaly dost vyhraněné, dost vyzrálé pro elán, s nímž sem přišel. Všechno v něm se bránilo nápadu oddat se jim hned teď. Vstal.

„Ne, nechci... nechtěl bych se teď rozhodovat.“

Pesch přikývl. „Jak chcete. Rozvažte to. Já zůstávám ještě týden v San Remu. Očekávám vás...“

Kai se obrátil na Liévena. „Nemohli bychom zítra vyjet už brzy ráno? Dělá si trochu starosti kvůli Frute. Ona není zvyklá být dlouho sama. A teď půjdeme spát.“

Ještě chvíli postál na balkoně a vyčítal si, že nevzal dogu s sebou. Velice na něm lpěla a jistě ho postrádala. Předsevzal si, že jí zítra koupí libru hovézího boku. Ten měla nejradši.

III

Maud Philbyová si uměla vynucovat poklony s takovou samozřejmostí, že ji člověk vyhověl, i když vlastně ani nechtěl; bylo to pořád ještě pohodlnější, než se s ní pustit do křížku: důvěrně ovládala mnohé finesy flirtu a neuznávala nic než konečný úspěch; všechno ostatní považovala za blafování.

Liévenovu taktiku sondujícího vyčkávání odhalila už po prvním dnu; tím si ho zařadila a ztratila o něj zájem. Kai však odolával jejím pokusům se zdvořilou ignorancí - nenarážela na odpor, a proto nikdy nevěděla, zda se trefila, či ne.

Žila dost dlouho v Americe, aby uměla opravdu kultivovaně flirtovat; milovala boj a virtuózně jej ovládala; avšak tajemství klidného postupu a jeho mocného účinku - to nebyl její styl.

Nechápala, proč na ni Kai nereaguje, a vykládala si to prostě jako pasivní odpor. I když jí účel nebyl právě jasný, měla přece jen už dost evropské zkušenosti, aby vzala takovou možnost v úvahu, avšak příliš málo na to, aby v záležitostech flirtu, tohoto zcela evropského umění, nepodlehla typicky americkému omylu: nechápat flirt jako nejšarmantnější, nejgracióznější a poněkud trudnomyslnou (neboť z jakési trudnomyslné moudrosti si flirt zakazuje naplnění) variantu konverzace, nýbrž jako sport, při němž může pochopitelně existovat jen happy end.

Dohodli se, že se setkají ráno na tenise. Maud Philbyová vynalezla zvláštní finesu: hru při východu slunce. Vyšli jí vstříc a přišli přesně.

Nad pěkným tenisovým hřištěm se v této časně hodině ještě vznášel fialově zbarvený kužel šera. Sběrači míčků dřepěli s ospalýma očima v koutech, temnější trpaslci v šedi stínů, zkameněli a zakletí, figury dosud neviditelné kašny, která silně šuměla: totiž příboje. Pak začal vát vítr východu slunce, o němž Maud Philbyová každé ráno uměla říci něco příhodného. Dokázala se velice mile nadchnout; a také jí to výborně slušelo.

Vánek se objevil vždy v tutéž dobu. Přícházel snad přímo z oné šedi, která se začínala pohybovat, něžná jak křídla racků. Nejprve byl cítit jen chlad na čele, ten později zesílil a proměnil se ve vítr. Moře se vynořovalo z mlhy, olovené, ve velkém, mnohonásobném neklidu. Za ním se začalo zabarvovat nebe.

Maud Philbyová se na to vše dívala se svraštělým čelem. „Dvě věci mi v životě přišly zatěžko, ač jsem se o ně snažila se vši citlivostí: pozorovat, jak se pohybují ručičky hodinek, a sledovat záblesk červánků na bezmračném nebi. Ani jedno se mi nepodařilo; nedokázala jsem se totiž dívat dost dlouho upřeně. A to jsem pokládala za nezdar své výchovy. Žijeme v roztržitém století, Murphy...”

Červánků přibývalo. Slunce se zvedlo s náhlým škubnutím, ohnivé a silně zářící. Moře se otrásalo - Maud Philbyová to prý jednou ráno určitě viděla -, třpytilo se jako brokát, písek hřišť se proměnil ve zlato, a hotel vypadal jako přikrčený plamenák - tato přirovnání se Maud Philbyové podařila ještě před prvním bekhendem.

Její další nápad spočíval v tom, že se snídalo pod širým nebem. V malé klubové hale si opláchli ruce pod jasným paprskem sprchy, přistavili k sobě pár proutěných stolů a židlí, a už se nosily podnosy a konvice.

Maud Philbyová se až dojemně starala, aby každý dostal to, co si přeje. Sama si vzala opékaný chléb s máslem a řepíčkou. Liéven si vybral velké kusy melounu, které si připravil s pepřem a bylinkovou hořčicí a velice to vychvaloval, Murphy dal přednost černé kávě, zatímco Kai tvrdil, že ranní cigareta chutná zcela jedinečně po kořeněném ořechu a mandlích.

Maud Philbyová však prohlásila, že pouhým kouřem není člověk živ - k jejím nejlepším vlastnostem patřilo, že při jídle pronášela pouze nejbanálnější fráze a neděsila projevy duchaplnosti, a Kai se tedy nechal přemluvit k něčemu obsažnějšímu. Nechal si přinést ananas.

Hotelové služby začaly vyvíjet aktivitu; dvě osoby držely ananas, třetí přišel s lisem na ovoce a se sklenkami; samotný výkon však provedl vrchní a servíroval Kaiovi šťávu s korektním výrazem, ledem a slaměným brčkem. Každé ráno jim tento nábožný obřad působil stejné potěšení.

Nakonec odložili tenisové rakety a vydali se zpátky; začali totiž přicházet další hosté, a Maud Philbyovou by deprimovalo, kdyby se s nimi měla setkávat už teď; za únosnější termín považovala dobu o dvě hodiny později.

V jedenáct se sešli znovu, korzovali po promenádě a pronášeli ony obvyklé ironické poznámky, které dodávají podobným procházkám intimní půvab zlomyslnosti. Zvláště Liéven hýřil doslova vizionářskými obrazy a přirovnáními, jimiž se snažil alespoň částečně vystihnout fyziognomii některých Angličanek.

Na přání Maud Philbyové si pak s chutí dali někde něco k pití z vysokých sklenic a přitom si povídali; Američanka se také v této klidné hodině velice ráda pokoušela opatrně zažehnout plamének a jemně ho rozdmýchávat, klást zápalné šňůry a rozněcovat je pak jediným slovem nebo pohledem.

Proto pro ni bylo snadné pod velkým rudým kavárenským slunečníkem, který svým tlumeným světlem tolik prospíval pleti, vyprávět o tom, že havarovaný vůz se vrátil z opravy.

Počítala správně. Murphy cítil, že situace se tu pro Kaie i Liévěna vyvíjí nepříznivě; předpokládal totiž, že jeli neopatrně, jinak by museli srážce s vozem řízeným dámou v každém případě zabránit. Živě se proto vyptával, co bylo příčinou nehody.

Ale očekávaný ohlas se nedostavil. Naopak, také Maud Philbyová ožila, líčila svou nešikovnost a přitom přeháněla, aby tak spíše dala vyniknout Liévenově duchapřítomnosti.

Měla dojem, že tento začátek je slibný - Murphy se už začínal zlobit.

Neřekl nic, jen přikyvoval, pak to ledabyly uzavřel, jako by to, o čem se právě dozvěděl, bylo něco zcela

samozřejmého, co se učí už v autoškole. Aby tento efekt ještě podtrhl, dodal ležerně: „Jo... jo...” Tvářil se povzneseně a se zamyšleným výrazem lil svůj absint na kostky ledu ve sklence.

Nastalo významné ticho. Liéven nechtěl reagovat, protože by to bylo příliš zřejmé, a tak zvolil opačnou taktiku. Nedbale prohodil, že mu slečna Philbyová přehnaně lichotí. Ona sama prý udělala to rozhodující tím, že ostře trhla volantem; protože kdyby se bylo všechno odehrálo tak, jak to ona právě popsala, nemohlo dojít - a zde se tvářil velice přátelsky - k ničemu jinému než k pořádné srážce.

Obřadně si zapálil cigaretu. V takovém okamžiku má podobná drobná činnost svůj půvab. Murphy odmítl konfrontaci a obrátil se k Maud Philbyové: „Teď je v módě kupovat si v Janově koberečky. Viděl jsem tam docela pěkné isfahány. Nechtěla byste si tam taky náhodou zajet?”

Philbyová se už začala obávat, že by se rozhovor mohl stočit jinam. Rychle odpověděla, že brzy odjede, zvlášť když je vůz už v pořádku. Prý chce zajet nejen do Janova, ale i do Milána, aby byla přítom, až se pojede závod o pohár.

Situace nabyla na zajímavosti. Maud Philbyová měla dojem, že učinila dost. Bylo příjemné slyšet Murphyho, jak si tlumeným hlasem objednává absint, a vidět Liévena kouřit cigarety. Ale bohužel setrvali v diplomatické rezervovanosti. Proto ještě trochu přisadila tím, že se Liévena zeptala, zda je ten závod významný.

„Nijak zvlášť, je to akce střední úrovně,” odpověděl se zdvořilou vyhýbavostí.

Murphy vykoul za svými likérovými sklenkami: „Níc méně stojí zato ho vyhrát.”

„To jistě,” přisvědčil Liéven lakonicky.

Murphy podnikl výpad: „Vy startujete taky?”

„Ještě jsme se nepřihlásili,” zněla odpověď.

„Asi jde nejspíš o to, zda váš jezdec bude do té doby zase v pořádku?”

„Uhodl jste,” odvětil Liéven zdvořile.

„Měl jsem dojem, že jeho zranění je komplikované,” trval Murphy na svém.

„Taky že je.”

„Škoda. To asi nebudeme startovat společně.”

„A proč ne! Třeba k tomu přece jen dojde.” Liévenovi už šel Američan na nervy, a tak měl radost, že ho může blafováním dál dráždit.

Maud Philbyová pozorně naslouchala. Usmála se, jako by už předem prosila o prominutí za svou naivní poznámku, a zeptala se Kaie: „Třeba za toho zraněného jezdce zase zaskočíte?”

Murphy vrhl na Kaie rychlý pohled, rázem změnil své chování a ozval se žoviálně: „Promiňte, to jsem nevěděl a ani mě to nenapadlo, jinak bych ten rozhovor už dávno skončil.”

S cíhovou zdvořilostí se na něj zahleděl. „To jsme pak vlastně konkurenti.”

Přestože se takto pokoušel předem předvídat Kaiův souhlas, nepodařilo se mu dostat uspokojivou odpověď. Cítil, že Kai pro něj znamená větší nebezpečí než Hollstein, a chtěl se proto zavčas orientovat, zda s ním bude muset počítat.

Jeho hluboká antipatie k Liévenovi byla již staršího data; pokud jde o Kaie, doufal, že se mu ještě podaří ho neutralizovat.

Za zvlášť trapné pokládal to, že se Maud Philbyová projevila jako kolísavý živel a koketovala. Nebyl proti tomu, aby se na závodisti seznámili, protože doufal, že tak leccos zaslechne, a kromě toho si chtěl oťuknout konkurenci; že by se to však mohlo vyvinout do současného stavu, na to nepomyslel. Maud Philbyová se náhle ocitla při tom i mezi tím, a právě ona měla hrát zcela okrajovou roli.

Níc méně se zdálo, že Maud se cítí jako ryba ve vodě. Věnovala se Liévenovi a vedla s ním poněkud ironický rozhovor o Sportovním klubu a jeho nově přijatých členech.

Kai zahlédl, jak se v korzu vozů na asfaltu zastavila limuzína. Vystoupila jakási dáma, a on v ní poznal svou včerejší partnerku ve hře; byla sama a pomalu vykročila po promenádě. Jistý pohyb její hlavy a držení ramen v něm vyvolaly jiný obraz: rozhovor s Fiolou během tance na terase kasína. Měl dojem, že to je tatáž žena.

Již po několika krocích ji kolenjdoucí zdravili a ona zmizela v davu korzujících. Kai se podíval na Maud Philbyovou a usmál se; najednou se mu velice líbila. Zavolal k sobě Frute a pohladil ji za krkem. Hudba spustila. Kai byl vzrušený. Rozhodl se.

Kapela pracovala s houslovými cukrovinkami a přeslazenými kantilénami. Plechové zvuky, rytmicky nepravidelně doplňované, mezitím synkopy, ženoucí se proti sobě a navzájem se pronásledující tak dlouho, až se vyčerpané vrátily k tématu.

Něco se dělo s trubkou. Ve vysokých polohách sice zněla zvučně, ale kdykoli měla zabrat hlubší a klidnější tóny, sténala, a jen občas se jí zdařil čistý tón. Nakonec si toho všiml i trumpetista, tlustých s červenými tvářemi. Vrtěl hlavou, poklepával a poslouchal nástroj jako lékař, podíval se dovnitř, pohrál si s ventily, znovu trumpetu vyzkoušel, zavrtěl hlavou energičtěji, silněji zatřásl nástrojem a nakonec to vzdal.

Opřel si trubku o koleno a sledoval skladbu ve svém notovém zápisu. Vypadl ze hry a náhle nevěděl, co si sám se sebou počít. Chvilí podupával do taktu, ale i toho brzy nechal, a zatímco ostatní hráli, on jen tak seděl, nečinný a nechápající, na tváři bezmocný dětský úsměv. Tento silný, dobře živený člověk, v němž podivuhodně konstruované srdce a precizní stavědlo složitého mozku nedokázaly zvítězit nad obyčejnou ucpanou trubkou.

Dalo se to chápat jako obrovská tragická hádanka.

Když se rozcházeli, zeptal se Kai Maud Philbyové klidně: „Nechtěla byste si se mnou dnes odpoledne vyrazit na výlet? Musím přes hranici, něco tam vyřídít. Bylo by příjemné, kdybyste mohla jet se mnou.”

„Překvapilo ji to, ale tušila jakousi souvislost s předcházející debatou, a proto ihned souhlasila: „Kdy?“ „Pokud se vám to hodí, zastavil bych se pro vás v pět hodin.“ „Dobrá.“ Požádala Murphyho, aby s ní poobědval. „Z Murphyho se stává tragická postava,“ poznamenal Liéven, když kus poodešli. „Zatím mi připadá spíš směšný.“ Kai si pohvizdoval. „Ale tragický bude. Zatím na nás dva vrčí; neví, na koho by si měl vyjet. Já tyhle situace znám. Obvykle to schytá ten nepravý.“

„A vy víte, kdo je ten nepravý?“ Liéven se zamyslel a po chvíli odpověděl: „Pochopitelně vy!“ Kai se zasmál. „Někdy uvažujete jako starý Říman. Oba jsme ti nepraví.“ „Tomu nerozumím.“ „Já se vůbec obávám, že si děláte iluze. Víte, že v téhle věci vlastně vůbec o nic nejde?“ „Zpočátku se to zdá vždycky,“ řekl s převahou Liéven. „Však uvidíte. Skoro by se na to dalo vsadit. Philbyová je zcela nezúčastněná.“ „Zatím pokud jde o nás. Ale Murphy...“ „Milý Liévene, jediná šance člověka typu Murphyho spočívá v tom, že pomáhá zahánět nudu, ale okamžitě je odsunut stranou, jakmile se najde něco výhodnějšího. A protože všechno výhodné rychle pomíjí, má dobré vyhlídky na to, že bude později zase akceptován. Proto ty ostatní přetrváš. Myslet si, že co je cenné, je taky trvalé, je jedním z největších omylů. To je jen takový podvod apoštolů pokroku vůči mase, která by se jinak začala bouřit nebo by propadla trudnomyslnosti. Co je cenné, je pomíjivé, pouze průměrné vytrvá. Proto je Murphy prototypem manžela. Majetnictví je ovšem vždy spojeno s nepřijemnostmi; zvláště když se někomu slibuje, ale nedává.“

„Vaše soudy jsou dost rezolutní.“ „Já nemám ani tak v úmyslu soudit jako spíš rovnou zasáhnout.“ Liéven překvapeně mlčel. Kai důrazně pokračoval: „Chci dokonce zasáhnout dnes odpoledne. Rozhodl jsem se, že tu ještě zůstanu. Nemá to vůbec co dělat s touhle záležitostí, a přece tu zůstávám kvůli tomu. Někdy stačí malý podnět z docela jiného směru, aby uvedl věci do pohybu. V příštích dnech chci vyhledat Fiolu; musím se ho na něco zeptat.“

Smysl tohoto obratu Liéven příliš nechápal; nechtěl už ani víc slyšet a jen si předsevzal, že svou osvědčenou vyčkávací metodu spojí s větší opatrností a bedlivostí.

Kai našel Maud Philbyovou v hotelové hale, kde už na něj čekala. Ihned se vydali na cestu. Odpoledne se jevilo příjemné, byla to ona hodina před večerem, již se na Riviéře nic nevyrovná. Nad mořem, které se na obzoru třpytilo vínovou červení, se v křišťálové vůni táhla dálka. Zálivy už netonuly v prudkém slunci, nýbrž byly odstupňovány a seřazeny podle stínů. Vegetace padala z výšin dolů na silnici, jen stěží zadržována zdmi zahrad, jako by chtěla pod svou zelenou a rozkvetlou chtivostí všechno pohřbít.

Na moři stály rybářské lodě s okrovými a hnědými plachtami. Občas z nich zaznělo volání, jasné a ostré jako křik sojky, odraz tónu, který jako by přicházel ze vzdušných výšek.

„Odpoledne je jako pomeranč,“ prohlásila Maud Philbyová. „Člověk váhá; má se z pohledu na něj těšit, nebo ho má oloupat a zakusnout se do něj?“

Kai žádná taková obrazná srovnání neočekával; byl v té chvíli soustředěn spíše na autokary, které se prudce a bez houkání řítily ze zatáček coby ostrůvky poučování se svými průvodci a megafony. Avšak v úctě k poetické náladě, vládoucí na druhém sedadle jeho vozu, nicméně odpověděl sice v jisté shodě, ale přesto s konečnou platností: „Obojí,“ a doufal, že tím zavdal dost podnětů k přemýšlení až k celnici a že bude mít chvíli klid. Jen nerad totiž spojoval řízení vozu s náladovou debatou.

Příští otázka Philbyové pak byla také podstatně pohodlnější: „Kam chcete jet?“

Zatvářil se tajemně. „Za půl hodiny tam jsme.“

Vůz dál bzučel svou píseň. Most a několik zřícenin; pak zase silnice, agáve a palmy. Mezitím domy. V uličkách zpívaly dívky, rodiny si povídaly před otevřenými dveřmi; za jejich tvářemi se rýsovaly zlatohnědé stíny vchodů. „Nechtěl byste mi říct, kam to jedeme?“ zeptala se Maud Philbyová znovu.

„Jsme u cíle.“ Kai zajel k vjezdu do hotelu Royal. Požádal vrátného, aby předal doktoru Peschovi vizitku. Počká prý na něj zde.

Pesch přišel okamžitě v doprovodu zřízence. Kai ho seznámil s Maud a řekl: „Před několika dny jsme se rozešli, aniž jsme dokončili jistý rozhovor.“

Pesch souhlasně přikývl. „Říkal jsem vám, že na vás počkám.“

Kai se obrátil k Maud Philbyové. „Doktor Pesch je konstruktérem vozu, který jsem zajižděl v Monze.“

Pochopila a zapojila svůj šarm. Kai se zeptal: „Kdo se dosud přihlásil do Milánského poháru?“

Pesch mu vypočítával jména.

„Bude to tedy dobrý závod. Vy sám jste přihlášku už podal?“

„Ne. Chceme startovat jen s jedním vozem. Pokud chcete jet, přihlásíme ho.“

Kaiovi byl Pesch svou tvrdošíjností sympatický. Ten muž neměl žádné záruky, pokud jde o Kaie, neznal ho, věděl jen od Liévena, že už dříve závodil; vsadil pouze na svůj okamžitý nápad a důsledně se ho držel; byl to prostě typ předurčený k úspěchu: neboť nerozhoduje nápad, nýbrž důslednost...

Maud Philbyová se naklonila k Peschovi: „A kdo je mezi přihlášenými podle vás zatím favoritem?“

Pesch chvíli přemýšlel: „Myslím, že Murphy...“

Zářivě pohlédla na Kaie, jehož její postoj pobavil a který z bezpečného přístavu už dávno učiněného

rozhodnutí vychutnával její snahy dvojnásob. Aby jí nezkazil radost, dodal svému hlasu zvukovou pevnost, když Peschovi vysvětloval: „Přišel jsem vám říct, že pojedu. Za týden začnu trénovat.“

Na zpáteční cestě Philbyová mlčela. Vychutnávala nadcházející události a těšila se na to, jak tu novinu oznámí Murphymu. V životě jsou přece jen velice obsažné chvíle.

IV

Fiola postavil na stůl stříbrný pohár. „Tehle koktejl potřeboval tři týdny, aby se usadil. Poslední tři dny byl stále v ledu, aby vstřebal filtrovanou pomerančovou šťávu, kterou jsme přidali; dnes se dotáhne. Už potřebuje jen malou dávku moka a pár kapek angostury.“

Vzal sklenky, jejich okraje namočil v půlených citronech a pak je ponořil do práškového cukru, který ihned zkrystalizoval. Poté je naplnil rozdrceným ledem, několikrát zatřepal pohárem a nalil směs do sklenic. „Bez brčka, ale pokud chcete, s kouskem citronu.“ Podal Kaiovi přes stůl plátky.

V místnosti se vznášelo lomené světlo, v němž dekorace vypadaly jako hedvábné. Pohovky byly přisunuty k oknům, na nízkých taburetech ležely balíky novin. „Už dlouho jste tu nebyl,“ řekl Fiola.

„Od toho prvního večera jsem nehrál.“

„Před několika dny tu byl kravál. Ten chlapík se želvou měl dojem, že ho podvedli. Protestoval tak vehementně, že jeho amulet spadl na zem. Vypadalo to groteskně, jak ta želva lezla nepozorovaně kupředu, pomalu a slavnostně, zatímco on se hádal rukama nohama. Dneska se lidi neumějí chovat.“

Kai se podíval z okna; dva motorové čluny právě opouštěly čtverhranný monacký přístav, připomínající dětskou hračku. Chtěl se Fioly vyptat na onu neznámou partnerku v herně a přemýšlel, jak začít. Jistý ostych mu bránil otázet se přímo, a tak začal tonout v úvahách, které se dál a dál odkláněly od tématu.

Fiola jeho úvahy přerušil: „Jste v myšlenkách kdesi daleko.“

Kai si překvapeně uvědomil, že chtěl svou otázku upřesnit, ale dostal se přitom do minulosti. Způsobilo to asi to sugestivní světlo, lesklá světla šed', za níž se daly tušit vzdálené věci - myslel na dívku Barbaru, na onu chvíli, kdy stála vedle něj opřená o stěnu boxu, za sebou hřbety koní a tmu a na tváři výraz prvního vzrušeného poznání. Byl to velice zřetelný obraz, ještě teď ho viděl jako průhledným oknem před křesly, novinami a svým protějškem, ten obraz se jen nerad rozplýval, připraven kdykoliv se vrátit.

„Děláte zvláštní koktejly,“ řekl Kai zamyšleně. „Právě jsem přemýšlel o tom, jestli to není trochu málo, vést život bez cíle. Snad by bylo lepší přizpůsobit se, vytyčit si meze a usadit se. Po jistém počtu let se to vlastně od člověka očekává. Snad je to dokonce přírodní zákon.“

„To bezpochyby. Ale nevěřím, že platí pro každého.“

„Člověk se za něčím žene, až mu dochází dech, a nechává se valit jako koule od jednoho víru ke druhému, zaměřený jen na senzace vlastního já. Někdy mám dojem, že stojím na rozcestí - na jedné straně existence jako dosud, jejímž hlavním cílem je vystupňovaný smysl pro sebe sama, vyjasněný skepsí, - na druhé straně pak život s dobrým základem a rozumem, dobře fundovaný, zakotvený, upevněný věděním a vůlí.“

Fiola vstal. „Je to udivující, ale mám dojem, jako byste se chtěl oženit.“

Kai se odmlčel a po chvíli řekl: „To by k tomu asi mělo patřit.“ Zavrtěl hlavou. „A přitom jsem s vámi chtěl mluvit o něčem docela jiném.“

„Dnes má princezna Parma svůj přijímací den.“ Fiola zazvonil. „K té vaší náladě se to výborně hodí. A kromě toho, vlastně byste to měl vědět: Přístav chválí nejhalasněji právě ti, kdož jsou na otevřeném moři. Ale kdyby je chtěli skutečně udržet v přístavu, nesnesli by to.“

Princezna Parma byla stará. Chůze jí dělala potíže, a proto ji bylo vidět vždy s holí. Držela si velký dům, uspořádaný poněkud nejednotně. Některé pokoje byly přecpány cennými sbírkami, ona však do nich nikdy nevstoupila.

Pozvala Kaie a Fiolu na slavnost s maskami. V klubu bylo ten večer prázdné. Vrátný zívá do svých zlatem lemovaných rukávů, krupiční trůnili u stolů jako čínská božstva, osamocení, ztuhlí a znudění. Hrál se jen u jednoho stolu pro externí hosty, u ostatních bylo pusto. Na večery u princezny bylo zvykem chodit včas.

Kai se začal připravovat velice brzy. Měl rád, když si mohl po rafinované koupeli poležet v měkké froté látce koupacího pláště. Byla to hodina natažených končetin, myšlenek jen napůl bdělých, hodina světlých viržinek strávená na pohovce, v křesle, u okna, mezi novinami, knihami, u nichž jsou rozřezány jen čtyři stránky, mezi lehkým sněním a pilováním nehtů.

Poté pomalé oblékání. Vychutnávat to. U kravaty nečekaný nápad. Se zájmem ho sledovat - v zrcadle před sebou náhle vlastní zkoumavý úsměv v nakloněném obličejí, překvapení tím, že člověk na sebe tak zapomněl. Utáhnout uzal, sejmout čepici chránící účes. A dole už houká Fiolův vůz.

Bylo podivné jet v uzavřeném voze, když je člověk zvyklý jezdit bez střechy; a ještě podivnější je nesedět za volantem. Malý, zvláštní ostrůvek: kupé - s tichým bzučením projíždějící kolem zahrad a moruší. Větrek ošlehané hnědé sloupy - rozplizlý, zubem času ohlodaný erb, sotva ještě reliéf; a náhle z temnoty hučící pěna stromů, alejí, nesoucích klenbu nebe, před vjezdem pak fantastický obraz osvětlených automobilů, pochodní, světel, vlny zlata, červeně a jasu, masky, kostýmy, hedvábí...

Princezna Parma přijímala své přátele v malém, poněkud odlehlém pokoji. Nebylo třeba skládat jí poklonu; kdo

chtěl, mohl zůstat nepoznan až do odmaskování.

Pro slavnost byla přichystána většina místností v domě. Některé však zůstaly neosvětlené. „To jsou japonské pokoje,“ vysvětlil Fiola. „Jsou stále rezervované.“

Princezna byla vyčerpaná, když přišel Kai s Fiolou. „Musela jsem celou hodinu poslouchat, jak mi po krátkých přestávkách povídají stále totéž, a to člověka unaví. Pojdte se mnou, chci si trochu odpočinout.“

Opřela se o Fiolovu paži a zavedla oba do japonských pokojů. Byly velké, stěny vyvážených rozměrů, jež nenarušovaly obrazy. Několik na sobě ležících vatovaných polštářů, pár volně rozhozených. Ve vzduchu lehká vůně mimóz.

Okna měla široká, vysoká křídla a sahala téměř až k podlaze; za nimi, jako obraz z barevného filmu, zářivé kouzlo slavnosti. Z temných kulis parku přicházel pochodňový průvod, houpal se nahoru a dolů a táhl kolem. Nad korunami stromů vyšlo slunce, tiché, vzdálené a nádherné, rozvinulo se do obrovských rozměrů a zase sestoupilo dolů, tisícronásobně se rozpadávající do modrých a stříbrných jisker. Mezi tím létaly rakety, noc se dala do pohybu v blyštivých sloupech, třpytném prachu a plamenných vírech.

„Jako děti jsme často sedávali v našich temných pokojích, když tu byla večer společnost - už dávno nás vyhnali spát, ale my tiskli tváře k okennímu sklu, báli se, že nás objeví, ale přímo jsme se třásli nedočkavostí na ten ohňostroj v zahradě. Před tímto romantickým světem jsme dočista zapomínali dýchat. Později mi vysvětlili, že je tvořen hlavně magnéziovým práškem; utekla jsem a nenáviděla své učitele, nechtěla jsem vědět, jak tato severní záře jediné minuty vzniká.“

Ted' mám bílé vlasy, chodím o holi a říkám to dost sentimentálně. Ale to se dá přežít, protože na to, aby člověk žil stylově, citíždost příliš dlouho nevydrží. Stále ještě miluju ohňostroj a pořád ho vnímám nejintenzivněji, když stojím za temným oknem. Pak se totiž objeví ještě druhý ohňostroj, vznikající za tím prvním, trvá déle a vede k hlubšímu zamyšlení.“

Hvězdy už zase stály v oblouku okna osamocené. Kolem se nesl tlumený ženský smích. Za sklem procházely tváře a mizely v parku. V listoví se krčily lampióny, sametové a žhavé jako velcí motýli.

Princezna Parma se zvedla a opatrně řekla: „Není dobré zdržovat se tu příliš dlouho. Mám dojem, že člověk začíná filozofovat; a filozofie s takovou dávkou sentimentu - to není to pravé. Půjdeme.“

Po schodištích a chodbách se proháněly roje masek, sloužící brázdili skupinkami hostů v jednotlivých místnostech se svými podnosy, na nichž balancovaly pyramidy občerstvení. Na terase stály ploché skleněné bufety jako obrovské stoly z ledu. Uprostřed prýštily fontány s obarvenou vodou, která výrazně voněla. Baterie lahví s lesknoucími se hrdly vykukovaly z dlouhých ledových koryt.

„Pojďme k pavilonu,“ navrhl Fiola. „Tam se tančí jako v pařížských barech.“

Za stromy už opět explodovaly zelené rakety. Fiola je sledoval a pokračoval: „Ted' je zase ve svém japonském pokoji, jediném, který zůstává neosvětlený, stojí tam, tiskne tvář ke sklu, jak to dělávala v dětství, a vychutnává ten potlačovaný pocit onoho bezdechého okamžiku, kdy je srdce prázdné a tíže zmizela. To je její chvíle, někdy si dokonce myslím, že tyhle své slavnosti pořádá jen kvůli tomu. Tak se člověk vrací.“

„Třeba je v tom sklon k romantice, ztlumený do této podoby,“ mnil Kai.

„Ne, ten sklon tu je, ale nikdy potlačován nebyl. Má za sebou velkolepý život. Pořád ještě tu najdete muže, které milovala. Ba, najdete tu dosud muže, na které prostě zapomněla. Byla totiž tak vitální, že na jednoho zapomínala, sotva se začala poohlížet po jiném. Nikdy jsem neviděl bezprostřednější ženu. Oslovovala ty, kteří se jí líbili, a nikdy nebyla špatně pochopena; tak bezúhonnou měla pověst. Muž, za něhož ji jako šestnáctiletou provdali, se díky ní stal ministrem, ačkoliv to byl docela zřejmý blb. Vedla velkolepý život s mnoha zastávkami, a existují vysoce postavení lidé, kteří na ni nikdy nezapomenou. Ted' stojí u toho svého temného okna. Vrátila se k věcem svého mládí - o něco lidštější a dobrotivější, ale vrátila se.“

„Kruhem se vracíme k našemu rozhovoru ve Sportovním klubu. V posledních týdnech jsem se tím často zabýval a celé to cítím už téměř jako krizi: periferie, nebo střed, vnitřek, nebo vnějšek.“

„Pokud vás ta myšlenka tak trápí, těžko se asi domluvíme. Já bych tipoval na periferii. Příliš jsme se naučili využívat půdu až do jejího úplného vyčerpání; to už se pak člověk moc nehodí na zahradníka.“

„Jedno i druhé může být zvyk.“

„Zahradničení ano; to totiž dokonce zvyk vyžaduje, ale to druhé je přece protest proti zvyklostem. Člověk miluje tempo, v tom to snad všechno vězí. Vy přece nesdílíte přesvědčení teoretiků umění žít: že záliba v tempu musí být vždy nutně spojena s povrchností.“

Kai odmítavě mávl rukou.

„Ani já to nemůžu akceptovat,“ pokračoval Fiola, „a proto nevidím žádnou krizi tam, kde ji spatřujete vy. Nevidím totiž ten protiklad, který k tomu patří. Žijeme stejným vnitřním životem jako někdo, kdo miluje jen jednu jedinou ženu (chudák žena) a vše ve světě prohlašuje za plané. K tomu jsme přece naše orgány odpovídajícím způsobem zpracovali a vytrénovali je na zážitky; tyto filtry jistě nevynechají nic z toho, co ze všeho vytáhne egocentrik. Jediný rozdíl je v tempu. Ten druhý je pomalý, těžkopádný a dostává se jen k něčemu; my jsme rychlejší, živější a dostáváme se k mnohému. Milujeme své mnohé stejně jako on své cosi, je to pro nás stejně nepostradatelné jako pro něj. Rozdíl je jen ve stupni, nikoli v podstatě. Proč se omezovat, když to nevede hlouběji. Nebo chcete i vy podlehnout téhle sugesci určené davu?“

Kai na chvíli zaváhal. „Jsem nerozhodný. Někdy přicházejí vzpomínky, a já nevím, co si s nimi počít. A přesto bych je nechtěl odsunovat stranou. Jsem tu už nějaký čas - na tuhle únavnou krajinu s její šablonovitou krásou až příliš dlouho. Proč nejdu dál? Netroufám si, mám pocit, že bych něco zmeškal. Jenže prostě nevím co.“

Fiola se zastavil a rozesmál se: „To je hrozné, vidět ten váš příklad. Jistě za tím vězí nějaká žena. To je ale absurdní myšlenka!”

Kai se rovněž zasmál: „Vůbec žádná žena za tím nevězí, aspoň ne tak, jak si myslíte. Nejlepším důkazem toho je skutečnost, že jsem se vás chtěl zrovna zeptat na jednu, kterou neznám.”

„Mohl by to být také důkaz pro mé tvrzení!”

Kai si utrlh narcisku - na chvíli ztratil řeč. Fiola vlastně není tak docela v nepravu. Komplex, který ho znepokojoval, byl vlastně spojen s obrazem dívky Barbary; stála sice v pozadí, ale patřila k tomu. A zcela určitě k tomu patřila i nutnost: Barbara nesmí být nikdy epizodou. Pokud se rozhodne pro ni, bude to rozhodnutí trvalé, ať už přijde cokoliv. Barbara - to byl život v tichu a v jedinečnosti. Zvláštní, jak je to neodvolatelné.

„Vedeme typicky německý rozhovor.” Fiola vsunul ruku pod Kaiovu paži.

„A bezvýhodný,” povzdechl si Kai.

„To zavinil ten japonský pokoj. Utěšit nás může jen toto: Kdo je tak silně posedlý přáním po usedlosti, ten jí nikdy nedosáhne. Ten, kdo je od přírody usedlý, touží po dobrodružství.”

Dole pod nimi ležel mezi duby pavilon. Byl postaven jen pro tanec. Podlahu tvořila velmi silná skleněná deska. Pod ní se míhaly šňůry světel a matné paprsky světlometů, které bez prudkých přechodů měnily barvu. Jinak byla místnost neosvětlená.

Do tváří bylo sotva vidět, tak vysoko světlo nedosáhlo. Jen občas se mihla vlna vlasů, kousek čela, ucho. Světle byly jediné nohy, ty vedly vlastní, iluminovaný život, který rytmicky muzicíroval v útlých kotnicích a úzkých kolenou. Mezi tím vším hedvábí pierotů s něžnou kaskádou nabíraných kalhot ve světelném zrnění - a dlouhá, štíhlá stehna, zřetelná až nahoru k bokům, pevně obepnutá leskou látkou.

Kai nezůstal dlouho. V této chvíli onu erotickou akrobatiku nesnášel, a když k tomu ještě přistoupila hudba, cítil doslova odpor. Vyšel sám ven a pak se loudal po pěšině v loubí. Na jednom místě se mu otevřel výhled na terasu; tam se ve tmě zastavil, masku v ruce, uvolněný a klidný.

Z jedné postranní cestičky se blížily kroky, lehké krůčky, které musely patřit ženě. Nezřetelně viděl také blížící se postavu. Letmo o něj zavadila, když procházela kolem, až se vylekala, když před sebou spatřila tak nečekaně blízko člověka. Kai se omluvil s tím, že utekl z pavilonu a hledá tu na chvíli klid. „Myslel jsem, že kolem mě projdete bez povšimnutí, proto jsem považoval za jednodušší zůstat zticha.” Na chvíli se odmlčel.

„Člověk má odtud tak harmonický výhled na bufety s občerstvením.”

„Harmonický, ale také velice platonický. Myslíte si, že právě u bufetů je to vhodné?”

„Ovšem, když člověk nemá hlad. A kromě toho přece může své mínění kdykoliv změnit.”

„To je velice praktické, ale ne pro každého.”

Kai se zasmál. „Uvědomte si, že hovoříme o maličkostech. Bylo by velice namáhavé mít na každou maličkost určitý názor. A navíc by to bylo nudné. To je lepší mít zásobu neorazítkovaných názorů jako rezervu, z níž vybereme to, co právě potřebujeme. Je to jakýsi druh drobných, které máme vždycky po ruce pro nepodstatné příležitosti.”

„A pro ty důležité pak vytáhneme jako zbraň přesvědčení?”

Kai zpozorněl. Narazil zde na protiútok, který kolísal mezi ironií a hrou, připravený stáhnout se do neškodnosti, kdyby ho člověk akceptoval a chtěl na něj reagovat. To nebyla právě všední záležitost, být tak chladnokrevně odbyt, a bylo by chybou přijít teď s duchaplností a brilantně reagovat hlubokomyslnými úvahami. Mnohem účinnější a příhodnější mu připadaly mírně ozdobené banality.

Pohrával si s maskou a jemně mentoroval: „Slova... slova... tak se to říká, ale taky jinak... Záleží na tom, nač má člověk právě chuť. Proč zrovna zbraň! My vůbec nejsme hrdinové. To je ženský způsob, sahat po zbraní. A tento druh lidí bohužel vládne světu. Dokonce i advokáti chtějí být někdy rytíři ducha. To je hrozná ctižádostivost.”

„Vynechte ji. Ale co pak zůstane?”

Kai se rozhodl, že provede poněkud hlubší sondáž, a opatrně nadhodil: „Proč vynechávat! Jen omezit. Podněty chápat jako podněty, a ne jako zákony. Život není právě veselý. Člověk musí být za konflikty vděčný. A konflikty kolem žen jsou ty nejnehodnější, nejčastější a nejprimitivnější. Lze vůbec přehlédnout, že jsou to jen variace?”

„Nebylo by nesnesitelné, kdyby existovalo příliš mnoho témat? Jak by se pak mělo oddělit vkusné od nechutného...”

„Nesnesitelné je obojí; nicméně se to tolik nevnučuje.”

„Zato je to únavnější.”

„Nudnější.”

„Šosáčtější.”

Podívali se na sebe a oba napadlo totéž. Kai to vyslovil: „Tohle není ten pravý večer, kdy by člověka těšilo dlouze vést takovéhle rozhovory. Asi jsme se taky dostali poněkud nepromyšleně do ráže a teď jsme na suchu. Co kdybychom si vypomohli tam u těch bufetů? Vraťme se k nim okruhem, abychom alespoň formálně dospěli do finále.”

Šli zpátky loubím a dali se do lehké konverzace; ta začala být zábavná, protože Kai cítil, že má proti sobě člověka, který náznaky přijímá a opětuje je s jistotou a pochopením a nepotřebuje žádná vysvětlení. Zcela nevysvětlitelně mezi nimi vyvstala jistá důvěra, větší, než jakou dává dlouhá známost, a to umožňovalo vznik jakési zastřeně, až snové nálady, bez obav, že by mohla jakkoli sklouznout.

Hravě se jim dařily věty, někdy se míjely, někdy následovaly jedna druhou, často oklikami - nebylo to nic než rytmika oné nálady.

Pavilon už byl na dohled. Stál tam obklopený hudbou, tak tlumenou, jako by vycházela z potopeného města.

Mrak arpeggií, nato kolibříci pizzicat a houslová melodie.

„Nechcete si zatančit?" zeptal se Kai.

„Teď ne. Je lepší přihlížet."

Opřeli se ve vchodu. Z temnoty párů se vynořil Fiola a mířil k nim. „Jaká to pýcha, takhle tu stát a tvářit se nezúčastněně."

„Nezúčastněně? "

Fiola zvedl ruce, jako by se chtěl před Kaiem chránit. „Vy dnes ale máte sokratovské manýry. Ušetřte mě jich. Co kdybych sehnal něco k pití?"

Vrátil se s láhvemi a pečivem, přitáhl pár nízkých židlí, seskupil je a nalil sklenky. Pak se obrátil ke Kaiovi: „Před slavnostmi a společenskými událostmi by si měl člověk vždycky přečíst pár stránek Wilda. To zahání nepotřebné reflexe."

Neznámá odložila číši. „Člověk by mohl pocítit až úctu, jakými moudrostmi se dnes plýtvá. Neustále tu poslouchám ty nejskvělejší úvahy o umění žít. To umění musí být velice křehká bytost, když potřebuje tolik pomoci a utvrzování."

Fiola si povzdychl: „Málem jste to uhodla. Ale je to ještě horší: To umění totiž vůbec neexistuje. Je to jen pomocná konstrukce. Jakási vymyšlená banka, z níž se vesele tahají směnky. Jen tak se dá to množství řečí o něm snést."

Rozloučil se. Vzápětí kapela na okamžik zmlkla. Kai, jehož ta přestávka překvapila, pronesl něco, co vlastně říci nechtěl: „Mám dojem, že vás znám."

Reagovala odmítavým gestem.

Kai rychle dodal: „To nemá být otázka. Bylo to jen konstatování; ani nevím, jak jsem na to přišel."

Vstala. „Ono je to docela dobře možné. Na tomhle pobřeží se lidé vidají dost často. Já bych se na vás proto taky nezlobila."

Zasmál se a šel s ní dál. Nedokázal se přinutit, aby ji opustil. Přišli k domu a procházeli halou. V jedné vedlejší místnosti se sázelo u hracích stolů.

Mladý, celkem štíhlý pierot zvedl hlavu od hry, okamžitě vstal a přešel k nim: „Tady jste. Už jsem si dělal starosti."

„Vidíte, že to bylo zbytečné." Žena se ani na okamžik nezastavila; prošla kolem mladíka jako kolem obrazu. Kaie zaujalo, že se nechovala drsně, nýbrž doslova srdečně, ale zato s jakousi definitivností. Bylo pro něj zajímavé, že se setkal s tak samozřejmou převahou, která již opět hraničila s dobrotou.

„Chcete si zahrát?"

„Ano. Pár minut."

Našli si místo a vsadili si. Kai stál za její židli. Hlavou mu prolétla vzpomínka na první večer v Monte Carlu. Usmál se: kde jen nechal oči! Ta žena před ním, to je táž, která mu tehdy přisunula žetony!

Při jedné kombinaci ho požádala o radu. Předklonil se a umístil její vklady. Chvilí tak hráli. Pak přestali a halu zase opustili.

„Je příjemné se procházet." Putovali podél záhonu s narcisy. Na jednom rybníku pluly loďky s lampióny. V eukalyptech visel měsíc.

„Patří k drobným trikům vědět, že vnější věci poskytují v těžkých duševních situacích větší úlevu než jakékoliv pochopení nebo utěšování. Člověk je v zoufalém stavu - převleče se do věcí, které má rád, a hned je všechno jednodušší než předtím; nebo se neuzavře do sebe, nýbrž kráčí, dýchá pomalu, kráčí - a zjišťuje, jak se zábrany rozplývají."

Žena neodpověděla. Také Kai mlčel. Došli zase k terase. Tady mu podala ruku, a on stál a čekal, dokud nezmizela.

Nestalo se nic, co by ho mohlo rozrušit - setkání, pár slov, takřka bezvýznamný rozhovor, a přece cítil jakousi změnu, která sice byla malá, ale stejně samozřejmá a prostá všech rozporů jako ta žena. Hledal pro to vhodný výraz, ale nedalo se to uchopit. Nedokázal najít nic jiného než opis: byl to dobrý pocit, který měl málem cosi společného s Matthiasem Claudiem.

Ten pocit nevydržel dlouho, brzy se změnil v přání. Kai se potuloval po domě. Ta žena tu už nebyla. Namlouval si, že ji nehledá, ale potěšilo by ho, kdyby ji potkal. Zato narazil na pierota, který si ho od hracího stolu měřil dlouhým pátravým pohledem. To mu zkazilo náladu; posadil se ke stejné ruletě a sázel. Když opět ze strany pocítil pierotův pohled, rychle se otočil a rozzlobeně si ho změřil. Pomalu po něm sklouzl pohledem až k nejhořejšímu hedvábnému knoflíku. Pierot stiskl nervózně zuby a jeho pohledu odolal. Kaie to však přestalo bavit, a tak se vydal hledat Fiolu.

Našel ho v pavilonu. Po několika povrchních frázích se ho zeptal na jméno neznámé.

Fiola se zarazil. „Vy to nevíte?"

„Ne..."

„Pak vám musím to intermezzo závidět."

Kai zvedl hlavu. „Proč?"

„Je to ta nejsložitější, nejnaladovější a také nejnevěrnější žena této sezóny."

Kai vyčkával.

Fiola se usmál. „Lilian Dunquerková. Miluje vikomta Courbissona."

V

Světlá smyčka závodní dráhy v Monze byla uvolněna pro trénink. Už od časného rána tam hřměly závodní vozy. Park italského krále byl zmítán údery výbuchů, které se v dálce rozplývaly do táhlého, zmírajícího vytí a pak zase narůstaly do zvuků blížící se bouře.

„Nádherný koncert," pravil nadšený Liéven Kaiovi, když kráčeli k depu.

Jasný vzduch se tiše chvěl. Na tribunách viselo první ranní slunce. Liéven tím směrem ukázal. „Podívejte se, jak tam to světlo stojí na příčkách dřevěné konstrukce, zatímco všechno za tím tone ve stínu; vypadá to jako kostra hrudního koše. K prázdným tribunám cítím jakýsi odpor. Mohly by člověku zkazit náladu. Hlavně tou nadbytečnou a vnucující se symbolikou. Jste pověřivý?"

„Někdy."

„Pak buďte dnes opatrný. Dělejte jen to nejnnutnější."

Hollstein předjel s vozem před depo. Volal na ně: „Je to nádherné, být tak brzy ráno v autě. Ze samé rozvernosti jsem už ujel dvě kola. Mám dojem, že Murphy má děsný vztek. Je tu už celou hodinu."

Kai mžoural do slunce a byl rád, že na trénink přišel. Měl potřebu nedělat pár dní nic jiného než jezdit do úmoru a pak spát. Na nic jiného nechtěl myslet; ať se ty problémy, které jsou na obzoru, vyřídí samy od sebe, bez něho. Nejednou zažil, že tento způsob, totiž vyčkat rozhodnutí, aniž by se sám staral, je ten nejlepší. Týden tréninku v Monze se mu velice hodil. Námaha tohoto týdne pro něj byla jako spánek, k němuž se člověk ukládá v dobré víře, že pak bude svět vypadat docela jinak. Bylo znamenité zabývat se až do úpadu věcmi, které souvisejí pouze s rukama a očima.

Bubnové víření motorů vytvářelo vzrušující hudbu. Neviditelně putovalo po dráze a jen občas přilétlo s hvízdodem jako granáty, malé ploché střely z kovu, kol a gumy.

„Kolik se zatím sešlo přihlíšek?"

„V naší kategorii dvanáct."

Ze zatáčky se vyřítíl červený vůz a prolétl kolem. Za volantem seděly pod bílou kuklou přimhouřené oči a semknuté rty.

„Nebyl to...?" podíval se Kai tázavě na Hollsteina.

Ten se smíchem dodal: „Murphy."

Kai teď vnímal oživující svěžest rána s dvojnásobnou intenzitou. Zde měl před sebou jasný a jednoznačný cíl, odrážející se v ostrých obrysech od nejasné mlhy budoucnosti; jenže s budoucností to nemělo co dělat, byl to jen a jen úkol, sice nesmyslný, ale lákavý.

Ten muž tam ve svém rudém závodním voze ho jako člověk nezajímal; nebylo také vůbec důležité, že v jisté situaci - kterou špatně pochopil, ta však toto jeho nepochopení ochotně přizívovala - drze vyprovokoval zlostný spor, za který by mu člověk dal rád na pamětnou; byl tu ještě úplně jiný důvod, který náhle změnil Kaiovy myšlenky v balónky. Bylo to ono potěšení z boje, které neustále číhá i za tím nejjemnějším intelektem, ona radost z měření sil, tento primitivní prapocit, který často záhadně odsouvá stranou uvážlivost, nedbá na duši, kulturu ani osobnost a tvrdě a s napětím se soustředí do očí a rukou: tak tedy pojd', ale dávej si pozor!

To, co doposud bylo spíše hrou, se v této chvíli stalo skutečností: Kai byl připraven utkat se s Murphym; byl ochoten soustředit se celý týden jen na to, že na světě neexistuje nic většího než ujet se závodním vozem jistou vzdálenost a dorazit přitom do cíle pár metrů před někým jiným.

„Začneme." Natáhl si oblek. „Vůz jste prohlédli?"

„Je v pořádku."

„Dobrá. Pojedu deset kol. Když upažíte pravou ruku, přidám na tempu; když ji zvednete nahoru, přidám ještě víc. Při upažení levici budu rychlost udržovat; při zvednutí zpomalím."

Vůz projel deset kilometrů dlouhý okruh a vracel se. Liéven zvedl pravici, a Kai se soustředil na plynový pedál. Vyhnal rychlost nahoru a do zatáček vjížděl odvážněji. Po deseti kolech se zastavil. Krev mu v žilách proudila rychle, už se plně soustředil a na své pochybnosti a neklid zapomněl.

„Teď start!"

Vůz vyjel ze stanoviště, zpomalil, zastavil se, vyrazil znovu, jednou, desetkrát, padesátkrát, dokud se nedokázal rozjet s požadovaným zrychlením.

Mezitím už bylo poledne. Kai vystoupil. „To stačí. Musím se bezpodmínečně najíst. První den má člověk vždycky největší chuť k jídlu. Budeme se obědu přímo oddávat."

Unyl se a vykročil s Liévenem a Hollsteinem k restauračním místnostem.

„Vidíte ten kanárkově žlutý vůz, Kaii?" ožil Liéven. „Takových mezi Milánem a Nice moc neběhá."

Maud Philbyová tam stála s Murphym. Zavolala na příchod: „Chtěla bych vás vzít na oběd do Milána."

Přímo se kochala pohledem na to, jak se Murphy a Liéven stroze a rezervovaně pozdravili. Murphy se vzápětí opět obrátil k ní: „Musím se omluvit, chtěl bych ještě zůstat na dráze."

„Já chci dnes odpoledne taky ještě jezdit," řekl Kai.

Maud Philbyová se nevinně rozhlížela. „Vy berete ten závod velice vážně, jak vidím?"

„Velice."

Liéven se vmísil do debaty, aby změnil téma. „Můžeme se přece společně najíst tady. Je to pochopitelně provizorium, ale je to praktičtější."

„To je dobrý nápad. Mám pro vás dokonce ve voze ananas," usmála se Philbyová na Kaie. „Vezmeme si ho

jako dezert."

To připravilo Murphyho o zbytek nálady. Mračil se jako listopadový večer a rozhovoru se skoro nezúčastnil. Ananas zpočátku ostentativně ignoroval, ale když zaregistroval pobavené koutky úst Philbyové, vzpomatoval se a mlčky a bolestně snědl skoro celý plod sám. Trochu ho rozptýlilo, když uviděl udivený pohled Liévena, který si to nedovedl vysvětlit. Maud Philbyová si pak od něj protektorsky vyžádala cigaretu.

Murphy se dopustil té chyby, že pro koketerii Maud Philbyové hledal nějaké důvody. Měl pro její způsob chování jistě pochopení, ale neporozuměl jí dosud natolik, aby poznal, co má přesně v úmyslu; tím spíš, že to nevěděla ani ona sama.

Jejímu šarmantnímu pletichaření mohl udělat neslavný konec, kdyby dokázal to, co bylo nasnadě, a choval se vůči ní s nezúčastněnou lhostejností. Místo toho zvolil pravý opak: chtěl projevit sílu a předvést se. To je obecně při nekomplikovaném, normálním milostném trojúhelníku také ta nejlepší taktika, avšak v dekadentních a intelektuálně vypjatých situacích je to chyba. Hra se zakrytými kartami není citlivá na přímé výkony; dokáže se podvolit jen blafování a ovládání sebe sama.

Murphy chtěl závod vyhrát a triumfovat nad Kaiem. S touto ctižádostí však zatím Philbyovou nezískal, nýbrž se jí vydával. Ale cítil to, a o to netrpělivěji čekal na obrat po svém vítězství.

Zvedl se brzy, i když mu nebylo příjemné nechávat Kaie a Liévena s Maud Philbyovou samotné.

Už za okamžik se ozval jeho vůz, jak krouží po dráze.

To byla chvíle pro Philbyovou. V posledních dnech se již tolik nesoustředovala na jemnou štvanici ve vzájemných rozhovorech a omezila se jen na příležitostné výpady. Půda byla až dost připravená, a vyvolávat srážky mohlo být nebezpečné. Vzdušné vlny dokonce několikrát opatrně utlumila; teď nadešel čas pro to, aby zúčastněné strany zpracovávala jednotlivě. Činila tak hned a s velkým zaujetím.

Začala hovořit zcela mimochodem o závodě, s úmyslem nechat padnout pár vhodných pochvalných slov o Murphym.

Kai neměl v této chvíli chuť nechat se vehnat do palby. Proto jí okamžitě vyšel vstříc a pevně prohlásil: „Podle mě Murphy ten závod určitě vyhraje."

Krátce po něm mrkla, hledajíc v jeho slovech ironii, ale on jí tu radost nedopřál, nýbrž zavedl řeč na některé technické záležitosti, díky kterým začal rozhovor vážnout.

Tak přišla Maud Philbyová o možnost ještě se nějak šikovně uchytit. Slabou útěchou se jí stalo aspoň to, že Kai se vydal s Hollsteinem zase brzy na dráhu. Předsevzala si však, že povečeří s Murphym.

Ale zatím tu byl ještě Liéven, který s potěšením poprvé vychutnával plody své vyčkávací taktiky. To, že se k němu Maud Philbyová chovala velice mile, když osaměli, mělo mnoho důvodů - jenže s ním samotným příliš nesouvisely. On se však podrobnější analýzy velkomyslně vzdal a těšil se z toho, co se mu nabízelo. Tu a tam se zaposlouchal směrem k dráze, zvláště když hučení motorů zesílilo, pak se zase pohodlně opřel v křesle a rozmlouval elegantněji a s větší jistotou, neboť ho uklidňovalo vědomí, že jeho konkurenti jsou na celý týden dostatečně zaměstnáni.

Maud Philbyová teď přicházela řidičejí. Nechtěla vývoj zbytečně ohrozit a zdržela se vždy jen krátce. Ve vztahu mezi Murphym a ostatními došlo již v příštích dnech ke změně: Murphy byl zničehonic překvapivě přátelský a ochotný účastnit se debat.

„Chce poslouchat," mnil Hollstein.

„Moc se toho nedozví."

Kai trávil na dráze každý den. Všechno tady bylo blízko a dalo se dobře přehlédnout. Stačilo natáhnout ruku, a člověk to držel v hrsti, a záleželo jedině na tom to nepustit. Byl tu vůz, v němž hučel motor, který bylo třeba jen zkrotit a prokouknout, aby z něj dostal ten nejvyšší výkon. To byl úkol, jasný, pevný, poctivý, bez proměnlivosti a nejistoty pocitů hladkých jak rybí tělo. Tady se dala uplatnit ctižádost, aniž by člověk zabloudil.

Neviditelné napětí nad tímto místem houstlo každým dnem. Konkurenti se vzájemně pozorovali a všemi prostředky se pokoušeli zjistit, jakou rychlostí jezdí ti druzí. Kolem se potulovali nenápadní, nevinně se tvářící chlapíci se stopkami v kapse.

Kai si počkal na jedno poledne, kdy byla všeobecná ospalost zvláště výrazná, aby svůj vůz důkladně vyzkoušel na dlouhé trati. V té době nebylo kolem nikoho vidět, a tak se jim podařilo připravit vůz ke startu nepozorovaně.

Liéven a Hollstein se k této generálce dostavili. Kai objel dráhu pro jistotu ještě jednou pomalu, aby se podíval po nežádoucích pozorovatelích, a pak se rozjel plnou rychlostí.

Pokládal se do zatáček jako do měkkých peřin, a deset kilometrů uběhlo pod koly jedním dechem. Už tu byly tribuny, Liéven a znovu pustá dráha, les, zase tribuny, bíle se třpytící - ale tu, v jednom rohu, ve stínu, jakýsi pohyb, a už byl zase pryč. Kai přijížděl znovu, zdáli upíral pohled na tribuny, na cosi, jakousi světlou skvrnu. Pak blíž, oblek, postava schoulená ve stínu - a když se blížil, už z dálky mával na Liévena, teď aby změřil čas, jel ještě jedno kolo trochu pomaleji, ale u tribuny předstíral jízdu plným tempem, znovu se vrátil, tentokrát o něco pomaleji, naposled projel kolem tribun, a tu měl dojem, že poznává Murphyho.

Pln žurivosti zabrzdil. Murphy teď už ví, co jejich vůz dokáže, pokud se nenechal oklamat manévrem v posledních dvou kolech. Zbývala pouze naděje, že nekontroloval každé kolo; jenže tato naděje byla chabá.

Kai zastavil a křikl: „Na tribuně někdo sedí. Asi Murphy."

Liéven zaklel a rychle si došel pro dalekohled. „Kde by měl být?"

„Vpravo. Docela v rohu. Odkdy tam asi může být?"

Liéven zlostí zbledl. „Je to skutečně Murphy. Ted' schází dolů. Zajedu tam a vynadám mu."

Kai ho zadržel. „To nemá cenu. Co dělá, není fér, ale není to ani zakázané. Ostatní to přece dělají taky. Rozčilování nás nikam nedoveče. Zbývá jedině: i my musíme zjistit jeho rychlost. A to taky uděláme, i kdybych se odtud neměl hnout."

Hollstein rozčilením až sípal: „Ted' jde sem k nám."

„Ten lišák! Všiml si, že jsme ho zahlédli."

Liéven se podíval na Kaie ohromeně. „Fakt sem jde. Je to drzost, nebo spíš kuráž?"

„Je to přesně to správné."

„Já mu..."

„Budeme se chovat jakoby nic, Liévene."

„To já nemůžu," prohlásil Hollstein a celý rudý rychle odešel.

Murphy se beze spěchu přiloudal a nasadil přátelský výraz. „Právě jsem vás viděl jet. Ten váš vůz táhne výborně."

Kai byl chvíli na pochybách. Třeba byl Murphy na tribuně skutečně jen náhodou. Pokud ne, tak ho dosud podceňoval. Tenhle vstup přímo do nejchoulostivější oblasti byl dobrý výkon, přinejmenším velice nevšední.

Reagoval vyhýbavě. „Ještě nejsem úplně spokojený."

„Pak chcete skutečně hodně. Odhadoval jsem vaši rychlost tak na sto osmdesát kilometrů v hodině."

„Bylo by pěkné, kdybych jel tolik." Kai se divil ještě víc. Murphy ve své důsledné snaze zmást je se choval s nádherně nestoudnou důsledností. Vždyť mu to není zapotřebí, pokud už výsledky má, a tak vlastně jen zametá stopy. Kai dodal: „Ještě lepší by bylo, kdybychom to vytáhli ke dvěma stovkám."

„Pak byste měli vítězství v kapse," zasmál se Murphy a opřel se o chladič vozu.

„Co říkáte teplotě vody v chladiči?" zeptal se vyzývavě Liéven.

Murphy změnil výraz a změřil si ho. Obřadně osahal chladič a ledově prohlásil: „Vynikající - opravdu vynikající!" Poté odešel.

„Skoro mám dojem, Liévene, že jste udělal chybu," řekl Kai zamyšleně. „Vy myslíte, že chtěl zjistit, jak rozpálený je chladič, a já jsem přesvědčen, že to byla náhoda. Ochladl tak opravdově, že nevěřím v úmysl. To by pak už patřilo do té kategorie, kde si lze nejlépe porozumět pěstí do nosu."

Liéven pokrčil rameny. „Urazil se?"

„Moc."

„Mně to je jedno. Já tohle slídění nenávidím. Co tu má u nás co pohledávat?"

„Je neklidný."

„To my taky. Zvláště ted'."

„Přiznávám. Ale on je zneklidňován."

„Zneklidňován?" Liéven mrkl a rozesmál se. „Budiž mu odpuštěno."

„Jen podmíněně. K něčemu se vám přiznám: Ode dneška mám na tom závodě nejen objektivní, ale i subjektivní zájem. Tenhle Murphy zmobilizoval mou ctižádost. Použijeme na něj stejné zbraně jako on na nás. A pokud to jde, budeme ještě hrubší; není to sice stylové, ale o to účinnější."

V těchto dnech vyraželo Hollsteinovi na bradě světlé chmýří, ale on v tom zápalu neměl vůbec čas se oholit. Ani na chvíli neodešel na doslech od závodní dráhy. Už zdaleky rozeznal po zvuku Murphyho motor od všech ostatních.

Jeho námaha byla zbytečná. Ať dělal co dělal, Murphy nebyl k polapení. Američan sice jezdil dál jako předtím, jeho časy se však měnily tak, že byly bezcenné. Hollsteinovi se nepodařilo zjistit čas ani jediného pořádně projetého kola. Murphy věděl, že ho sledují, a byl velice opatrný.

Hollstein to vzdal. Liéven ho uklidňoval. „Vždyť na tom zase tolik nezáleží, i když nevyhrajeme. Pro tenhle rok je naším hlavním cílem získat mistrovství Evropy v horské jízdě na Sicílii."

Kai si najal kůlnu, kterou zařídil jako dílnu. Tady ho navštívila Maud Philbyová. Překvapilo ji, s jakou radostí ji přijal. Květiny, které přinesla, zastrčil Kai se záhadným úsměvem do chladiče vozu. Kriticky si své dílo prohlédl a ještě je trochu upravil. „To je naprosto jistý talisman!"

Maud Philbyová konstatovala, že má štěstí. Zdálo se, že její nepřítomnost vyvolala velice aktivní napětí.

„Chci na hodinku vypnout. Ne vypijeme si spolu čaj?" navrhl Kai a sám už se chystal.

Zamířil k dráze. „Chtěl bych se ještě podívat, jestli je Hollstein tady. Mám pro něj úkol."

Hollstein tu nebyl, ale zato zastihl Murphyho. Kai to otočil zpět směrem k Milánu. Povzbudilo ho, že se mu podařilo Murphyho tak primitivním způsobem pozlobit; hrubší zbraně jsou přece jen ty nejlepší.

Strávil příjemné odpoledne. Zdařilá zlomyslnost mu zvedla náladu a Maud Philbyová se jeho přátelským tónem nakazila. Povídali si o bezvýznamných věcech a byli sebou navzájem náramně spokojeni. Tak se mezi nimi poprvé rozvinul upřímný cit.

Večer stál Kai opět ve své kůlně. Vyhodil květiny z chladiče, ale pak si to rozmyslel, zvedl je, vložil do sklenice a naznačil před nimi úklonu. Jeho stín na stěně se míhal spolu s ním. To ho podnítilo k pokusu o jakousi javánskou stínohru se sebou samým. Nakonec popadl květiny znovu a přece jen je vyhodil.

Pomocí dvou zvedáků zdvihl vůz tak, aby se zadní kola nedotýkala země, a zkoumal přívod od karburátoru. Přitom dostal nápad. Rychle si ho nakreslil, doběhl k nejbližšímu telefonu a poprosil Hollsteina, aby ihned přišel s montérem.

Oba byli na místě za několik minut. Do dveří vrazil ustaraný Hollstein: „Něco se stalo, nějaká porucha?“

„Ale ne, jen si něco zkusíme.“

Kai jim ukázal svůj zběžný náčrtek. „Tohle je pokus přivést směs do motoru velice rychle už jemněji rozprášenou. Jednou to vyzkoušíme, abychom s tím byli hotovi do Ceny Evropy. Ted' chci něco jiného. Jistě jste si všimli, že vůz v nejvyšší rychlosti už nesedí úplně klidně, trochu sebou hází a táhne ke straně.“

Hollstein přikývl.

„Za mokra...“ pokračoval Kai.

„...se s ním nedá jet naplno.“ vpadl mu do řeči Hollstein. „Už jsem o tom přemýšlel.“

„Vůz se musí vpředu odlehčit, pak se zklidní. Dělají to ty brzdy na všech čtyřech kolech. Z obou předních kol je dáme pryč. To pomůže.“

Hollstein přitáhl žárovky, visící na drátech. „Určitě to pomůže. Hned začneme s demontáží přední osy.“

Pracovali usilovně. V kuzelech světla od žárovek se motor mastně leskl. Klíče cinkaly a šrouby vrzaly. Nastala noc. „Vy nemáte hlad, Hollsteine?“ „Můžeme si nechat něco přinést.“ Montér se vrátil s uzenáči, sýrem, chlebem a vínem. Jakžtakž si opláchli ruce, Hollstein seděl na stole, Kai se opíral o stěnu, v jedné ruce chléb, ve druhé stříbřité kusy ryby, zbytek večeře rozprostřený na papíře - tak s velkým uspokojením pojedli. K tomu osvěživé víno v dlouhých doušcích.

Kai slyšel, jak kůlnu obchází vítr. Mezi velkými, cípatými stíny na stěně stálo tlumené světlo, jež rozsávalo jas a ostrost jen směrem dolů přes kusy železa. Na okamžik si vybavil večer s Frute a dívkou Barbarou mezi koňmi v nejasném světle stájí. Slyšel ten hlas: „Vy chcete zase odjet, Kaii?“

Naslouchal, ale pak ze sebe tu vzpomínku setřásl. „Dáme se opět do toho.“

V práci pokračovali mlčky. Kai si to uvědomil, až když skončili. Hollstein se tvářil vážně. „Ale Hollsteine, proč tu na sebe tak mlčíme?“

Kouzlo zmizelo. „Nevím.“ Zasmál se. „Najednou tu vznikla taková zvláštní nálada.“

„Sehnal jsem ještě grafitovou přísadu do oleje, aby píсты běžely hladčeji. Podíváme se, co to udělá.“

Vůz zvedli a nastartovali. Okna řinčela, kůlna se třásla, víno se chvělo ve sklenicích - tak řádil ten lapený obr s naprázdno se točícími koly v těsné místnosti.

Když po rozbouřených minutách utichl, zažíralo se ticho až strašidelně. Kai změřil teplotu vody v chladiči i teplotu oleje a osahal válce. Stroj se znovu rozběhl, motor svým řvaním vypudil z kůlny všechn vzduch. Konečně polevil a s vytím a pískotem doběhl.

Do jeho zmírajícího zpěvu se však z dálky vmísil jiný tón, tichý a tvrdošíjný, pomalu stoupající od temného dunění až k jasnému zvuku varhan, mizející a znovu se vracějící.

Nastrážili uši. Hollstein byl jedním skokem u dveří a rozrazil je. Venku stála noc, veliká, s hvězdami a chladem. Naslouchali. Hollstein měl obě dlaně u uší a ústa doširoka otevřená, aby líp slyšel. Nocí zněl dlouze vzdálený zpěvavý zvuk.

Hollstein se obrátil: „Je to vůz, který trénuje na dráze.“

„Ted'...“

Noc byla měsíčná, jasná. Jenže jak se ten vůz dostal na dráhu?

Kai se zaposlouchal. Nebylo pochyb, byl to motor běžící ve vysokých obrátkách. Così ho napadlo. Hollstein mu jeho nápad vyčetl z očí, vběhl do kůlny a vzápětí přinášel stopky.

Vyrazili ke dráze. Jízdní kola na silnici tiše šuměla. Vytí sílilo, mohutnělo, znělo jako řev silného jelena v říji. Probudila se v nich lovecká vášeň.

Kola odstavili v parku a zamířili k okruhu. „To bych rád věděl, jak se dostal na závodní dráhu,“ šeptal Kai.

Zastavili se za plotem a hledali vhodné místo na pozorování. Pak se tiše plížili dál, až mohli zahlédnout kus dráhy.

Okruh před nimi ležel v měsíčním světle jako sametová stuha. Zatáčka svítila téměř bíle, obklopená temným stínem a ve tmě se ztrácející. Nad tím nebe, nejasné, chvějící se v tom hukotu, který tu vládl, neviditelný a zmítaný mezi lesem a hvězdami.

Hučení narůstalo a blížilo se. Kai zvedl hlavu. Ciferníky stopek pod prsty matně zářily. Ramena se zvedla, oči se přimhouřily, volná ruka se pevně sevřela v pěst - tu ze tmy vyrazilo cosi ještě temnějšího, s duněním se přiblížilo, prolétlo obloukem žlabu závodní dráhy, v zatáčce se vzneslo do výšky jako noční pták a zmizelo.

„Poznal jste ho?“

„Je to Murphy.“

„Zmáčkl jste stopky?“

„Jistě.“

„Zůstaňte tady a čekejte. Já běžím k zatáčce.“

„To je dobrodružné.“ Hollstein se smál, ve tváři chlapeckou indiánskou romantiku.

„Je to dokonce neslušné, ale napínavé. A je to odvěta.“

Kai to oběhl zvnějšku. A znovu slyšel, jak pneumatiky bubnují do země. Vynořil se sinavý stín vozu, jako duch se k němu blížil, v poslední chvíli odbočil, vysoko nahoru, až to bralo dech, rovnou k nebesům, zuřící netvor na kolech, který utekl z klece a byl magickou rukou zadržen, stažen zpět na přímku závodní dráhy.

Napoprvé ten obraz Kaie přemohl; napodruhé už dokázal pozorovat; při třetím průjezdu byl schopen kontrolovat techniku; při čtvrtém již věděl dost a vrátil se k Hollsteinovi, který ležel na zemi, vedle sebe stopky, před sebou kus papíru, a dlaní si zakrýval a usměrňoval světelný kužel baterky těsně nad zemí, aby mohl psát.

Vrátili se zpátky do kůlny a počítali Murphyho rychlost. Hollstein zbledl. „Byl velice rychlý.“

„Jistě, ale musíte počítat s tím, že se v noci jede asi o deset procent rychleji. Naše časy jsou z poledne. Hned uvidíme, jak na tom jsme.“

„Jak to?“

„Chci jet - teď, je to zajímavé. Dráha je, jak se zdá, otevřená.“

Hollstein se dal do smíchu. „Je to bláznivý nápad, ale jsem pro.“

Kai ho plácl do ramene. „Někdy musí člověk dělat věci, které nejsou právě džentlmenské. Příliš mnoho slušnosti vede ke kornatění, zatímco tohle nádherně osvěžuje. Málokdy mívám tak dobrou náladu a tolik chuti něco podniknout.“

„Murphy by mohl být ještě venku.“

„To by bylo jen šarmantní a nemělo by nám to vadit. Co je nám po tom. Budeme se tvářit, že o ničem nevíme. Když ho potkáme, tím líp pro něj. V každém případě pojedeme.“

Motor vrčel a syčel; pak vyrazil mocným skokem k obzoru, nebezpečný vlk, jehož žene tropické šílenství.

Před koly se mihla kočka. Hollstein ji zahnal doprava. Kai zavrtěl hlavou: „Kočka přes cestu při měsíčku, ale nám se dnes přesto nic nestane, jsme chráněni.“

Dojeli k dráze. Murphy tu už nebyl. Kai vpustil směs do válců s mladým dechem a mladýma očima a skrčil se za volantem. Zase mu bylo dvacet, tehle zážitek pro něj znamenal víc než cokoli, co prožil se ženami. Závodní dráha před ním v plochem světle prchala jako měsíc, a vůz se vznášel, naprosto nepozemsky létal v oblacích.

Ten pocit byl jako matka, sugestivní, plný péče, napůl spánek a napůl inspirace. Až Hollsteinova gestikulace ho znovu vrátila do reality, a Kai, náhle zcela soustředěný, k němu zajel. Vypočítali rychlost.

„Jsme rychlejší.“

VI

Následujícího dne bylo jasno. Kai ráno ještě absolvoval své okruhy a intenzivně pracoval s Hollsteinem. V poledne se vrátil převlečený z Milána. „Chci dnes zajet do Nice.“

Hollstein se udiveně zvedl. „Přece jsme měli v plánu, že ještě budeme trénovat.“

„Dnes to nejde. Napadlo mě, že pojedu do Nice. Nevím, kde se ten nápad vzal. A vlastně ani nevím, co tam chci. Tak to prostě někdy s nápady bývá, Hollsteine, proti tomu se nedá nic dělat. Zítřka v poledne jsem zpátky.“

„Já to chápu, ale měl byste radši zůstat tady.“

Kai mu položil ruku na rameno. „Je to podivné: člověk trpí pocitem povinnosti před pětadvaceti a po pětadvaceti; v prvním případě z idealismu, poté pak na základě praktických úvah. Mezi tím leží čas nálad a nevypočitatelných nápadů. Zůstaňme zatím přitom - snad si to ještě někdy vysvětlíme.“

Kai jel k princezně Parmě. Zpočátku to neměl v úmyslu; napadlo ho to až krátce před Nice, ale pak ho ten nápad uspokojil a velice uklidnil.

Princezna měla jeden pokoj plný akvárií a terárií. Večer se tam ráda zdržovala. To pak svítila jediná lampa se stínidlem, umístěná nad velkou nádržkou, hustě osázenou valisneriemi a sagitariemi. Lampa prosvětlovala vodu a v temné místnosti vyvolávala dojem velice průhledné, světlezelené křišťálové hloubky, v níž pomalu plachtily stříbročerné amazonské pterofyly, velice útlé a dekadentní se svými dlouhými, protáhlými ploutvemi a prsními nitkami. V hustých polštářích riccie dřepěli červení šnečkové s kulatými domečky, a mezi sklovitými listy drobných keřů elodii visely bizarně prohnuté hřbety purpurové a perlově zbarvených exemplářů druhu Haplochilus, který pochází od mysu Lopez.

Princezna byla sama. Nabídla Kaiovi místo vedle sebe, před širokými stěnami akvária. „Myslela jsem, že jste v Monze.“

„Taky jsem ještě dnes byl a zítra zase budu.“

„A teď?“

„Nápad - objevil se rychle, a já jsem se mu stejně rychle poddal...“

Princezna se usmála. „Jste velice mladý.“

„Už ne.“

Její úsměv se prohloubil. „Ale ano, ale ano.“

„To je právě to, co nevím. Dělán si kvůli tomu dokonce starosti. Jsem roztržitý. Už nemám pevně v ruce jednu věc; míhá se toho kolem mne mnoho, ale já nic z toho nedržím a ani nechci držet. Někdy mám dojem, že balancuju - vpravo je ticho, vlevo neklid..., že balancuju skoro už naposled... a že mě čeká rozhodnutí.“

Princezna opatrně poznamenala: „Rozhodnutí existují snad jen do dvacítky. Pak je první forma pevná. To, co přijde potom, člověk za rozhodnutí možná považuje, protože pro to máme vznosnější názvy, ale je to většinou jen změna povrchu, okolí, snad i sklonů... Ale rozhodnutí - už dávno je o vás rozhodnuto.“

„Až do dneška jsem žil tak, že jsem se s nepříjemnou plachostí vyhýbal jakési křížové cestě, ale viděl jsem, že to přece jen nedokážu. Musím se rozhodnout, jak půjde můj život dál. Dříve jsem si myslel, že to bude stále stejné. Teď jsem ztratil jistotu; začínám milovat meze - nebo je alespoň vidět jinýma očima. Včera jsem měl pocit, že mi vadí; dnes chápu, že mohou člověka koncentrovat. Je to takový komplex: klid, ticho, rodná hrouda, možná i žena, práce, dobrovolné zakořenění, povinnosti, zkrátka vše trvalé. Vy víte, že i tady existuje pojetí, které lze pochopit: bytí směrem ze středu, nikoliv z periferie - radiála, nikoliv tangenta.“

Princezna se na něj chvíli dívala. „Já jsem stará žena a poznala jsem toto: neexistují ani trvalé vazby, ani trvalý svazek. Ale existuje trvalé řešení.“

Kai přikývl a sledoval křivky, které kreslily útlé, vysoké ryby za skleněnou stěnou.

Princezna řekla jemně: „Jsou to barzojové mezi rybami. Stejně elegantní jako ti psi. Kapři jsou užitečnější, jenže co je jim to platné...”

Ryby kolem sebe kroužily jako motýli a vlály zelenou záplavou.

Princezna pokračovala: „Zbavíme-li nosiče kamení jeho nákladu, pocítí úlevu; zbavíme-li nákladu duši, běduje. Po celé generace jsme natolik odvykli svobodě, že zátěž chápeme jako majetek. Proč na sebe chcete něco naložit? Je jedno, jakou cestou plyne řeka, zda přímo, nebo v tisíci zákrut, hlavní je, že ústí do moře - nikoli do rybníka, který pohání mlýn, v němž se máčí len a pere prádlo.”

Nyní hovořila hlasitěji. Kai tento vzácný okamžik využil a našel ten správný tón, jímž mohl říci to, co vyvolalo na její tváři lehký úsměv: „Vrátím vám jeden váš výrok: jak jste mladá...”

„Neuhýbejte; jistě, jsou to obrazy, které jsem tady použila, ale obrazy nikdy nepotvrzují - vždy ilustrují. Ve světě nezáleží na důkazech; podívejte se na staletí: formují se bez důkazů a bez spravedlnosti. Je to rozsudek smrti nad každou demokracií, ať ji chápeme sebehumánněji. A je to také rozsudek smrti nade vším užitečným.”

Svraštil čelo. „Užitečné - jak to zní! Velice ošklivě, po drobných, opotřebovaných penězích. Takové slovo se objeví, usadí se na nějakém pojmu a pak se nafukuje: ty jsi já. Přitom jsou obě složky stále oddělené, a slovo je vždy o mnoho stupňů chudší než pocit, který se za ním skrývá. Na to by se mělo dávat pozor - je totiž snadné a bezpečné vycházet ze slova a zesměšnit tím to, co je za ním nevysloveno. Snad bychom se měli ze všech sil snažit to opsat a začít na druhé straně.”

Princezna Parma předklonila svůj velký, povadlý obličej. „Teď jste se dotkl jedné mé slabosti. Nic není méně užitečné než řeč. Člověk to pozná, když je hodně sám. Řeč přichází z ulice a vždycky si něco z té ulice podrží. Zobecňuje až k nedorozumění to, co by mělo zůstat osobní. Přinesla jen jednu dobrou věc...”

V bledých koutcích úst jí zahrála ironie. Kai zvedl v očekávání obočí.

Princezna ztlumila svůj alt a pokračovala. „Živila totiž mylný názor, že obsah je důležitější než forma. To je z toho, když člověk může něco dokázat na sobě.”

Po tváři jí proběhla vlna veselí, mírná, srdečná radost, žert a dokonce i něžná zlomyslnost: „Nezáleží na tom, kolik země z nějaké šachty vykopeme, nýbrž jak se s tím úkolem vypořádáme. Gesto znamená víc než obsah. Obsah je znám, je nudný a koneckonců ani nemá smysl - vždyť umřeme i bez něj, a on už k nám nepatří. Je to cosi cizího, a my s tím máme jen potíže. Gesto je však naše, je naše v takové míře, že bez nás neexistuje. A protože je s námi tak svázáno, je věčné. Ale to vlastně nic neříká - věčné je v doslovném smyslu pomocné sloveso. Pravdy, na něž se umírá, nemají smysl. Když je přesto hledáme, není to čin hrdinský, nýbrž řádný. Člověk se může nechat nést; to nebude dělat dlouho - život, v jehož středu jsme a zůstáváme, začíná teprve tehdy, když ustane pošilhávání po transcendentálních dvířkách a můstcích. A je jedno, jak se to pak dělá - já jsem si vybrala trochu vzdálenou oblast, již věnuji svou péči a lásku - tyhle útlocuklé bytůstky tady, které tak málo připomínají tíži.”

Na okamžik se odmlčela, pak tiše a klidně pokračovala: „Člověk by neměl svým srdcem lpět nikdy na lidech; to je nestálé a pochybné štěstí. Ale ještě horší je, když srdce lpí na jediném člověku; neboť co zůstává, když odejde? A on vždycky odejde.”

Náhle se místnost zaplnila vzpomínkami. Stíny a jmény. Hromadily se v očích princezny Parmy, postávaly kolem a skláněly se nad jejíma starýma rukama. Už ale nebolely, nepředstavovaly žal, nýbrž naplnění - život, který vždy znovu vznikal ze sama sebe a z minulosti, dokud v těchto dobrotivých očích žhnula jiskra existence.

Princezna sklonila tvář až ke skleněné stěně akvária. Útlé rybky tiše připlachtily ze sagitariových lesíků a stály těsně před ní u stěny. „Ty rybky mě teď znají. Jak to pro ně muselo být zpočátku podivné: pohoří, které k nim připlouvá, bledé, se svými výstupky a hrboly, s propastí úst a jezery očí, bledá polární záře před jejich trojúhelníkovitými šupinatými hlavami. Jak to asi v těch hlavách vypadá? Člověk o tom nemůže přemýšlet dlouho...”

„A taky by neměl. Asi ještě nejsme tak daleko, abychom mohli takovým myšlenkám nechávat příliš prostoru. Chvilé, kdy jsme vyšli ze zvířete, ještě není natolik vzdálená, abychom se už mohli ohlížet. Mohli bychom totiž začít klopýtat zpět. Zatím musíme ještě prchat a upevňovat získané pozice; neboť ten svět, jemuž jsme unikli, nás izoluje a číhá na nás. Ještě nejsme natolik rozdílní, abychom mohli srovnávat...”

Princezna se usmála. „Teď vynášíte rozsudek sám nad sebou. Říkáte, že máme podezřelý původ a že proto nelze příliš doporučovat, abychom pátrali ve vlastních hloubkách; lepší je hledat povrch a souhlasit s ním. Vy ale chcete pronikat do hloubky; horník v šachtách duše - vidíte, samou hrůzou mě teď napadají dokonce alegorie.”

Kai sepnul dlaně. „Dnes uvažuji jako vy; vadí snad, že zítra tomu bude jinak? Je to natolik jisté, že člověk o sobě může rozhodovat dále než jen po přítomnost?”

Princezna Parma sáhla po své holi. „Tak proč se tolik namáháte a snažíte se odhalit svou budoucnost?”

Všechno se stane tak, jak to má být. Vám, který se tolik zaměstnáváte svou budoucností, můžu říct dnes už podruhé: jak jste mladý...”

Kai se sklonil nad její ruku. Vstala a podívala se mu do očí. Cítil, že myslí na něco docela jiného než na něj. Teď za ní stály vzpomínky a stíny jejího velkolepého života, které prve naplňovaly místnost. Byly silné a mohly ještě vyvolat vzrušení až k lásce a účasti, válo z nich opojení minulosti; zůstávaly však nepatrné a bezmocné vůči jedné věci: že mu v těle buší tajemství krve a proudy života že se dmou vzhůru a opět klesají.

Princeznin pohled se zase vrátil. Chvilí jí trvalo, než se vzpamatovala, než byla znovu v přítomnosti. Pak vzala Kaie za paži. „Tak vy přece jen v neděli pojedete ten závod?”

A když přikývl, dodala: „Chci vám dát talisman.” Přinesla minci. „Už jich moc nemám; jsou to staré mince pro štěstí z Koreje. Darujte ji dál, až vás omrzí. Váže se k ní jistá pověra, která tuhle podmínku vyžaduje...”

Oba se usmívali.

VI

Kai se vrátil do Milána, ale poslední dva dny před závodem se svého vozu ani nedotkl. Hollstein kolem něj vyčítavě obcházel, ale nedokázal na tom nic změnit. Nejvíce to překvapilo Murphyho a Maud Philbyovou.

Murphy v tom tušil nějakou zradu a dráhu sotva opouštěl, aby byl připraven na všechno. Hollsteina přepadala trudnomyslnost, když teď viděl, jak Američan trénuje. A Maud Philbyová, ta byla zosobněně tajemné očekávání a nesmírná opatrnost.

První večer projevovala známky sentimentality. Odpoledne strávila s Kaiem a s lítostí konstatovala, že nereaguje ani na ty nejlepší podněty, že prostě odpadl a projevuje jen dobrosrdečnou zdvořilost, která se ze široka valí jako parní válec a všechno převálcuje.

Nezbývalo jí než vyčkávat, kdy tento záchvat pomine. Ale večer to bylo ještě horší. Kai ztratil o závod veškerý zájem a hovořil o něm jako o nějaké výstavě dobytka. Maud Philbyová se poprvé rozzlobila a musela se velice přemáhat, aby se nezachovala ještě američtěji.

Znovu si chvatně probrala jednotlivé body svého jednání, ale nenašla nic sporného. Musí to tedy být nějaký Kaiův vrtoch. Zůstala proto rezervovaná, ale nevzdávala se, dokud se on oficiálně nevzdává účasti v závodech.

Zato se držela Liévena, který se stal jejím nerozlučným společníkem a přál ostatním i sobě jeden závod za druhým. Neustále ho vyznamenávala, a když Kai brzy odešel, nedokázala si odpustit otázku, zda bude vůbec startovat. „Samozřejmě,“ odpověděl Liéven udiveně.

„Pak si tedy musí být velice jistý, že vyhraje, nebo...“ zarazila se a vyzývavě se na Liévena zahleděla.

„Nebo vyhrát vůbec nehodlá, to jste měla na mysli, že?“ doplnil ji. „Ani jedno, ani druhé. Já jeho taktiku znám. Nechce v posledních dvou dnech o závodech vědět, aby se co nejvíce uvolnil a startoval ničím nezátížený. Dělá to tak vždycky.“

Maud Philbyová si oddechla. Liéven si ji zkoumavě prohlížel a napadlo ho, že se ta dáma zabývá Kaiovým záležitostmi až příliš. Už to přesahovalo meze hravosti, a jemu připadalo, že to překračuje i onu vzrušující notu v situaci závodu mezi oběma konkurenty. Daly se v tom rozpoznat zřetelné stopy osobního zaujetí. Rozhodl se, že s Kaiem promluví a požádá ho, aby se Maud Philbyové více věnoval, a přemýšlel už o tom, jak by mohl tomuto kroku dodat nádech nesobeckosti; bylo mu totiž jasné, že zájem Philbyové je podněcován pouze Kaiovým nezájmem, a byl přesvědčen, že by se to u ní mohlo vystupňovat až k rušivé zamilovanosti, pokud by závod vyhrál a choval se jako dosud. Kaie je třeba na Philbyovou zaměřit, aby ho nepostrádala - to byla nejživnější půda pro Liévenovy zvláštní plány. Zabýval se těmito kombinacemi a byl na tento maupassantovský nápad nepřímé iniciativy dost pyšný. To, co měl v úmyslu, byl vskutku dámský gambit.

Na závody šel s Philbyovou, aby byl při překvapeních všeho druhu na místě. Den předtím se mu podařilo vyvolat u ní dojem, že jsou cosi jako spojenci. Věděl, že to je výborné východisko pro pozdější útok.

Teď už jen potřeboval, aby Maud Philbyová prožila důkladné zklamání - a potají považoval za nepohodlnější to, že by závod vyhrál někdo třetí. Poněkud si v této myšlence liboval, zvláště když měl ve zvyku stavět svá osobní přání nad obchodní výhody. A tak existovaly nejrůznější verze duelu mezi Kaiem a Murphym, duelu, který se rýsoval stále jasněji.

Dávno před začátkem závodu byly tribuny už obsazené, záhon impresionisticky nahozených barevných teček, jež se tiše chvěly. Nad okruhem kroužila letadla a shazovala celé roje reklamních letáků, jež se světlé a bílé snášely mezi diváky a vířily po dráze, kde je pořadatelé rychle odmetali stranou.

Vápnem vyznačené obdélníky startovacích míst se křídově leskly. Depa se hemžila modrými montérkami, rezervní pneumatiky se tyčily vyrovnány do černých a šedých věží, mezi tím nářadí, zvedáky, láhve a kbelíky s vodou.

Vozy pro první závod stály připraveny ke startu. Zazněl výstřel a smečka vyrazila. Maud Philbyová čekala na Kaie a Murphyho, aniž by věnovala dráze jediný pohled. Kai k ní přišel jako první. Živě mu zamávala, když ho spatřila, a lehce zrudla. Řekl: „Hned zase půjdu, tenhle závod nepotrvá dlouho.“

Zářivě se na něj usmála. „Přeju vám hodně štěstí.“

Dobromyslně zahlaholil. „Uvidíme.“

Liévena to málem dojalo. Tento dojem ještě zesílil, když viděl, jak Maud Philbyovou navzdory veškerému jejímu vnějšímu klidu vzrušilo i těchto několik slov. Jeho humánní nálada se ovšem poněkud rozplynula, když se dostalo podobného přání i Murphymu, který také ještě na okamžik zašel. Ona to je a zůstane potvora, pomyslel si Liéven a odhodil všechna právě učiněná dobrá předsevzetí.

První závod byl u konce. Ampliony ohlašovaly Velkou cenu Milána. Nad hlavami diváků létala startovní čísla a jména. Vozy se shromažďovaly.

Kai si vzpomněl, že má v kapse minci pro štěstí, kterou mu dala princezna Parma. Byl to hřejivý pocit, a na okamžik mu znělo v uších šumění parku, ohňostroj a žena, jíž na ramena dopadalo světlo; ta nálada se ho zmocnila doslova kouzlem a změnila se v odvážné ovzduší plné očekávání, nadějí a přání, podivně smíšené, jasné, široké, třpytné - pevně sevřel volant.

Ránu ze startovní pistole zahnal řev motorů jako obtížný hmyz. Murphy vyrazil hned od startu do čela a vedl s třicetimetrovým náskokem před smečkou. Jak prapor v bouři svítil vpředu jeho červený vůz.

Maud Philbyová se natáhla. Její profil se vypjal do úzké, chtivé křivky, rty se sevřely.

„Kdo je vpředu?“

„Murphy. Uniká celému poli. Kai...“

„Kai?“

Liéven se nervózně zvedl. „Kai ve smečce není.“ „Kde...?“ „Kde je Kai?“

Philbyová ukázala. „Tam..“

Liéven spolkl zaklení. Bílý vůz zůstal jako jediný na startovní čáře. „Nenaskočil!“

Zdalo se, že uběhla celá věčnost. Vůz se nehýbal. Liéven se tam už nedokázal dívat. Obrátil se a vztekale si měřil jakéhosi tělnatějšího staršího pána, jehož vůbec neznal, a byl připraven udeřit, kdyby se ten druhý pohnul.

Maud Philbyová upřeně zírala ke startu. Náhle ta osamělá bílá skvrna zařvala a vyrazila kupředu s dýmajícím pruhem za sebou. Liéven se prudce otočil a pohnul rukou v gestu hlubokého zklamání. „Pozdě - příliš pozdě...“

Podíval se na hodinky, pohlédl na Maud Philbyovou, hodinkami zatřásl a ji poprosil, aby mu pověděla, kolik je. Porovnali si čas, a Liéven ožil: obával se totiž, že Kai ztratil několik minut, ve skutečnosti však zaostal za ostatními jen osmačtyřicet sekund.

Lovecká smečka se zase s duněním blížila. Murphy vedl, svůj náskok ještě zvětšil. Pole za ním jelo poměrně těsně pohromadě. Pak následoval Kai, který svou ztrátu o něco snížil.

Ve třetím kole už byl Kai v patách předposlednímu jezdcí. Pomalu se probíjovával vpřed. Po pěti kolech předjel dva vozy. Murphy však byl čtyři kilometry před ním.

Maud Philbyová se pustila zábradlí. „Pomalu se k němu blíží.“

„Závod je zcela otevřený.“

„Myslíte, že ho do...“ opravila se, „že tu ztrátu dále sníží?“

„Jede se ještě patnáct kol. Teď se o šancích zatím nedá nic říct. Dokonce ani u Murphyho.“

V sedmém kole Kai zpomalil. Zastavil v depu.

Hollstein křičel: „Pravá zadní pneumatika!“ Montéři se vrhli na kola.

„Vyměňte všechny čtyři!“ volal Kai.

Hollstein mu vsunul mezi rty cigaretu a zeptal se s lahví minerálky v levici: „Chcete napít?“

„Ne! Špatně jsem odstartoval, Hollsteine, ale to mi náladu nekazí! Vůz táhne nádherně.“

Kai se podíval na kola, zvedáky prudce klesly, a už byl v sedadle. „Dobrá práce, necelá minuta zdržení...“

Pole pomalu řídlo. Ampliony řvaly přes tribuny: „Mazzini měl v zatáčce Lesmo poruchu - vzdává. Rath má potíže se svíčkami - jede dál.“

V závodě pokračovalo ještě šest vozů. Kai se zarputile zavěsil za posledního a na přímém úseku ho předstihl. Jak byl rozjetý, vzal i dalšího soupeře, vmáčkl se za modrý kapkovitý vůz a metr za metrem se k němu blížil.

Začínalo to být vážné. Kai zahlédl ve zmatku u depa Hollsteinův bledý obličej a hned za ním Murphyho stojící vůz. Murphy právě nastupoval, když ho Kai míjel, jenže Murphy měl náskok ještě celé jedno kolo, a to Kai potřeboval dohnat.

O dvě kola později měl Murphy zaolejované svíčky. Zdržení ho stálo takřka celý jeho náskok. Kai teď byl jako třetí jen pár stovek metrů za ním.

Jel nebezpečně a podařilo se mu nechat za sebou i druhý vůz. Nyní měl před sebou jen Murphyho.

Byl klidný, vzrušení posledních hodin opadlo. Potřeboval vydržet ještě tři kola, a on věděl, že je rychlejší než Murphy, že dokáže víc než jen překonat jeho náskok, pokud se nic nestane.

Na plný plyn projel velkou zatáčku, řítit se vzhůru, na sekundu se ocitl na stejné úrovni s červeným vozem a sunul se před něj.

Maud Philbyová nervózně mačkala svůj batistový kapesníček. Tribuny rozčileně hučely. Zcela neznámí lidé spolu zničehonic vášnivě debatovali. Nadšenci mezi diváky se nakláněli daleko přes zábradlí.

„Jedou.“

Všichni se jako elektrizovaní dívali dolů na trat', na níž narůstalo vytí motorů. A už přijížděli, v plném tempu, daleko vpředu bílý vůz.

„Kai!“

Maud Philbyová vzdychla a v tu chvíli pocítila slabost. „Prosím, Liévene, přineste mi pomeranč.“

Překvapilo ho to, a když uviděl její podivně klidnou tvář, vytušil i důvod. Vrátil se s ovocem a pokyvoval hlavou; nastal čas jednat - ukázalo se, že uvažoval správně.

Kai projel podél tribun jako první a vjížděl do posledního kola. Napětí bylo mimořádné. Leželo nad davem jako třesoucí se, světlé, průhledné zvíře a veškerý hluk stlačovalo k zemi v mlčení plné velkého očekávání.

Tu se kdesi něco pohnulo. Ženský hlas cosi zavolal. Nikdo to nebral na vědomí. Žena se však ozvala znovu. Naléhavěji, prosebněji, hlasitěji. Jenže mlčení bylo stále ještě silnější.

Ale teď se přidaly další hlasy, volání nabývalo na síle, a už bylo vidět, co se stalo: přes závodní dráhu se koulelo světlé klubičko, další je následovalo, dvě hedvábné kuličky, které sklouzly přes bariéru - na dráze si za mohutného křiku bezstarostně hrála dvě štěňata maltézského pinče.

Účast se šířila jako vlnění, napětí okamžiku se zvrátilo jako příliš velká vlna, vybil se na této drobné příhodě a zcela ho zaplavilo. Lidé pískali, křičeli, mávali, ve chvílce se stali středem zájmu oba psíci.

Malteziány to zmátlo a ještě víc zneklidnilo. Kdosi se užuž chystal přelézt zábradlí, ale okamžitě ho strhli zpátky, i když všichni zatajovali dech strachem a soucitem se zvířaty: hvízdot kompresorů narůstal, vozy se blížily v konečném spurtu.

Kai dokázal svůj náskok ještě zvětšit, protože Murphymu opět vysadil jeden válec a jeho vůz už nedokázal vyvinout plnou rychlost. Kai si byl jistý vítězstvím, a samotná tahle jistota pro něj znamenala zadostiučinění.

Hnat se za Murphym bylo vlastně napínavější než teď projet cílem bez boje.

Tribuny už byly v dohledu, a mávajících, vzrušené řady vzbudily jeho pozornost; zaostřil pohled a objevil dva body na dráze. Ihned se zorientoval, dobře znal vrtkavé nadšení davu při sportovních akcích, a tak okamžitě pochopil, že pro tribuny jsou v této chvíli oba psi mnohem důležitější než celý závod. (Zlomyslnost je samozřejmě nakažlivá, ale soucit se může rozvinout v bleskovou epidemii, neboť má na své straně morálku, a téhle pohodlné příležitosti každý rád využije.)

Kai dostal nápad, tak bleskově náhlý, že se mu poddal takřka bez odporu.

Krátce se ohlédl - stačilo to - a opatrně ubral plyn, jemně šlápl na brzdový pedál, a když brzdy zabraly, sešlápl ještě víc - psi, které teď jasně rozeznával, se zcela zmatení tím popraskem hnali přímo proti vozu - a tu Kai dupl na brzdu, pneumatiky zakvilely, vůz se chvíli zmítal sem a tam, sklouzl a zastavil u tribun, několik set metrů před cílem, ale jen pár metrů před zvířaty.

Kai se vyklonil, jeden pes mu vběhl přímo do rukou, zvedl ho a sáhl po druhém; ten mu utekl a zalezl pod vůz. A tu se už přihnul rudý lesk Murphyho vozu, profícel kolem a prolétl cílem. Murphy vyhrál Milánský pohár.

Ale kolem Kaie bouřily ovace. Všichni okamžitě pochopili, že se impulzivně vzdal vítězství a zachránil zvířata. Nebylo podstatné, zda za tím byla póza, nebo láska: toto gesto dokázali ocenit všichni.

Kai držel jednoho pejska pod paží a pokoušel se chytit i druhého, který se schoval a poštěkával zpod pneumatik. Slyšel, jak se s hřměním kolem řítí i ostatní vozy, a snažil se zvíře zadržet.

Poslední vozy prolétly, a Kai se udiveně podíval na ruku, do níž se maltezián zakousl tak silně, že krvácela. Davy to viděly, a tribunami se nesl smích. Na dráhu dopadaly první květiny; rozhořelo se nadšení, díky této příhodě, která tak překvapivě vykvetla z mechanismu svého průběhu a nyní se houpala ve vánku nálady davu, se na závod zapomnělo. Rekord byl nepodstatný a druhotný. Příliš nová byla skutečnost, že někdo odvrhl vítězství, kvůli gestu - a možná i kvůli těm dvěma hedvábným klubíčkům... Ale i kdyby to bylo jen pro gesto samo: oči to je půvabnější.

Ampliony hovořily k hluchým uším. U bariéry nastala krátká tlačení, natahovalo se mnoho pomocných rukou, vynořila se tmavá hlava, útlý obličej, pak se nad hlavami ostatních objevila mladá dáma, seskočila dolů, přeběhla přes dráhu - oba psi se k ní o překot hnali - zvedla je, v každé paži nesla jednoho, zastavila se před Kaiem - nechala psy sklouznout na zem a na otevřené scéně ho políbila.

Obecenstvo bylo fascinováno. Všichni se chtěli nadšeně vrhnout na dráhu a Kaie si odnést. Jen s námahou se dostal do svého vozu.

V depech narazil na Murphyho, který mu ihned blahopřál k výborné jízdě. Kai v této ceremonii pokračoval a pogrataloval Murphymu k vítězství. Murphy, nakažený Kaiovou rytířskostí, zase prohlásil, že bez toho Kaiova maléru by nebyl nikdy vyhrál, protože ho ty poruchy jaksepatří zdržely.

„Byl to spíš bonheur než malheur," zasmál se Kai.

Murphy se na něj nechápavě zadíval. „Zlomený píšť?" zeptal se pak věcně. O tom, co se přihodilo, totiž ještě neměl tušení.

Funkcionáři z vedení závodu Kaiovi ušetřili odpověď. Byli celí bez sebe, neboť dost dobře nevěděli, co si s tímhle případem počít. Kai svým chováním porušil pravidla, ale to bylo nepodstatné, protože stejně nevyhrál. Obklopili ho. Měl pro to všechno nějaký důvod? Mohl přece klidně projet, ti dva psi by mu nezpůsobili smyk, kdyby je byl prostě přejel; nejspíš by sotva zaznamenal víc než malý náraz.

Kai vážně přikyvoval. „Vý mě doslova zbavujete velkého břemene. Budu si to pamatovat propříště."

Byli to snad jeho vlastní psi? Zná tu dámu? První reportéři měli tužky ve stavu pohotovosti.

Kai teď přece jen ztratil odvalu. Pochopil, že je snadné provést odvážný čin, je však obtížné uspokojit okolí snadno pochopitelným vysvětlením. Všechno by mělo mít nějaký důvod, příčinu, jinak před tím všichni stojí nevěřící. Důvody, důvody - v tom je bída tohoto světa.

Kai uprchl k Frute a nepozdravil se ani s přáteli.

VIII

Zálivy se naplňovaly stříbrem a modří. Čím dál sytější modří. Ostré obrysy hor muzicírovaly v posledních slunečních paprscích jako tenké houslové struny. Pak přes ně světlo sklouzlo a vedlo dialog už jen se zeleným nebem.

Kai se posadil vedle Frute na koberec. „Teď jsme dvě hodiny mlčeli a vychutnávali atmosféru, Frute. To je vždy neklamným příznakem toho, že člověk přemýšlí nebo zkoumá svou náladu. Murphyho jsme urazili, na to jsem při našem činu nepomyslel. Jsme vlastně pozří, ale s tím jsme se přece bolestně vyrovnali už před deseti lety. Zůstali jsme jimi s vlastní, byť trochu vynucenou aprobací. K řádnému pesimistovi to prostě patří. Maud Philbyová - to ale není tak důležité, je to příjemné a nikoliv znepokojující - možná je taky uražená, možná ne, o tom se ještě dohodneme. Ale je tu Barbara, Frute, Barbara, v níž se všechno z dřívějšíka znovu křísí, natolik, že se ten rozpor zanáší do vlastního srdce a je už mimo ni. Barbara není jen žena, Frute - Barbara je princip, křížová cesta. Musíme se vyznat, a před vyznáním jsme měli vždycky nepříjemný pocit. Raději vyčkáme a zatím intenzivně přejdeme do protilehlé oblasti. To vyjasní situaci líp než přemýšlení. O tom jsme vlastně nikdy neměli vysoké mínění. Pak je tu ještě Lilian Dunquerková. Tady je těžké něco dělat, protože ona je cosi zvláštního. Fiola říká, že miluje vikomta Courbissona. Lilian Dunquerková. Musíme si dávat pozor, Frute!"

Murphy se na Maud Philbyovou zlostně podíval. „Kai se měl stát spíš hercem než závodníkem."

„To by bylo těžké povolání," namítla zdvořile. „Ale je on vůbec závodník?"

„Zdá se, že si potrpí na efekty. To přece dělají všichni amatéři.“

„Myslím, že je to docela dobrý amatér.“

„Je to šarlatán, který hraje na potlesk tribun.“

„To včera dokonce sám tvrdil.“

„Aby to zastřel. Jaký jiný důvod by měl?“

Maud Philbyová se předklonila a mile se zeptala: „A jaký důvod máte vy?“

„On nejednal férově.“

Znuděně pokrčila rameny. „Říkali, že je šik a velice mondénní.“

„Na to je dost jiných příležitostí. Udělal ze závodu frašku a zachoval se vůči všem svým konkurentům urážlivě. Udělal to úmyslně.“ Murphy hleděl před sebe. „Věřte mi, Maud, kdybych byl věděl, proč zůstal stát, zastavil bych se taky! I kdybych měl vůz převrátit, cílem bych neprojel!“

Chvilí čekal, pak zvedl zrak. „Byl to nerovný boj. Kai mohl jediné vyhrát, já pouze prohrát.“

„Začínáte být poněkud nechutný, Murphy. Kromě toho vám sentimentalita moc nesluší.“

„Taky se v ní dobře necítím. Já nejsem žádný citový akrobat. Ale existují věci z dřívějšíka, se kterými člověk tak srostl, že přetrvávají všechny proměny a vyžadují speciální zacházení. My jsme společně jedli zmrzlinu a učili se francouzská slovíčka, Maud - mimochodem, byla jste v tom dost slabá... Jeden druhému jsme ztělesňovali mnohé nejasné představy a pomáhali si, aniž jsme si to uvědomovali. Nyní už jsme tomu společnému dávno odrostli a každý tvoříme kruh, který se nedá přeskočit tak snadno jako kdysi. Ale zůstaly v nás komplexy; jistá oblast nese vaše jméno. Bránit ji, to není zbabělost před sebou samým, nýbrž - odpusťte mi to slovo - něha vůči tomu druhému.“

Maud Philbyová se usmála. „Je to pravda, Murphy, jedli jsme spolu zmrzlinu a společně plachtili. Ale odkdy jste tak přecitlivělý, že chcete bránit vzpomínky?“

„Od té chvíle, co křížím meče s jistým pozérem, který si plete závodní dráhu se salonem.“

„Murphy, vaše prudkost dokazuje, jak se vás to dotklo. Buďte upřímný: za vším vaším hněvem je vědomí, že Kai mohl vyhrát, kdyby byl chtěl.“

Murphy seděl v křesle nehybně. Maud Philbyová ho se zájmem pozorovala. Počítala s tím, že vybuchne. On však začal tiše: „Budeme upřímní oba. Já nebráním žádné vzpomínky, nýbrž budoucnost. Buďte tak hodná, nechte si tu svou ironii. Já bráním vás, Maud, pro sebe. Proč, to jsem si sám se sebou vyjasnil. Vy to ostatně víte taky.“

„Jste záviděníhodně otevřený. Vzpomínám si, že jste mi dvakrát navrhl, abych si vás vzala. Nemohla jsem vám k tomu nic říct a rychle jsem na to zapomněla. Teď mě nutíte k zamyšlení. Máte v sobě příliš mnoho z manžela. V téhle chvíli mám dokonce dojem, že jste se jako ženatý už narodil. Triky profesionálního manžela ovládáte překvapivě dobře. Etika a počestnost z vás přímo sálá. Co to do vás vjelo?“

„Jsem rozzuřený!“

„Ještě hůř! Trpíte potlačovanou zuřivostí,“ snažila se utlumit jeho protesty. „Vy sám jste prve hovořil o komplexech, zůstaňte tedy v této sféře. Hlavně se uzdravte, Murphy!“

„V poslední době máte sklon k psychologickému žertování. Tahle oblast je mi poněkud cizí, v té se nedostaneme nikam. Mluvme jako v Texasu...“

„Tedy věcně?“

„Bez zábran. Nechme pocity stranou. Vy víte, že si vás chci udržet. Smířil jsem se s tím, že máte vlastnosti, kterým právě nefandím. Počítám s tím a snažím se s nimi vyrovnat. Na mém rozhodnutí ty vlastnosti nic nezmění. Kde se bere stálost tohoto rozhodnutí, o tom nemůžu a nechci mluvit. Chci si vás udržet, Maud. Jenže vy si chcete hrát. Dobrá,“ pohybem ruky se ji pokusil uklidnit, „vy víte, co tím myslím, chcete žonglovat, udržovat napětí, tčkat sem a tam, je to vzrušující a možná i nebezpečné. Hrajte si, Maud...“

Dívala se na něj přimhouřenýma očima a neprozrazovala, v jakém je napětí při této konfrontaci, kterou už dlouho očekávala.

Pokračoval. „Zase si hrajete. Mým soupeřem je teď Kai.“

„Kai...“ usmála se Philbyová.

„Ano. Ale jednou to musí skončit. Co je pro vás hrou, to jsem já pojal jako sport. Chtěl jsem to tak pojmout. První etapa je za námi. Závod v Monze je fraška. Čeká nás teď horský závod o Evropskou cenu. Ten ať tedy rozhodne.“

„O čem?“

„O vás, Maud,“ odpověděl Murphy chladně.

„Teď tedy hovoříte jaksepatří po texasku.“

„Vy mi nechcete rozumět. Nejde o Kaie a o mě. Kai je přechodná záležitost a může mít mnoho následovníků. Musíte se rozhodnout sama, zda to má takhle pokračovat dál, nebo ne. Já vím, nám Američanům v těchto věcech chybí ta psychologická obratnost Evropanů. My vidíme jen výkon, a ten já taky považuju za rozhodující. Ať tedy rozhodne výkon. Vyhraju-li ten závod, vyhraju jednou provždy nad každým Kaiem.“

„Pletete si mě s tím, kdo počítá kola, Murphy. Váš pohled na život je značně jednoduchý, můj milý. Zdá se, že ho tvoří jen odvozeniny od jízdy automobilem.“

„Teď sem vnášíte sentiment, Maud. Pro to jste přece vůbec nebyla.“

„Jen u vás ne. Ale to přece není totéž co u mne. Naopak, já tím doslova žiju.“

„Předhazujete mi jednoduchý pohled na život. Kéž by tomu tak bylo. Já jsem pouze vyjádřil současnou situaci jednoduchou formulí. Udělal jsem to nerad, a mnohé jsem zamlčel a překonal, než jsem se dostal tak daleko. Nebudeme to soudit; nedopadlo by to pro vás dobře. To, že jsme zvolili tuto formu, nesu hůř já než vy. Ale chápu to, a vy taky víte, jak to je. V důležitých záležitostech, v nichž se člověk už nevyzná, často přenechává rozhodnutí náhodě nebo

souběžnému jednání. Já se podřizuju - i když jsem v nevýhodě."

Otálela s otázkou, která musela přijít: „Proč?"

„Protože Kaiův vůz je rychlejší než můj. Závod v Monze to potvrdil. Nevyhrál by on, ale jeho vůz."

„Maximální rychlost přece není při nastávajícím horském závodě to hlavní."

„Není nejdůležitější. Jenže Kai má navíc jisté vylepšení karburátoru, které umožňuje autu mnohem větší akceleraci."

„Je to důležité?"

„Je, protože podmínky pak nejsou stejné."

„Odkud to víte?"

„Od něj, od Hollsteina, od Liévena - oni se s tím nijak netají."

„Ale vy nevíte, oč se jedná?"

„Ne." Murphy se odmlčel. „Kdybych to věděl, byly by šance vyrovnané. Při normálním závodě by to nebylo tak podstatné, protože se každý musí starat o sebe. Ale při souboji, který má pozadí jako tenhle, by měly být šance vlastně stejné. To by bylo jedině fér."

Maud Philbyová věděla, kam Murphy míří. Nechala ho však, aby se vyjádřil ještě jasněji. „A Kai?"

Murphy řekl velice klidně: „Mělo by se mu to vysvětlit, Maud. Vy byste mu to měla vysvětlit."

„To je absurdní."

Na to nechtěla přistoupit, ani v náznacích ne, na to si byla Kaiem příliš málo jistá. Murphyho nedorozumění bylo obrovské, ale užitečné a lichotivé. Při dobrém řízení a organizaci by se tím dala možná vyvolat senzace.

Maud Philbyové bylo jasné, že Kaie jí přiblížila jen Murphyho žárlivost. Dokázala myslet natolik moderně, aby věděla, že veškeré flirtování začíná podmíněně a že to je oheň, který vzniká a udržuje se jen díky šarvátkám. O svém osobním vlivu proto neměla valné mínění; tím více spoléhala na vhodné konstelace. Právě proto věřila, že je schopná všeho, a všechno považovala za možné.

Myslela na cestu s Kaiem do San Rema za Peschem, kde ti dva dohodli účast na závodě v Monze. Od té doby se Kaiovy představy zaměřily automaticky na Murphyho, takže by asi stačil malý podnět, aby se tyto představy staly osobními a zaměřily se pak na ni. A tento podnět chtěla najít.

Musela si přiznat, že ji k tomu nežene jen čistě intelektuální orientace na sportovní flirtování, jak se domníval Murphy. Bylo v tom víc. Už dlouhou dobu. Chtěla Kaie, a Murphy přitom měl napomoci. Později - nu, později... Murphy měl pravdu: on přece zůstává. Později se vždycky uvidí.

Prozatím Murphy vyvolal překérní situaci, z níž bylo třeba se dostat, aniž by se vážala, ale také aniž by zranila. To by se nejlíp zdařilo náhlým přepadením. Protože se Murphy domníval, že útok skončil a vyšel v jeho prospěch, bylo nejprve nutno zmást ho opakem.

„Obávám se, že jsem vám nerozuměla, Murphy. Váš návrh nechápu. Vy mluvíte, jako byste byl v nějaké dílně. Bylo by dobré, kdybyste se dokázal krotit a nepřipustil, aby vaše přání vítězila nad dobrým chováním. Chci na tenhle rozhovor zapomenout."

Murphy se vylekal. Tento skok nedokázal sledovat, a proto si nevšiml jejího šikovného tahu, jímž mu cosi slíbila, aniž by se zavázala. Pokusil se ji přerušit, ale ona odmítla. „Tento rozhovor jsme skončili."

Chtěl ji říci, že pak... Povšimla si toho a předešla ho tím, že vstala. „Měl byste příležitostně trénovat nejen svůj vůz, ale i svou fantazii; je v hroživém stavu."

Nápad vyprovokovat Kaie k tomu, aby promluvil o své konstrukci, ji lákal. A i kdyby to neudělal, chtěla tím Murphyho držet na uzdě. Využila této výhody až do posledního slova. „K obojímu budete mít do Ceny Evropy dost příležitostí..."

„A podmínky?" zeptal se chvatně Murphy a vyskočil.

„Budou nejspíš stejné." Nečekala na odpověď a rychle odešla.

IX

Sportovní klub pořádal velkou střelbu na holuby. Byla to interní akce, jen pro členy, a tak se sešla reprezentativní společnost.

Výlučovací soutěže začaly ráno. Po celý den se ozývaly lehké rány, práskalo to nad promenádami, nad hracími stolky i nad čítárnami, prosakovalo to dveřmi i okny, tiše, elegantně a smrtelně.

Odpoledne se střelnice naplnila k závěrečnému rozhodujícímu souboji.

Kai tam přišel s Maud Philbyovou.

Bylo pozdní odpoledne, zlatá hodinka sytých barev na Riviéře, hodinka moře a ostrého světla. Pruhované markýzy čnely nad otevřenými dveřmi a držely pod sebou stín jako slepice, sedící na vejcích. Balustráda nahoře se pestřila květinami slunečníků. Za půlkruhem střelbiště se do dálky táhla záplava lapisu lazuli, v níž se s požitkem koupaly rozmáchlé paže jednotlivých záživů.

V rohu prostranství ohraničeného plotem vlála vlajka. Na stole ležely papíry, zápisky a listky. Výlučovací závody už téměř končily; jako soupeři zbyli dva konkurenti, kteří teď měli své rozhodující souboj.

Ke Kaiovi a Maud Philbyové přišel Liéven a informoval je. Soupeřil kapitán O'Donnel s vikontem Courbissonem. Oba dosáhli šestadvaceti zásahů na třicet ran. Teď měl každý padesát ran.

„Právě střílí Courbisson."

Kai se tím směrem podíval. Courbisson byl světlavý mladík s anglickým obličejem. Jen obočí měl hnědé,

připomínající jeho původ. Dokázal se ovládat, počínal si klidně, i když byl rozčilený.

V Kaiovi se cosi napjalo. Vzpomněl si na park u princezny Parmy, na Fiolova slova o Lilian Dunquerkové i na pierota, který ho upřeně pozoroval, když s ní byl v místnosti, kde se hrálo. Ten pierot, to byl Courbisson.

Ozvalo se znamení, že bude vypuštěn holub. Rozkládací krabice se rozpadla, a Courbisson pozvedl zbraň. Jenže holub, po temnotě svého vězení oslněný náhlým denním světlem, zůstal tiše sedět. Příkřel se a bojácně roztáhl křídla.

Courbisson pušku opět sklonil; střilet na sedícího holuba bylo proti pravidlům. Pootočil se a usmál; tak trochu dával okázale najevo svou sebevědomost.

To Kaie rozzlobilo. Ten rozdíl byl v této chvíli až příliš trapný: tam bezbranný, vyděšený pták, a tady jeho pózující smrt, urostlá, sebejistá, s výbornou zbraní a v bezvadně šitém obleku.

Lidé u košů holuba vyplašili. Odběhl a vzletl s chvatnými údery křídel. Courbisson byl bezpochyby dobrý střelec; počkal ještě sekundu, pak hlavěň opsala malou křivku, vydala ránu s obláčkem kouře, a pták s třepotáním spadl právě ve chvíli, kdy mu křídla už začala pořádně zabírat - cukající se klubičko peří, které rychle odklidili.

„Výborná rána.“

Kai pár kroků popošel. Několik pánů ze sboru rozhodčích na něj volalo a nabízelo mu, aby se přidal. Znali ho jako dobrého střelce.

Kdosi mával papírem. „Uděláme výjimku... Šance nejsou špatné. Máme vás zapsat?“

„Ne.“

„Ale třeba byste mohl mít štěstí. Labouchere a Monty vypadli...“

Kai zavrtěl hlavou. Všiml si, že Courbisson náhle zpozorněl.

„A proč nechcete?“

„Kdyby to byli hlinění holubi, tak ano! Ale představa, že bych měl tahle neškodná a pěkná zvířata zabíjet pro zábavu, mě příliš neláká.“

Úmyslně hovořil tak, aby bylo jasné, co chce říct. Courbisson jeho poslední slova zaslechl a pochopil je správně. Pušku dosud svíral v ruce a neodložil ji, ani když pokročil ke Kaiovi a řekl: „Byl byste tak laskav a zopakoval svůj názor ještě jednou? Ale uvědomte si, že za minutu tu budu střilet na živé holuby dál.“

Situace se značně vyostřovala. Kai velice klidně poznamenal: „Nemám ve zvyku dávat se do řeči s neznámými...“

Courbisson zbledl a odstoupil. Neměl slov. Domlouvali mu a O'Donnel se pokusil o zprostředkování: „Courbisson, trochu jste se unáhlil.“ Spolu s Liévenem se snažili celou záležitost urovnat, ale než došli k nějakému rozhodnutí, do jejich tiché porady kdosi prohlásil: „Je to pravda - tohle střelení je zbytečné a kruté.“

Veškerá debata jedním rázem utichla. Kai ten hlas znal. Vedle něj stála Lilian Dunquerková.

Ticho se rozplynulo, náhle hovořilo mnoho lidí najednou a hlasy se vzedmuly jako velká vlna. Ale žena vedle Kaie věděla, co dělá a co může udělat. Štíhlá, takřka chlapecká tu stála jak v salonu a čekala. Vyzařovala z ní kouzelně samozřejmá jistota, že se jí situace přizpůsobí.

Před tímto postojem jiná možnost ani nepřicházela v úvahu. O'Donnel vystoupil vpřed a prohlásil, že se vzdává pokračování v soutěži.

Napětí se uvolnilo. Kapitán zbavil svým odstoupením celou záležitost ostří, lidé se usmívali a radovali, že se zúčastnili malé senzací, drobného vrtochu Lilian Dunquerkové, který se nyní díky O'Donnelovu šarmu stal látkou pro živou a zajímavou diskusi. A obdivovali tuto ženu, jejíž klidná jistota a přesvědčení, že její slovo stačí, vytvořily atmosféru, jaká se vlastně v tak pregnantní podobě vyskytovala jen v minulém století.

Na okamžik tu mezi slaměnými klobouky a puškami probleskl odraz rokoka, kdy byla vůle ženy zákonem, jemuž vyhovět bylo samozřejmostí; a teď zaplavil teplý proud sounáležitosti i ostatní, proměnili se a cítili ho, vnímali toto kouzlo formy, tuto graciéznost ovládnutí, která už sama zvládá každou situaci.

Lilian Dunquerková se zavěsila do O'Donnella a šla s ním přes lávku až k okraji kruhové terasy. Chvilí tam hovořili v jasném světle, jež odrážela hladina moře. A moře stálo za jejich tvářemi, svobodnými, odvážnými a krásnými.

Pak se pomalu vraceli, a Lilian Dunquerková přistoupila se stejným klidem ke Kaiovi. Neřekla nic, ale on přesto pochopil, že ji má doprovodit, a tak krácel vedle ní, blízky i vzdálený, důvěrný i cizí, s lehkostí, radostí a neobyčejným klidem.

Nad schodištěm to foukalo. Vystoupili nahoru. Před nádražím dřímaly těžkým spánkem koleje. Pod mostem sem doléhala hudba z terasy. Okna heren zela otevřená. Rondel je pomalu provázel, jako líný pes. Řada automobilů. Stranou stálo ještě několik vozů. O jeden z nich se opíral muž: Courbisson.

S Lilian Dunquerkovou se neudala žádná změna, i když si ho musela povšimnout. Dala se do hovoru, nikoliv náhle, nýbrž nenuceně - jako by náhoda pomalu houstla v slova, stejně jako mlha houstne v rosu. Nezvolnila krok ani nezrychlila, zamířila ke svému vozu, jako by to bylo to nejsamozřejmější na světě, a Courbissona docela přehlédla.

Stál tu poněkud v pozadí, s dlaní položenou na znaku jeřába na chladiči, vyčkávající. Kai otevřel dveře vozu. Ještě než se Lilian Dunquerková nohou dotkla stupátka, řekla klidně, naklánějí se ke Kaiovi: „Prosím vás, odvezte mě domů.“

Courbisson zpozorněl a pokročil dopředu. Přestal se ovládat, vzal za dveře a vyrazil ze sebe: „Madam... vy pojedete se mnou...“

Kai na něj pohlédl: „Před chvílí jste se choval netaktně - a kdyby vás člověk bral vážně, chováte se teď přímo nehorázně.“ Podíval se na něj zdánlivě letmo a povrchně, ale ve skutečnosti byl velice ve střehu.

Společnost si však povšimla, že se Courbisson od ní vzdálil, a tak už přicházeli Fiola, Liéven a O'Donnel. Fiola vzal Courbissona pod paži a odváděl ho. Ten ho následoval bez odporu.

Kai nastoupil a odbrzdil. V krvi mu zněl tichý vysoký zpěv motoru běžícího na plné obrátky, a on sám se v jediném okamžiku svému okolí vzdálil a s instinktem magnetické střelky si uvědomil, že je blízek vzácnému zážitku, který je nekonvenční, nelogický a který od něj vyžaduje plné soustředění. Bezděky se na to připravil; měl totiž výhodu života bez rosolu zahuštěných citů: tekutinu čiré krve, jež udržuje instinkt nezkalený, hlídače smyslů, který už troubí na poplach, když netušící smysly ještě spí.

Obrátil se k Lilian Dunquerkové, jako kdyby právě prohodil pár nevinných slov, a sáhl po řadici páce.

„Dvojka je nahore vpravo?“

Přikývla.

„A trojka naproti?“

„Ano...“

Lilian Dunquerková se k celé příhodě už nevrátila. Udalá směr, a vůz rychle ujížděl do vilové čtvrti; zastavil před vilou, skrytou stranou od silnice mezi palmami a eukalypty.

Nikdo z nich nepronесl jediné slovo, které by se k tomu vztahovalo: společně však vešli do domu pod divoce rostoucí révou na kamenné galerii. Chlad portálu jim vycházel v ústrety, tmavý, masivní, v barvě hlíny, a když se přiblížili, otevřel se k průhledu.

Dolní místnosti byly na úrovni terénu, skoro bez schodů. Park díky tomu nepůsobil odděleně, nýbrž přecházel ve stěny a koberce, které neomezovaly. Jen několik kusů nábytku přerušovalo tichý koncert ploch; okna se zdála být velká, jako obrazy, na nichž je zachycena scenerie krajiny tam venku.

Dřevo bylo ztmavlé, koberce staré a vybledlé. Žádné tvrdé tóny. Pastel, v němž jen okna barevně zrcadlila park a oblohu.

Kai se mohl ze svého křesla dívat do neupraveného parku. Vpředu trávník a bujný tis, za tím duby, akáty a několik cypřišů. Zvětralé, drolicí se nymfy v křoví, na mýtině Pan hrající na flétnu. Čas se tu zastavil.

Lilian Dunquerková se vrátila převlečená. Sledovala jeho pohled. „Park je zanedbaný, často mi to říkají - ale já se nemůžu odhodlat, abych mu vzala svobodu. Jeho bohové jsou trpěliví a tiší. Jejich umírání by neměly rušit zahradnické nůžky. Ať je park přeroste - tak bych to měla nejraději.“

Kai tuto myšlenku zachytil. „Nic by se nemělo zachraňovat nad svůj čas. Muzea to dokazují. Půvab Atén se tam zaprášený ztrácí pod sklem nebo v sálech se stropním světlem.“

„Jak by to bylo pěkné, kdyby z toho nezbylo nic než pověst.“

„To by vzalo tisícovkám lidí sebevědomí a chléb; všem těm, co k tomu mají katedry nebo hledají nějaký kousek, který ti ostatní ještě neznají.“

„Tak potom vypadá nesmrtelnost.“

„Jsou ještě horší věci. V Britském muzeu. Egyptští králové, kteří si chtěli zajistit nesmrtelnost dokonce fyzicky. Jejich mumie tam leží jako kartoun u jižanských obchodníků. Je to spravedlivý trest. Každý si je může prohlédnout. Jsou nesmrtelní.“

„Existují o tom dobré verše.“

„A špatní agenti, kteří už svou existencí zde evidentně dokazují, že by si s nesmrtelností určitě nedovedli poradit.“

„Není naše žertování trochu ošklivé?“

„Co by jinak zůstalo?“

„A zůstává vůbec něco?“

„Posměch možná leccos vyjasní, ale snad neničí...“

„A zůstává vůbec něco?“

„Nic nesmrtelného...“

„Ale...“

„Věčného...“ Kai to vyslovil tiše, docela bez patosu.

Lilian Dunquerková to vzala jako kompliment. Zvolila správný tón pro pokračování: „Doufám, že čaj si vypijeme tady.“

Kai se nepokoušel dál splétat síť hovoru, i když byla přerušena právě v bodě, kdy by něžná chuť k dialektice, dřímající ve všech paradoxech, mohla zkušeného šermíře snadno svést k tomu, aby tuto lákavou akrobacii myšlenek ještě chvíli sledoval; ta však byla svedena jinam, stylově, ačkoli prudce změnila směr; pokračovat v ní by znamenalo odhalit sklon ke žvanivosti nebo namyšlenost. Tento téměř prudký přechod byl pastí, která by krasořečníka a baviče zmátla, a tím odhalila. Existují situace, kdy platí jen jediné: mlčet. Takové situace potom dozrávají snáze než v záplavě slov.

Hovořili dál, o různých věcech, o maličkostech, čaji a japonských obrazech, o knihách, autech, San Sebastianu a o okultních problémech. Lilian Dunquerková musela uznat, jak velice se Kai přizpůsobuje, aniž by si zadal. Klouzala po sánkařské dráze slov a lehce se přenášela do odlehlých oblastí.

Kai neztratil kontakt, doplňoval a dokončoval, kroužil kolem, ale vždy noblesně. Pomalu, takřka s přibývajícím stmíváním, se stával osobnější.

Ve slovech to nebylo cítit; zato však v zabarvení hlasu, jež dodávalo věcným záležitostem osobitý tón.

Lilian Dunquerková to vnímala - přicházelo jí to vstříc jako vítr, teplý, jižní, nepříliš naléhavý. Oddávala se mu a zkoumala, zda se z něj vyvine trvalý vánek, či bouře. Seděli proti sobě v křeslech. S přibývajícím večerem ztráceli na zřetelnosti, jako by je portrétoval rafinovaný fotograf - obličej se mizely, ruce se vyhlazovaly ve světlých barvách, na nichž žhnula červeň zapálené cigarety.

Šermování jejich vět získávalo na napětí, pružnosti. Kai cítil, že všechny výpady se té ženě daří, žádný neskončil v písku. Zachycovala věty s okouzující jistotou a dodávala tak povzbuzující pocit, cosi jako jemné opojení: být chápán, aniž je třeba zdůrazňovat; jen se dotknout a již cítit stisk partnerovy ruky - toto provokování k pútcce, jež je mystériem lásky a bratrské krve: křížit zbraně na základě stejného, vysokého napětí; neboť láska a ničení mají tytéž kořeny.

Rozhovor ztrácel logickou souvislost, byl unášen proudy, jež neměly nic společného s kauzalitou, jen pouhými pocity, které byly vykládány a chápány ještě dříve, než si rozum nasadil silné brýle...

Balancovali na hraně, dovolovali, aby slova ztrácela na ceně coby pouhé nositele pojmů, chápali je letmo jen jako dojmy, obrazy, které rychle míjejí.

Lilian Dunquerková se předklonila. Hrála si s nefritovým náhrdelníkem, který Kaiovi ukázala. Podržela kameny proti oknu. V polosvětle byly tmavozelené, takřka černé, jen okraje zářily jako mělké jezero za jasného dne. Uprostřed šperku byl velký alexandrit. Měl barvu růží a křemene, ale když ho naklonila, byl temně fialový jako kněžská štola.

„To je jediný džentlmen mezi kameny; mění totiž barvu a přizpůsobuje ji okolí; vždy však tak, že je koncentrovanější než to okolí, a pokaždé je to stylové.“

Okna vedoucí na terasu sahala až k podlaze. Byla otevřená. Do místnosti proudil vzduch s večerem a vytvářely spolu pozadí. Lilian Dunquerková vstala a opřela se o křeslo. Jen její paže byla světlá, tělo zůstalo v temnotě kouta. Ta paže ležela na opěradle půvabná, dlouhá a pružná jako živá bytost; zdálo se, že dýchá.

Lilian mluvila ke Kaiovi ze tmy, zvolna, klidně, zvučným hlasem. Šero ji hladilo po paži. Ruka sáhla po šperku, nadzvedla jej, a tu jí na zápěstí zahrál barevný odlesk alexandritu. Pohled na tu paži bral dech víc než pohled na člověka. Ale hlas začínal svádět.

Lilian Dunquerková hovořila ke Kaiovi. Zarazila se, opustila ho, opět se vrátila - její věty se stávaly čím dál nebezpečnější a mnohoznačnější. Kai jí ustupoval, když šlo o nedůležité, a odváděl řeč do bezpečně všeobecného, jakmile téma začínalo být příliš osobní. Ani jednou se nenechal nalákat na „Co“; znal ono „Jak“ a zůstával klidný. Nadešla chvíle, kdy rutina velitelsky vyžadovala, aby sáhl po příležitosti, ale on věděl, že jde o víc, a udržoval nezávazný tón.

Dunquerková stála vedle něj. Měl její ramena, pleť, její ústa těsně před očima - usmívala se, tu se zarazila, jako by něco zapoměla, protáhla se v ramenou, dotkla se ho, když procházela kolem, napůl se otočila, zastavila - Kai se však ani nepohnul, jakkoliv byl ten okamžik lákavý. Dobře totiž věděl: kdyby povolil, následoval ji, považoval hru za skutečnost, mnohé by mu uniklo; znal tuto hru, tyto dotyky, vábení, jež mělo partnera vyzkoušet, zda je schopen vyššího napětí, či zda přehlédne léčku již při prvním výpadu; tuto hru, při níž partner nemůže vyhrát nic, ale ztratit všechno.

Zachovat si takt a vkus příliš neplatilo, ale v této situaci to znamenalo hodně; bylo totiž těžké neuchopit něco, o čem člověk ví, že je to snad pravda, že to určitě bude pravda, neuchopit to, nýbrž nechat se vznášet, držet se středu, aby ani nezranil, protože bude chtít příliš mnoho, ani nezkalil náladu, protože bude žádat až příliš málo.

Kai cítil, jak mu napětí elektrizuje nervy, přijal tuto hru, ba udělal ještě víc: stupňoval ji až k pocitu, že už víc neunes. Do mlčení, které se s tím pojilo, do tohoto vibrujícího ženina očekávání, jež bylo živeno ve stejné míře strachem a okouzlením, se ostře vnořil při okraji, provedl obrat a unikl do oblasti běžných frází, které pronášel důrazně, s lichotným přízvukem, aby podtrhl, že mu jde jen a jen o jejich dekorativní formu, zatímco nepodstatnost obsahu má působit spíš sekundárně, jako pikantní příkrm. Bylo mu, jako kdyby řídil vůz po silnici plné zatáček, měl pocit propasti a jistoty, a zatáčky řezal, jak to jen šlo.

Lilian Dunquerkovou překvapilo, jak se občas otočil. Nezastavil se, nýbrž projel kolem. Nebyl nemotorně individuální, nýbrž zůstal věčný v osobních záležitostech a šarmantní ve všeobecných.

Procházeli parkem, kolem bohů, pod alejemi eukalyptů. Zeď. Silnice. Mříž. A znovu park, který se táhl až dolů k moři.

O kousek dál v zátoce kotvila jachta, bílá na modré vodě.

Rozhovor sklouzl do obvyklých kolejí a skončil takřka konvenčně. Každý toho věděl o tom druhém dost, a tak nebylo třeba potvrzovat ani nechat doznívat. Konvenční závěr byl tím nejlepším, co mohlo obsah jejich setkání ušetřit před rozplynutím.

Lilian Dunquerková ukázala Kaiovi svou jachtu a vyprávěla mu, že v posledním roce vyhrála několik cen. Chvilí postáli u zábradlí. A tu se Kai poprvé chopil příležitosti a dal podnět, který byl samozřejmý, ale mohl vzejít jedině od něj. Jakoby mimochodem se zeptal: „Pojedete v této sezóně ještě někam?“

„Ano, asi za tři týdny pojedu do Neapole.“

„Tou dobou budu muset v Palermu začít trénovat. Je to stejná cesta.“

„Dám vám vědět.“

Oba věděli, co to znamená.

X

Kai se loudal ke svému hotelu. Byl uvolněný a rozkošnický vychutnával svěžest večera. Budu tam mít poštu od Barbary, pomyslel si, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě.

Trvalo mu hodinu, než tam dorazil, tak pomalu kráčel. Sáhl do své přihrádky. Byl tam jen jediný dopis, silná bílá obálka. Adresa napsána Barbařinou rukou.

Kai odmítl obsluhu výtahu a vyšel nahoru po schodech, dopis v ruce. Teprve v pokoji ho otevřel. Barbara

psala, že je ve Svatém Mořici, zda by nechtěl přijet.

Kolem se vznášelo ticho. Kai byl se svým dopisem sám a cítil, že je sám také se svým životem.

Za obzorem vystávala zahrada jeho mládí, jejíž šumění ho už dlouho zneklidňovalo. Stromy ševalily, a mezi nimi zmateně zněly zapomenuté hlasy.

Zhluboka se nadechl. Umínil si, že se konečně rozhodne. Pojede do Svatého Mořice.

Příští ráno mu ohlásili kapitána O'Donnella. Doprovázela ho člen Sportovního klubu, který se pyšnil jménem Chattingius.

Tuto návštěvu Kai napůl očekával.

S neskrývanou radostí si všiml O'Donnelova společenského saka; proužky na kalhotách měl příliš úzké, a také o široké hedvábné kravatě by se dalo leccos říci. O'Donnel se ovšem rozhodně necítil dobře.

O to obřadněji vypadal onen neznámý Chattingius. Šířil kolem sebe atmosféru čišící korektním čestným jednáním, a dobře volenými slovy předal Courbissonovu výzvu.

Kai ji přijal a udal jako své svědky Fiolu a Liévena s tím, že je zprávi osobně. Chattingius tím považoval záležitost za vyřízenou a úspornými pohyby se chystal k formálnímu rozloučení.

Kai jen s námahou potlačil přání nabídnout mu aperitiv. Pouze jistota, že rozhodně nebude pochopen, mu bránila v nutkání tuto ceremonii narušit.

O'Donnel vložil vše, co chtěl říci, do jediného pohledu. Kai mu porozuměl - dobře věděl, že se ujal role sekundanta jen proto, aby celé záležitosti ztupil zbytečné ostří.

Ale Frute bohužel Chattingiusovi v efektním odchodu zabránila; neměla příliš mnoho smyslu pro stylové chování, a korektní rozloučení pojala jako urážku. Zaujala místo blízko dveří, a jediným hlubokým prsním tónem se jí podařilo Chattingiuse tak roztřást, že mu cylindr vypadl z ruky.

To Kaie uspokojilo. Omluvil se a z vylekané tváře postiženého listonoše se radoval.

Pak telefonoval s Fiolou a Liévenem.

Fiola za ním okamžitě přišel. Courbissonova hloupost ho rozzlobila.

„Na tyhle věci je příliš mladý. Je v něm elán, a já ho mám proto rád, má však neblahý sklon k romantice a nerozumí věcem, které se vyřeší samy od sebe. Vy jste ho chtěl zesměšnit?“

„Vlastně ne. Jen mě v té chvíli rozzlobila střelba na holuby.“

„Jste citlivka, Kaii, ale jste Němec. Vždyť jste se toho před dvěma lety sám zúčastnil.“

Kai přikývl. „To ještě není žádný důvod - považuji totiž za správné logicky myslet, nikoli logicky žít.“

Fiola se rozesmál. „Máte pravdu, člověk by se neměl starat o to, co si myslel včera. U Courbissona musíte vzít v úvahu, že byl vychován v Anglii. Tam se mnohé omlouvá tím, že je to sportovní záležitost, a nijak se tím nešetří.“

„To mu přičítám k dobru.“

Fiola pokrčil rameny. „Je to k zlosti. Ale vy se s ním rozhodně nemůžete domluvit...“

Zkoumavě se na Kaie podíval.

Kai jeho pohled opětoval a potvrdil: „Správně - já se s ním rozhodně nemůžu domluvit.“

Chvilí bylo ticho; Fiola uvažoval. Věděl, jak to Kai míní; i on sám se to snažil svou otázkou opsat. Kai tento spor chtěl, protože chtěl Lilian Dunquerkovou, a právě tento spor ho ospravedlňoval.

„A když se Courbisson omluví?“

„On se neomluví.“

„Máte pravdu.“ Fiola chvíli zauvažoval, pak řekl: „Vy jste, jak vím, dobrý střelec z pistole...“

„Ano.“

„Chtěl bych vás upozornit, že tím méně se v tom vyzná Courbisson. Je to katastrofa. S puškou mu to jde výborně, to je takřka k neporažení, ale pistole - to se už nenaučí.“

Kai tiše poznamenal: „Nedělejte si starosti - já ho netrefím.“

„Byl bych vám velmi vděčný, kdybyste tu záležitost chápal takto.“

Kai přikývl. „Stejně jsem to měl v úmyslu.“

Fiola mu podal ruku.

Kai dodal: „Dám Courbissonovi dokonce ještě šanci.“

Fiola se zarazil. „Jak to myslíte? On je špatný střelec - a kromě toho jdu samozřejmě ihned za ním.“

Kai mávl odmítavě rukou. „Tak jsem to nemyslel.“

„Pak vám ale nerozumím.“

„Nejsem na vývoji celé té události tak docela nezúčastněný, i když v jistém smyslu - jsem to možná vlastně způsobil.“

Fiola rychle zvedl hlavu a opatrně řekl: „Myslím, že vás teď chápu. Chcete říct, že by se střetu tak jako tak nedalo zabránit.“

„Ano. Stejně by k tomu brzy došlo. A takhle to mám pohodlné; můžu Courbissonovi poskytnout i formální satisfakci. Ono mu to...“ zaváhal „trochu pomůže všechno překonat. Vidí aspoň, že se uznává příčina, která sice není ta pravá, ale je pro něj méně bolestná než to, k čemu by došlo později. Ještě je asi příliš mladý na to, aby pochopil, že si lze u něj vážit právě jen toho mládí.“

Fiola se usmál. „Bylo by pěkné, kdybychom si mohli povídat dál. Jenže já chci ještě promluvit s Courbissonem; vy víte, že je mým vzdáleným příbuzným. A pak pohovořím s Liévenem a O'Donnelem. Kdy jste myslel...?“

„Zítřka ráno.“

Fiola zajel ke Courbissonovi, který měl špatné svědomí, a proto s ním jednal s odstupem.

Fiola toho nedbal. Postavil se těsně před něj a prohlásil klidně a energicky: „Vyprovokoval jste souboj, René, u kterého budu svědkem. Už sama tato skutečnost by vám měla stačit, abyste si udělal jasno, pokud jde o charakter toho duelu. Přeji si, aby v žádném případě nebyl chápán jinak než jako formální zakončení slovní potyčky. V žádném případě, René!"

Zvedl obočí a krátce si Courbissona změřil.

Courbisson odvrátil pohled, rozpačitě a napůl trucovitě.

Fiola zamířil ke dveřím a teprve v nich se ještě jednou otočil. „Rozuměl jste mi, René?"

„Ovšem."

Courbisson se ani nepohnul. Byl bledý a vypadal unaveně.

Fiola si dal schůzku s Liévenem. Společně s O'Donnelem a Chattingiusem domluvili místo a dobu setkání.

Souboj se měl konat přespříštího dne velice časně ráno za golfovým klubem v Monte Carlu.

Moře bylo šedé jako olovo, jen na obzoru o něco světlejší; v zátokách připomínalo černé železo. Ve velkých odstupech se vlny třístily o pláž. Byl to pěkný nápad, zaplavat si v tom olověném kouzlu časného rána, kdy modř a stříbro dne ještě spí - probouzet je v kapkách a pěně a v odrazu na světlém trupu, dokud vycházející slunce ten třpyt neprorazí vínově rudou září.

Kai se na balkoně zachvěl ve studeném vzduchu, který do sebe nasál onen mystický chlad, jenž přepadl po západu slunce záliv jako duch severního větru.

Převlékl se. Uvědomil si, že Maud Philbyovou už několik dní zanedbával. Rozhodl se, že ji ještě dnes vyhledá.

Vůbec ho napadala spousta pestrých myšlenek. Myslel na svůj vůz, na Barbaru, Murphyho, na mladého Hollsteina - a říkal si, jak je krásné žít a mít něco před sebou.

Věděl, proč ty myšlenky teď přicházejí, a to byl důvod, proč takové situace miloval.

Zamrazilo ho, a tak se vrátil a napustil si vanu. Koupelna byla teplá a leskla se chromem a kachlíky. Koupelová sůl se zrnla v dlani, která ji sypala do vody. Teplo bylo příjemné jako postel na Islandu. Pak řízla do kůže studená sprcha, a zbytek dokonaly froté osušky.

Fiola a Liéven přicházeli spolu s lékařem po Avenue de Monte Carlo a setkali se s Kaiem u Café de Paris.

Vůz zamířil ke Grande Corniche, bral zatáčku za zatáčkou, až zahrnul do odbočky ke Col de l'Arme. Na jedné straně bránily pohledu kamenné stěny, na druhé se ztrácela monacká skála s několika světly, a obrysy zálivů se jakoby rozmazávaly. Každou minutou víc a víc svítalo. Moře se začínalo lesknout a vrcholky Přimořských Alp rudly.

Když dorazili na náhorní plošinu s golfovými hřišti, vyšlo slunce. Fiola se podíval na hodinky. Byli tu přesně. Vůz nechali u prvního hřiště, a pak se pěšky vydali na domluvené místo.

Nikdo tu ještě nebyl, ale slyšeli vůz, jedoucí nahoru. Tlučené zvuky klaksonu, tu silnější, když vítr zavál směrem k nim, tu slabší, když se serpentina skryla za skalou.

Liéven vůz vyhlížel. Udiveně řekl: „Jsou jen dva - snad ale..."

Odměřeně se pozdravili.

K Fiolovu i Kaiovu velkému údivu se dostavili O'Donnell a Chattingius; Chattingius se zarputilou vážností, O'Donnell celý ustaraný

Oba čekali a tiše se radili. O'Donnell se ještě jednou vrátil k vozu a přišel až po několika minutách. Nechápatě vrtěl hlavou.

Chattingius mávl rukou, jako by chtěl jednání uzavřít, a přistoupil k Fiolovi. „Neporovnáme si čas?"

„Je šest hodin deset minut."

„Tedy deset minut po dohodnuté době. Ke své lítosti musím prohlásit, že se nám od včerejšího odpoledne nepodařilo spojit se s viktem Courbissonem. Proto také bohužel nemůžeme vysvětlit, proč se neobjevil. Vzhledem k okolnostem nemám prozatím žádnou jinou představu, než že to musela být nehoda nebo zcela neodkladná záležitost, která mu znemožnila podat nám zprávu. Prosím, abyste toto vysvětlení přijali a abyste - než se dozvíme něco bližšího - omluvili, že jste museli vynaložit zbytečnou námahu."

Vylekaný Fiola se podíval na O'Donnella, který se zatvářil zoufale: „On nebyl celou noc ve svém bytě..."

Liéven položil dlaň na Fiolovu paži a zpozorněl. Všichni zmlkli a naslouchali s ním. Vítr k nim nesl hukot dalšího vozu.

„Doktore," ozval se Fiola, „nevíme, kdo to přijíždí - odstupte trochu, prosím vás."

Kdosi se chvatně blížil. Chattingius se zčistajasna zase zatvářil upjatě a ustoupil stranou. Mezi stromy se objevil Courbisson.

Byl bledý a rozčilený. Takřka nepřítomně pozdravil své sekundanty a promluvil s nimi. Chattingius chtěl jít k Fiolovi, ale Courbisson mu v tom s mdlým úsměvem zabránil. Byl dočista zlomený, ale zbylo v něm ještě tolik vůle, aby celou záležitost uzavřel sám.

Předchozího dne, poté, co bylo všechno dojednáno, chtěl navštívit Lilian Dunquerkovou, ale dopoledne ji nezastihl.

Odpoledne přišel znovu, již váhavě, v očekávání, že ho Lilian nepřijme, a přichystán na tisíce důvodů.

K svému překvapení byl ihned uveden. Nalezl tam, a na to nebyl rovněž připraven, veselou společnost, a tak neměl nejmenší příležitost promluvit si s Dunquerkovou nerušeně o tom, co ho pátilo.

Chovala se, jako by se nic nestalo. Zůstal, předstíral, - že se baví, a čekal, až ostatní odejdou. Když už zbylo jen několik málo hostů, podařilo se mu zastihnout Dunquerkovou v jedné vedlejší místnosti.

Chtěl ji požádat o rozhovor, ale ještě než mohl začít, vyšla mu přátelsky vstříc a podala mu ruku. „Žijte blaze, René. Prosím vás, nic mi nevysvětľujte. Zarmoutilo by mě, kdybych vás měla vidět v tragické roli. Než dospějete až k

tomu, čeká vás ještě kus života. Jste na cestě. Žijte blaze..."

Chtěl mluvit, přesvědčovat, jednat, udělat něco velkého - ale nic z toho se neuskutečnilo; toto rozloučení bylo neodvratné.

A tak chodil ulicemi, hodiny a hodiny. Fiakristé na něj volali. Zastavovala před ním auta. Zdálo se mu, jako by měl v sobě hadí jed, a tak musel chodit a chodit, automaticky, bez ustání.

Putoval starým městem, vzhůru strmými ulicemi, bez odpočinku, zoufalý a otupělý.

Dole na přímořské terase kasina kráčely svítilny mezi palmami až dolů k moři. Nádraží se barevně blýskalo jako dětská hračka, a místo pro střelbu na holuby se kruhově odráželo od moře.

Courbisson tiše rozmlouval sám se sebou, zapřísahal se, všechno to, co chtěl vyslovit, muselo ven. Bylo už pozdě v noci, od mlhy mu zvlhl oblek. Náhle dostal hlad, přepadl ho tak neodolatelně a silně, že se mu až roztřásla kolena. Zašel do nejbližších dveří malého hostince, kde seděli jen domácí obyvatelé, požádal o chléb a ovoce, chtivě a chvatně se najedl, peníze položil na stůl a šel dál.

Nakonec zjistil, že stojí před nevelkým hotelem. Připadalo mu nemožné jít celou tu cestu zpátky a vrátit se domů, na nic už nemyslel, požádal o pokoj a takřka okamžitě usnul.

Jednou se probudil, rozsvítil a pokoušel se přemýšlet. Vzpomněl si, že by měl dát zprávu svým sekundantům, a rozhodl se, že se pro ně zastaví a vezme je s sebou. Jeho osud se mu jevil jinak než večer, už to bylo pryč, ale ještě nikoliv daleko.

Pochopil, že sám je vinen, a zdálo se, že za těch několik hodin dozrál o celá léta. Ve své dosud bezstarostné existenci spatřil té noci nové cíle a učinil mnohá rozhodnutí.

Doufal, že už vše překonal, a netušil, že krize jen zesílila; neboť za všemi jeho plány se skrývalo přání získat tím Lilian Dunquerkovou zpět.

Pak znovu usnul, a jak byl unavený, zaspal i buzení. Své sekundanty už nezastihl, protože se o půl hodiny opozdil, a tak tedy hnál vůz nahoru ke golfovým hřištím v nejasném, náhle se zrodilším úmyslu prokázat, že je pořád ještě hodnotný člověk, a udělat něco významného a správného.

Náklonnost, kterou mu Lilian Dunquerková projevovala, dosud přijímal jako samozřejmost; nyní pochopil, jak veliký a nezasloužený to byl dar, a chtěl aspoň dodatečně prokázat, že je ho hoden.

Necítil, jak dojemné je toto přání: tato opožděná reakce na něco, co už je ztraceno. Dorazil, zmítán chaotickou směsí pocitů, a chvatně oznámil O'Donnelovi a Chattingiusovi, že důvod jeho výzvy již pozbyl významu.

O'Donnel si oddechl. Chattingius se škrobeně otázel: „Znamená to tedy, že na souboji netrváte?"

„Ano..."

Courbisson se zarazil, a když se s námahou opět vzchopil, řekl hlasitě, aby to slyšel i Kai: „Chtěl bych prohlásit, že jsem získal jisté informace, které činí mou výzvu bezdůvodnou."

Fiola k němu spontánně přistoupil a poblahopřál mu k jeho rozhodnutí.

Courbisson zavrtěl hlavou; šel s Fiolou ke Kaiovi, mlčky se na něj díval a pracně hledal slova.

Kai viděl, že ten mladý člověk svou ztrátou očividně trpí; že je příliš hrdý na to, aby se přiznal a podle toho jednal, a že se s těžkým srdcem pokouší, věren svému vychování a pravidlům férové hry, soupeři jeho vítězství nezávidět.

Než se Courbisson zmohl na slovo, vzal ho Kai za ruku a řekl: „My oba jistou situaci přeceňujeme, vy na jednu, já na druhou stranu. Způsob, jakým jste nalezl řešení, naznačuje, že si dvojí tvář celé věci uvědomujete. Potom ovšem taky víte," ztlumil hlas, „že přerušení neznamená vždy konec, nýbrž často bývá předstupněm k čemusi vyššímu." Courbisson zrudl.

Fiola stojící za ním se usmál na Kaie, který končil svou úvahu: „Chtěl bych si s vámi ještě jednou pohovořit. Za pár týdnů začnu s tréninkem na Cenu Evropy; myslím, že se pak mezi námi mnohé vyjasní."

Courbisson se náhle změnil. Cítil, jak tlak slábne, zase jím proudil jas, a s náhlou nadějí v očích stiskl Kaiovi ruce. „Přijdu." Pak odešel s Fiolou a se svými přáteli.

Kai ještě zůstal s Liévenem na golfovém hřišti. Tráva se v slunci leskla. Skály, takřka ve všech odstínech hnědé, se tyčily na pozadí oblohy. Na nich se krčil les a nabízel slunci požitkářsky prohnutý zelený hřbet. Dole se jako pestré skvrny ve stříbrné šedi olivovníků drze rozpínala květinová pole.

Záliv se směrem k Ventimiglii mlhavě a narudle třpytil - ale ve směru k Nice bylo možno rozeznat každý dům. Okna monackého zámku plála. Také domy nahoře na skále se v odrazu leskly. Na ulicích se míhala auta.

Liéven uchopil golfovou hůl a zkusmo se rozmáchl vzduchem, až to zasyčelo. „Golf je bezpochyby zajímavý sport, ale auta se mi líbí víc. Cenu Evropy vyhrájeme, Kaii!"

„Bude to napínavá honička!"

„Co si myslíte o Murphym?"

„Všechno..."

Liéven měl na rtech ještě další otázku, ale raději mlčel. Strategii vojenských tažení, při nichž se nepřítel obchází, byla opatrnost. Bylo lepší neptat se Kaie na Maud Philbyovou.

XI

Frute naslouchala Kaiovi s trpělivou převahou zvířete. Zatím mu nerozuměla, ale než uhodne, oč pánovi jde, snažila se ho zatím uklidnit protřelým výrazem ve tváři.

Kai do ní hučel dlouho. Ale nakonec sám sebe přerušil, poklepal jí po zádech a přátelsky prohodil: „Máš

pravdu, Frute, mluvím tu jako advokát a míním něco úplně jiného. Ale přesto to tak uděláme; do Svatého Mořice pojedeme, ale vezmeme s sebou taky Hollsteina."

K tomu, aby nic netušícího Hollsteina zcela připravili na cestu, jim stačila půlhodina. Kai a Hollstein se velice spřátelili, a tak odjeli v dobré náladě, aby svévolně přesunuli roční doby a do jara vložili pár dnů třeskuté zimy. Čekaly na ně pěkně dlouhé a světlé silnice, jimž motor dodával nádech romantiky.

Nechali za sebou rovinu v nížině, a před nimi začaly vyrůstat hory. Zdolali serpentiny i prudce klesající zatačky. Překvapila je průtrž mračen takové síly, že se jí vůz prodíral jako fontánou. Vzduch byl díky padající vodě neprůhledný, bylo vidět sotva na pár metrů, proto se Kai na okraji roztékající se silnice zastavil.

Po obou stranách zvednuté střechy stékala voda mohutným proudem. Modrý kouř cigaret zůstal uzavřen ve voze, nenašel si cestu přívalem deště. Střecha vytvářela malý ostrůvek bezpečí.

Hučení se konečně změnilo v žertovně jemnou hudbu tiše bublající vody, odtékající příkopem, dešťová mlha zalézala do skalních rozsedlin, vyjasňovalo se čím dál víc, až se vrcholky hor zaleskly ve světle ostrém jako nůž a pneumatiky opět s otrokou věrností vtiskovaly silnici vzorek svého profilu ve dvou dlouhých rovnoběžkách.

Pak přišly studené, bouřlivé hřbety a sněh. Nejprve ležel na svahu rozprostřen ve vlnovkách - s jedním výběžkem sahajícím dolů obzvláště drze, ale jinak už trochu roztřepený a opotřeбенý rámoval hnědá, teplá místa s olivově zelenými dmy z ložské trávy. Mezi tím vším vyrážely stonky krokusů všech barev - jih a sever v odvážném pokusu vedle sebe.

Vůz se nezáčastněně prodíral touto symbolickou krajinou a stoupal stále výš a výš.

Přikrčené chalupy, výhled, údolí - široké a zářivé, za tím stříbrné vrcholky, svah, náhorní rovina, temné, hnědé domy, vesnice, kamenné krychle hotelů: Svatý Mořic.

Frute se hnala z vozu tak nedočkavě, že se na sněhu překulila. Při druhém skoku Barbaru málem porazila a dorážela na ni s tak energickou něhou, že se dívka nemohla dostat kupředu a musela pozdravit Kaie se smíchem z dálky, než ji doka, konečně aspoň trochu uklidněná, jakžtakž uvolnila cestu.

Kai se na ni mlčky podíval. Srdce mu nebilo chvatněji než jindy. Nebyl vzrušený, ačkoliv si myslel, že by měl být. Cítil však silněji a bezprostředněji než kdykoli předtím ono ticho, které Barbara nosila v sobě. Tvář měla snědou, a tím ve svých rysech výraznější než dříve, pohyby nenucené a lehké, jakoby bez tíže. Byla klidná jako dáma, a přece ještě dívka.

Kráčeli vedle sebe po sněhu. Kai v něm dupal podpatky svých bot. „Už dlouho jsme neviděli žádný sněh, Barbaro - u Středozemního moře teď kvetou mimózy a narcisy."

Usmívala se. „Na zdejších svazích už kvete krokus - a narcisy tu budou co nevidět."

Šestidílné otáčivé skleněné dveře je objaly. Kai a Barbara na okamžik stanuli vedle sebe jako ve skleněné skříni. Pak se křišťál a mosaz točily dál a zavály je do teplého vzduchu haly, jež se po jasném svitu sněhu zdála být ponořená do šera.

„Našla jsem vám dobré pokoje, Kaii. Máte nejkrásnější výhled a nejpohodlnější lehátka."

„Ach Barbaro - jak je báječné být tak obkáván."

Domluvili se, že se sejdou za hodinu. Kai se rychle převlékl a sešel dolů, zatímco Hollstein se ještě cachtal ve vaně. Barbara už na něj v hale čekala, připravená na lyže. Vedle pozorně seděla Frute, která se od ní na krok nehnula.

Kai se na chvíli zastavil. Ta scénka mu připadala jako obrázek: dívka vzpřímená jako vrba, hlavu půvabně posazenou na přiléhavé látce na ramenou - jak jen je utlá, a vedle ní doka s ušima ve střehu.

„Vy jste jediná, s níž mi je Frute nevěrná, Barbaro."

Doka se poněkud provinile zvedla a rozpačitě se na Kaie podívala. Pak dala přednost místu za jeho zády a jen s tichou výčitkou mu klepala ocasem o kolena.

Barbara si ji za obojek zase přitáhla k sobě a vzala její hlavu do dlaní. „Často jsem o tom přemýšlela: ona má šedožluté oči - jistě je zakletá."

„Tomu nevěřím. Má jako každý pes až příliš ráda syrové maso."

Barbara se zasmála. „To je fajn, že jste přijel, Kaii."

„J mě těší, že jsme tady. Vy máte jakýsi zvláštní vliv, Barbaro: když je člověk s vámi, už mu život nepřipadá tak složitý."

Chvilku přemýšlela a lehce se usmála. „Ale je asi hodně složitý?"

„Jen někdy. A i pak ne nadlouho. Čím jsme starší, tím je život jednodušší. Člověk z něj vyroste jako z obleku, a nakonec vypadá směšně, když ho bere příliš vážně. Ale o tomhle nemluvme: dojdeme pro Hollsteina a proběhneme se na sněhu."

Krajina tonula v plném světle jako ztuhlá exploze, bílá na bílé, lesk na svitu. Pohybovaly se tu barevné pulovry, kroužily a hromadily se kolem ledových ploch a vytvářely chuchvalce pestré jako amazonští papoušci. Kolem procházely odvážné ženy, nadité do přiléhavých kostkovaných šponovek, chyběl jim stud, ale o to víc se předváděly. Zlatě se blýskající brýle se na opálené pleti vyjímaly. Kai tvrdil, že nikdy neviděl, aby se pleše leskly tak jako zde. Zářily jako souhvězdí.

Barbara povídala o mnoha věcech. Měla v sobě půvab, a proto mohla říkat cokoli. Kopala do sněhu nohama, brala ho do dlaní, střásala z bohatě pokrytých jedlových větví, s vážnou tváří si ho prohlížela, voněla k němu, tvrdila, že něco našla, nakonec ho vyhodila do výšky a proběhla pod ním.

Ale zvlášť divoce si počínala Frute, která kousala do sněhu jak pomínutá, běhala za ním a skákala. To byla zase příležitost pro Barbaru - obě se honily, pobíhaly sem a tam, navzájem se zasypávaly sněhem, až úplně ztrácely dech, padaly do sněhu, a pes vstávající dívku něžnými tlapami vždy znovu a znovu porážel a vesele pošťkával.

Netrvalo dlouho a zapojil se i Hollstein - začal se s Barbarou koulovat, pes skákal od jednoho k druhému, a

Kai stál a všechny povzbuzoval. Sám se však nepřidal, nemohl se zbavit jakéhosi podivného pocitu; ne že by si připadal trapný, spíš pociťoval cosi jako ostych, který mu v tom bezděky bránil.

Večer šli tančit. U moře a v horách mají plíce díky jemnému opojení z denního vzduchu jakousi slavnostní náladu, pleť jako by vydechovala slunce, a hodiny strávené mezi mohutnými volnými křivkami hor, obzorů a dalek dodávají večerním setkáním takový odraz rytmického zdraví, že žíly a tepny jsou plné a krev doslova hraje, že myšlenky plynou takřka samy od sebe jako tančící páry a že tělem pulsuje až do konečků prstů radost ze sebe sama.

Odrazy světla ve sklenkách, housle, okna, za jejichž závěsy stojí hory, nebe, noc a nekonečno - Barbara a Hollstein nevynechali čtverec tanečního parketu ani jednou.

Kai požádal, aby byl od tance osvobozen. Namíchal si koktejl a vytvořil si z toho složitý úkol. Než se napil, mrkl na sklenku, lehce ironicky a dobromyšlně protektorsky.

Kdykoli Barbara tančila kolem, její oči ho přes Hollsteinovo rameno hledaly. Opětoval ten pohled pokaždé s takřka flegmatickou statečností, měl nepříjemný pocit, ale přesto ho to těšilo.

S Barbarou se vrátilo ticho; k ní patřily platany před domem na vřesovišti, rudé večery rovin, noci bez probouzení, lesy, hvězdy, ranní světlo, jasný den. S ní se však také vrátil konflikt, zábrany a jakýsi nepochopitelný ostych.

Bylo už pozdě. Na Hollsteinovi bylo vidět, že je unavený. Kai na oba mávl. „Máme za sebou namáhavý den, Barbaro, a zvláště Hollstein; pošleme ho do postele. Na shledanou ráno, Hollsteine!"

Chvilí protestoval, ale pak poslušně šel. Barbara položila ruku na Kaiovu paži. „Neprojdeme se ještě venku? Děláš to tak každý večer..."

Kai ji zachumlal do kabátu. Vzduch byl tak studený, že to už ani nebylo cítit - panovalo bezvětrí. Frutiny tlapy zněly na půdě zmrzlé na kost jako nemotorné dětské krůčky.

Barbara vyprávěla o starém pánovi von Croy, o sourozencích Holgersenových, o klisně, která přivedla na svět sněhobílý hříbě s trojúhelníkovou černou skvrnou na čele - v Egyptě by je možná prohlásili za posvátné -, o svých psech, o parku, sousedech a přátelích. Kai to vnímal jako pěkný teplý letní den. Mlčel a nedokázal k tomu říct nic než slova, která k rozhovoru patří.

Vraceli se. V hale se Barbara náhle zastavila. „Dobrou noc, Kaii..."

„Dobrou noc, Barbaro."

Jeho tvář tonula v mnohonásobném stínu. Hlavou mu prolétlo: nebylo to takhle už jednou? Uchopil její ruku a lehce ji pohladil. „Dobrou noc..."

Podívala se na něj tak podivně a neosobně, že to na okamžik ani nebyla Barbara, ale nějaká úplně cizí žena, pak se opět vrátila důvěrná chvíle - „Dobrou noc..."

Bývala dopoledne, kdy Kai zůstával v hotelu. Říkal, že musí vyřídit poštu. Barbara a Hollstein pak chodili lyžovat sami. Rychle si na sebe zvykli; vždyť byli oba velmi mladí.

Když odcházeli, pociťoval někdy Kai Barbařin pohled, který ho zneklidňoval a připomínal mu, že ve svých úvahách příliš málo počítal s tím, že Barbara je nejen princip a dítě, ale že je ve věku, kdy se život dere každým měsícem vpřed víc než v pozdějších letech.

Kdykoli zůstal v hotelu sám, připadaly mu dny dlouhé. Polehával tedy na balkóně a vše ostatní přenechával slunci.

K obědu přišel pozdě, protože doufal, že už tam najde Barbaru i Hollsteina, až vstoupí na verandu. Byl však zklamán, neboť jejich místa byla prázdná, a hned se nad tím musel usmívat.

Stejně jako ostatní hosté mívál i on vždy rezervovaný malý stolek. Jednou sešel dolů zvláště pozdě a zjistil, že tam vládne vzrušení. Frute strávila dopoledne sama venku a kromě toho se spřátelila s kuchyní. Když gong svolával k obědu, vyrazila přesně a včas, aby Kaie uvítala u jeho stolu. Nenašla ho však, a tak ulehla pod stůl a čekala na něj.

Ke stolu zamířila nic netušící skupinka Američanek, aby ho zabrala se samozřejmostí, jež je této rase vlastní. Když byly na dva kroky od stolu, Frute se zvedla; při dalším kroku už byla ve střehu, a sotva se první ruka dotkla opěradla židle, vycenila zuby tak zřetelně, že se Američanky zarazily.

Hotelový manažer vysvětlil, že stůl je rezervovaný a že pro jejich společnost počítají s jiným místem. Ale vedoucí skupinky, v níž se teď zosobnila důstojnost všech ženských spolků její vlasti, žádala, aby psa odvedli. Když Kai vstoupil, byla místnost plná bezradnosti, škodolibosti a hlasité angličtiny.

Doga změnila výraz, ale z místa se nepohnula, nevyběhla mu vstříc. Židli uvolnila, až když byl její pán u stolu. Kai zběžně zhodnotil situaci a posadil se tak ležerně, jako by se nedělo vůbec nic, co by se ho nějak týkalo.

Protesty pomalu utichaly. Rozčilená skupinka Američanek se přesunula k sousednímu stolu. Při jídle vedoucí pečovala o dvě dívky, jako kdyby jim hrozilo smrtelné nebezpečí. O každém chodu se nejprve vzrušeně debatovalo.

Frute se objevila vedle Kaie, protáhla se a zavětrila. Vedoucí skupinky to očividně zneklidnilo, nevěděla jak dál. Šeptala si s dívkami, vzala kus kotlety a s podbízivým vábením ji nabídla doze. Byla pevně rozhodnutá navázat s ní nenucený kontakt.

Frute otočila hlavu a natáhla uši dopředu. Pak si už sousedů nevěšiměla a jemným škrábáním upomínala Kaie, že je načase, aby jí udělal obložený chléb. Ruka s kotletou se stáhla, ale olejovitý hlas se dosud nevzdal; odbornými výrazy se pochvalně vyjadřoval o dobře vychovaném zvířeti. Kai počítal s dalšími útoky.

Barbara a Hollstein při obědě chyběli. Dali si zabalit pečeni, ovoce, krajíce chleba a máslo, a pro Kaie tu zanechali zprávu, aby přišel nahoru za nimi. Měl ten obraz před očima: sedí někde ve sněhu a kolem jejich čupřín září svět.

„Co uděláme, Frute?“

Procházeli se s dogou sem a tam. „Nebudeš mi to věřit, Frute, ale už pár dní se považuju za starce. Člověk je vždycky starý, když mu jednoduché připadá obtížné, protože to je tak jednoduché. Vidiš, tenhle Hollstein ví, co je správné, a dělá to. Já si nejprve vybuduju překážky, a pak se divím, že cesta není volná. Dovedeš si představit, že tenhle chlapík vedle tebe dobyl jediným drzým trikem Agnes Guermentesovou a skoro měsíc jí dokázal tajit, že jí nestačí? A teď tu stojí vedle tebe docela bezradný a neví, co si počít. Se ženami, které znal člověk jako děti a které viděl dorůstat, je to zvláštní; těžko se k nim hledá správný přístup. Ono je vůbec obtížné navázat nový vztah s lidmi, které dlouho známe.“

Americká skupinka vycházela ven a důvěrně se usmívala. To Kaiovi zkazilo náladu definitivně. Ten den už zůstal ve svém pokoji, tak dlouho, dokud pro něj Barbara nepřišla.

Večer prožila Frute další dobrodružství. Kai četl dlouho do noci, a pak zapomněl zamknout pokoj. Frute toho využila, otevřela si dveře a vydala se na výlet po chodbě. Kai vylekal tlumený výkřik, všiml si, že pes je pryč, a vyběhl na chodbu.

Šikmo proti sobě uviděl pána v pyžamu, který se neodvažoval dovést za sebou napůl otevřené dveře, protože doga stála těsně před ním. Kai ji zavolal zpět, a pyžamo zmizelo tak rychle, že se ani nestačil za psa omluvit. Zapamatoval si proto číslo pokoje a předsevzal si, že to udělá druhý den ráno.

Když se však v recepci zeptal, kdo tam bydlí, jmenovali mu jistou dámu z Pensylvánie, čímž byl všech povinností zbaven.

Poslední den chtěla Barbara strávit na jedné chatě. Frute zůstala v hotelu, a společnost vyrazila ještě v noci s lucernami. Sníh byl bílý a šedavý jako utopenec, a kruhy světla z luceren vypadaly tváří v tvář jeho bezcitnosti malé a nekonečně opuštěné.

Po dvou hodinách kolem vrcholů začínalo probleskovat svítání. Některé z horských velikánů se náhle zdály jasnější, u jiných se daly rozeznat hradby mlhy. Pak opět ztmavly, ale zato se projasnil vzduch pod nimi a unikal jim. Potom se role vyměnily, a to zase vyhrály vrcholky. Přibyla červená a stékala jim po ramenou, dolů po svazích, mlha začala svítit jako perleť, všude to jiskřilo, ostře vystoupily obrysy, zlaté, náhle jakoby strnulé v rozkmitu - světlo dobylo pevnost a nad hory se zvedlo slunce.

Chlad pomalu mizel. Barbara si brzy stáhla kapuci. Hollstein si rozpínal kabát. Kai navrhl, aby tuhle akci dotáhli do konce. Kabáty a svetry putovaly do batohů, všichni si vyhrnuli rukávy; vpředu kráčela v tenké bílé halence chlapecky vypadající Barbara, a všichni mířili k chatě, která se tulila ke svahu malá, hnědá a ztracená.

Vpředu byla kuchyň s kamny a palivovým dřívím. Na trámu našli připíchnutou cedulku s dobrými radami. Za kuchyní se prostírala ložnice. Jižní stranu domu lemovala lavice. Provedli obhlídku terénu a pak se vydali na dřevo, aby doplnili zásoby; to byl zákon těchto chat. Poté si každý po libosti lehl na slunce.

Odpoledne se Barbara seznamovala s kotlíky a hrnci. Hollstein zneklidněl, když se začala šířit pronikavá vůně kávy. „Civilizace má své půvaby,“ přiznal tak překvapivě, že Kai až dostal záchvat smíchu, a vydal se ke kuchyni. Později si listovali v knize návštěv a Hollstein jim předvedl skvělý koncert na foukací harmoniku.

Večer vyvolal v Kaiovi melancholickou náladu. Vyšel ven a přihlížel, jak armáda stínů obkličuje světlo, jež prchá a už se vzdává, aby pak jediným skokem zmizelo ze střechy chaty ve vzduchu.

Mlčení ho dojímalo, cítil se velice sám, a když pak z chaty zaslechl tlumený hovor Barbary a Hollsteina, přepadl ho dokonce pocit osamělosti.

V pochybách hleděl svému životu do tváře, ale neviděl toho mnoho, co by se dalo sklízet, aniž by zasel. Sedlák, který obdělává pole, je poctivější a opravdovější - možná dokonce hrdinštější. Je dobré konat svou denní práci a uskovňovat se. Neboť to je přece lež; to druhé bylo stejně skromné jako toto; ani na jedné straně se nepostupuje vpřed. Kai šťouchl holí do kusu zmrzlého sněhu, ten se převrátil a začal se koulet dolů.

Kai se zamyšleně díval za valícími se sněhovými koulemi. Ocítl se v oblasti symboliky s tak nasnadě jsoucí analogií, že jeho stav už začínal být nechutný. A kromě toho nebylo příliš vidět, že by to bralo nějaký konec; takové analogie jsou jako růžence, kde jedna perla za sebou automaticky táhne další.

Tu zaslechl Barbaru, jak ho volá, a vrátil se do chaty. Na trámu v kuchyni visela petrolejka, z kamen sálal žár. Barbara s vyhrnutými rukávy chystala v několika začouzených kastrolech a pánvích večeři. Hollstein ji rušil dobrými radami.

Přesto z toho vyšlo dobré jídlo.

S pomocí všech těch přikrývek, svetřů a kabátů se připravili na noc. Hollstein usnul jako první. Barbařin hlas zazněl ještě několikrát místností; pak se pozvolna zklidnil i její dech.

Kai bděl dlouho. Čekala ho noc plná přemýšlení. Ale to jediné, co kolem půlnoci konstatoval jasně, byl pocit hladu. Vytáhl z batohu piškoty a pak konečně usnul.

Ráno zářilo svěžestí. Vydutě se oddávali sněhu a smíchu. Mraky prašanu létaly do výšky, když jejich lyže sjížděly po svahu a postavy v zatáčkách vyrovnávaly rovnováhu.

Do odjezdu zbývalo ještě několik hodin. Hollstein odešel, aby vysvobodil Frute z hotelového zvěřince. Kai ještě jednou osaměl s Barbarou. Seděli proti sobě a oba čekali. Kai znovu cítil její pátravý pohled, na který nenacházel odpověď. A najednou si říkal, že nemá smysl, aby u Barbary předpokládal nějaký cit k sobě. Loučení všechno zmenšovalo, a už se to nedalo pochopit.

Kai věděl, že se mylí, ale neměl odvahy si to přiznat. Jsem smutný, říkal si udiveně.

Hollstein přicházel s Frute. V Kaiovi se ještě vzdušně náhlé, zoufalé přání - ale to už byl Hollstein u nich.

Teď je po všem, pomyslel si Kai.

Rozloučili se před vchodem. „Podívejte se, Barbaro, Frute je zarmoucená, že musí pryč...”
„Ano, Kaii...”
Vůz zabral.
„Na shledanou, Barbaro...”
Pak přišla nejbližší zatáčka, a všude bylo pusto.

XII

Maud Philbyová měla útlá stehna bohyně Diany; nepřebýval jí ani centimetr, a to jí dodávalo ono fluidum lehkosti, prchavosti, fluidum, jež by muselo básníky, pokud by měli vkus, strhnout ke skládání hymnů spíš než celé metráky duše. Vzadu nad kolenem měla malý důlek, který jí umožňoval, aby si i v pozici pro ženu nejnebezpečnější - při pohledu zezadu, bez bot, s nohama v písku - ještě uchovala grácii a pružnost.

Kai byl poslední mezi těmi, kdo by to neuměli ocenit; věděl, že to dokáže jen málokterá žena, a že šarm těla nespočívá jen v kotníku, ale ještě víc ve tvaru kolena.

Maud balancovala v koupacím obleku z modrého hedvábí na kamenech střední obruby. Za ní se nad kulatými stoly houpaly velké červené a modré slunečníky. Mezi kabinami se doširoka rozložil bufet s mnoha láhvemi a saláty. Apolónské učitele plavání obklopal kruh Američanek, a oni v tom kruhu plnili ležérně a zdvořile své povinnosti: být temně snědí, svalnatí, urostlí a šarmaní. Každou hodinu se převlékali do jiných trikotů. Jen neradi chodili do vody, a taky se to od nich jen zřídka vyžadovalo.

Kai ležel na kamenném můstku, vyčnívajícím do moře, a přimhouřenýma očima pozoroval jistého kreola, který se potápěl jako obojživelník. Opožděl se na vodě houpaly vory s kokosovými rohožemi, plné onoho křiku, jehož je na světě schopen jen anglosaský jazyk.

Scéna při střelbě na holuby byla pro Maud Philbyovou nepříjemnou senzací. Hned poznala, oč jde - stejně jako okamžitě odhadla, že Kai tu situaci vyvolal úmyslně. Efekt ji překvapil a připadal jí jako dokonalá sabotáž jejích vlastních plánů. To, o čem se domnívala, že během týdnů vybudovala, se v jediném okamžiku znehodnotilo. Bylo lhotejné, zda Kai Lilian Dunquerkovou už znal, či zda se oba pustili do oné vysoké, odvážné a velice vzrušující hry až v té chvíli; tohle byl jeden z těch vzácných případů, kdy rozhodují opravdu jen fakta.

Maud Philbyová byla daleka toho, aby se cítila zraněná, musela si však jen nerada přiznat, že její umírněný zájem o Kaie ustoupil silné a prudké směsi zlosti, údivu a čehosi třetího, co se zatím ještě neodvažovala detailně prozkoumat. Kai se jí vymkl - či ještě hůř, vymkl se jí neúmyslně, a to prozrazovalo, že je s ním stále teprve na začátku. Situace mezi Kaiem a Lilian Dunquerkovou jí imponovala; Maud měla pochopení pro to, jak je Lilian ve své bezstarostnosti odvážná; kdyby obě strany projevily menší obratnost, skončilo by to trapně. A právě tyto odvážné střety se stejně hodnotným partnerem byly tím, co Maud Philbyovou lákalo a oč usilovala. O to větší trpkost pociťovala nad tím, že musela zůstat nezúčastněným pozorovatelem. Chlad jejích úvah se na této skutečnosti rozpadal; cítila se dotčená, a Kai by nemohl udělat lepší šachový tah k tomu, aby ji získal, než byl tento, jenže jemu na tom ani trochu nezáleželo.

Maud Philbyová se posadila ke Kaiovi na kameny. „Včera byla voda tak průhledná, že při plavání mohl člověk na dně sledovat svůj vlastní stín. Když jsem plavala zpátky z moře, klouzal dole pořád přede mnou, v hloubce několika metrů, poněkud rozplizlý. Jako když letadlo letí nad mraky a jeho stín se žene pod ním, rychle a poněkud záhadně.”

„Se stíny je to vůbec podivné,” prohodil Kai. „Dá se přes ně klopýtnout. Nejdivočejší jsou v noci před světly. Leží ploše v nějaké prohlubni a zčistajasna vyskočí jako zvěř, zvětšují se, prchají a děsí. Znáš jednu historku o tom, jak jednou kdosi musel na volné silnici vyměnit ve světlotetu žárovku, a když se pak zase rozjel, tančil před jeho vozem jakýsi přízrak - chvíli vypadal jako člověk s rozpaženými rukama, chvíli jako strašidlo. Dotyčný nevěděl, co si o tom má myslet, a teprve mnohem později zjistil, že při té opravě vnikl do světlotetu nějaký komár, který se pak díky odrazům v parabolickém zrcadle přízračně zvětšil a dostal se mezi paprsky světla.”

Maud Philbyová přitiskla nohy k sobě a pažemi objala kotníky. „To je ale vzrušující! Mám dojem, že jste romantik.”

„Taky si to někdy myslím...”

„Není to namáhavé?”

Opřela bradu o kolena. Pod koupacím pláštěm se jí v jemných člancích rýsoval oblouk páteře - jako kdyby chtěl co nejdříve - jakmile ho ruce uvolní - někam vyskočit.

„Nijak moc, když je člověk šikovný,” odpověděl Kai, jehož ten rozhovor začal bavit.

„A je-li nešikovný?”

„Tak to s ním dopadne jako s tím rybářem, který se pod vodou dostal do vlastní sítě a utonul.”

„To musí být velice nepříjemný konec.”

„Ten nejnejpříjemnější - poslední minuty jsou zvlášť trapné - takhle ve vlastní síti...”

„S romantikou je to tedy nebezpečné?”

„Velice.”

„Takže člověk přitom musí být i šikovný?”

„Je to úkol,” prohlásil Kai zamyšleně. „Už kvůli tradici by se měl člověk romantiky aspoň trochu držet. Co by jinak zbylo z lásky...”

Modrá hedvábná záda se vztyčila. „Nezaplaveme si?”

Vykročili k vodě. Maud Philbyová shodila boty. Oblázky jí pod nohama vrzaly. Pevně uchopili lana, která

vedla k moři, a postupovali podél nich vpřed.

Přihnala se mléčně modrá příbojová vlna, roztříštila se o jejich těla v pěnu a chtěla je strhnout s sebou. Ale ruce se držely; už příští vlna je zalila až po hlavu. Pustili se a začali plavat. Za nimi se cákala Frute.

Vedle nich se objevil první vor. Obepluli ho a plavali dál. Další vor se houpal o něco dál na moři prázdný. Vylezli si na něj. Frute se blížila jako zbytek potopeného bronzového sousoší, hlavu nad vodou, nechala se vytáhnout na vor a oťepala si kožich, až kapky tančily. Vor se houpal na vlnách. Postavili se.

„Už jste se přihlásil na Cenu Evropy?“

Vor se kynácel, Maud se pevně držela Kaiovy paže a dívala se na něj.

„Do uzávěrky přihlášek zbývá ještě dost času,“ odpověděl, nečekaně ji hodil do vody a za ní i štěkající Frute.

Obě se ihned vynořily; Kai se natáhl na rohože, obličej na okraji voru, těsně u její hlavy. „Nemáte chuť se jít se mnou najíst?“ navrhl.

Cákla mu zespodu vodu do očí, přikývla a chvatně odplavala.

Jedli na malé balkónové terase v prvním patře hotelu.

Nad stolem byla napůl vytažená markýza, aby zaclonila prudké sluneční světlo. Okraj stínu se zřetelně rýsoval na podlaze a vytvářel dvojitou atmosféru: venku ostré, oslnivé slunce, pod nataženým plátnem něžnější a měkkí světlo.

Maud Philbyová stála u zábradlí balkonu se třpytivými vlasy a lesknoucí se šíjí, zalitá světlem, nedotknutelná, zářivá amazonka - překročila hranici stínu, a náhle to byla znovu žena s matně tónovanou pletí, s úsměvem a očima, z nichž nelze nic vyčíst.

Plavání poznamenalo oba lehkou únavou, jež je tím nejlepším důvodem pro povídání a flirtování. Vznášela se mezi nimi graciózní erotika estetična, radost očí ze sebe navzájem, souhlas takřka bez nutkání.

Kai vnímal ticho jako pocit jakési šíře, v níž se vyskytuje mnoho věcí současně, věcí, které jsou navzájem tak propleteny, že nedokázal přesně rozeznat: přišla tato nálada jako dozvuk dnů strávených s Barbarou - je to předtucha chvil s Lilian Dunquerkovou - nebo tak působí živá přítomnost Maud Philbyové...

Jedno přecházelo v druhé, hodina se vznášela a pronikala, narůstala a stávalo se z ní jakési ‚takřka‘, jakési sotva vydechnuté a rozechvělé ‚už?‘, jež spělo k Maud Philbyové, - neboť ona byla tady, a proto byla silnější než ty ostatní, vše nevysvětlené se v ní nahromadilo a vytvořilo jakési odpočívající společenství, které bylo předběžné a existovalo jen pro tuto chvíli - ale přesto jí tato zvláštní chvíle dodávala jistý nádech a dokonce podporu skrze Barbaru a Lilian Dunquerkovou - všechny vytvořily na okamžik falangu heterogenního, jemnou variantu všudypřítomné, tajemné falangy všeho ženství, i toho, jež je mezi sebou znepřáteleno, proti muži.

Maud Philbyová omočila prsty v nádobce s vodou a odložila ubrousek. „Dejte mi cigaretu.“

Vstala, ale zaváhala, nechtělo se jí vystoupit z oblasti stínu na slunce.

Kai jí podával hořící zápalku, ona se trochu předklonila, jeho ruka s plaménkem se zvedla do výše jejích úst, a ona tu ruku viděla tak blízko a zřetelně jako nikdy předtím - snědou kůži, klenuté hranaté nehty -, a stejně blízko jí připadal i jeho obličej. A tu, v tom přízračném světle zápalky, v němž ruka a tvář se zdály ve světlém všedním okolí bledší a tmavší, v tomto rutinním pohybu, ve vdechnutí prvního kouře, při němž její pohled spočinul na Kaiovi takřka nepřítomně, v té chvíli náhle poznala, že ho miluje.

Tak ji to překvapilo, že se cítila bezmocná. Toto nečekané poznání ji přemohlo takovou slabostí, že se musela opřít.

Položila ruku na Kaiovy prsty, jako kdyby chtěla hořící zápalku lépe vést, a držela se jich jako opory, neboť měla pocit, že se neudrží na nohou. Stačil by jeden jediný pohyb, aby se mu oddala.

Kai by rozhodně neměl nic proti tomu, kdyby se jeho vztah k ní stal pestřejší a osobnějším. On sám si dokonce často s touto myšlenkou pohrával, a teď, v této chvíli by ho to mohlo obzvláště zaujmout.

Přesto to promeškal - zatímco totiž obvykle mívá obecně bezpečný instinkt, který ho při významných dějích jen málokdy zklamal a byl dost pružný na to, aby ho na tyto děje nejen upozorňoval, ale aby je také řídil, byl u typu, jaký představovala Maud Philbyová, nerozhodný, pokud jej znal příliš dlouho.

Patřila k té iritující meziskupině, u níž se zdá, že jediným skutečně pravým činem je blafování. To ji sice nijak nedegradovalo, jenže blafování v takových rozměrech vyžaduje přece jen základnu obsáhlého lidství a duševní odstup, má-li se vyplácet a nemá-li poklesnout na pouhé klamání.

Maud Philbyová měla od toho všeho dost, aby mohla s chutí způsobit pohromu, málo však na to, aby dokázala s jistotou odhalit vlastní cit. A protože se jí to nyní přihodilo, možná poprvé v jejím životě, došlo k té tragikomedii, že ona, vždy sebejistá, se při tomto rozhodnutí dopustila chyby a že veškerá její rafinovaná výzbroj, kterou již v mnoha případech s úspěchem vyzkoušela, nyní, snad poprvé, kdy to pro ni bylo opravdu velmi důležité, nejen selhala, ale byla dokonce na obtíž.

Tento rozpor způsobil, že její bezmocnost vypadala jako úmysl, a Kai proto tušil fintu tam, kde vůbec žádná nebyla.

Držel se zpátky, a ten okamžik pominul.

Maud Philbyová se domnívala, že ji odmítl, a vůbec si nevšimla, že ji vlastně nepochopil. Jediným měřítkem pro ni byla míra jejích pocitů - a protože ji to málem přemohlo, pocítila stud, ba dokonce urážku, a proto ji to přímo bolestně pudilo, aby co nejrychleji vrátila do správných mezí něco, co se vlastně vůbec nikam neposunulo.

Aby se kryla, sáhla k prvnímu, co bylo po ruce, a pokusila se vše obrátit, cit ke Kaiovi motivovat a zamaskovat zájmem o někoho jiného. A aby to smazala rychle, šla na to nediplomaticky.

„Vy jste provedl nějakou konstrukční změnu u svého vozu?“ zeptala se jakoby mimochodem a znovu se posadila.

Kaie tento obrat v rozhovoru udivil, bylo to něco, čemu nerozuměl. Souhlasně přikývl.

„Má to být vylepšení?“

Nyní zpozorněl a sledoval stopu, na níž má být nalákán. Začal se chovat jako lovec. „Vy jste o tom slyšela...“, prohodil a nechal větu doznít v nedokončeném očekávání.

Philbyová mu okamžitě vyšla vstříc a prozradila zdroj, aby neprozradila sama sebe. „Ano - od Murphyho...“

„Ach tak, od Murphyho...“

„Ano, mluvil o tom. Považoval to za podstatné.“

„Tak moc podstatné to není.“

Maud Philbyová se uklidnila, protože viděla, jak Kai hraje s ní; ale teď ji její role zahнала dál, než vlastně chtěla; protože jí to však připadalo jako menší zlo, pokračovala v kamarádském tónu: „Neztratí tím závod svůj půvab?“

„Pro Murphyho určitě.“

„Dovedu si představit, že i pro vás. Právě pro vás. Vy přece nejedete kvůli tomu, abyste v každém případě vyhrál, ale kvůli napětí...“ Opět se odvážila zaútočit: „Vždyť vy máte rád nejisté situace.“

Kaie se zmocnila taková zvědavost, že málem uhádl pravdu. Kdo postupuje takhle rozhodně, musí se cítit ohrožený na nějakém jiném místě.

Činorodě zasáhl. „Vy si myslíte, že by to bylo zajímavější, kdyby šance byly vyrovnané?“

„Určitě.“ Oddechla si. Zdá se, že nebezpečí pominulo.

„Záleželo by vám na tom?“ Kai se na ni při této otázce nedíval.

Poněkud vylekaně mlčela.

Vstal a za chvíli se vrátil s papíry, které jí podal. „Tady jsou dva nákresy k té konstrukci, o níž hovoříte.“

Překvapeně se podívala na listy, ležící před ní, zmatená tím, jakým směrem se to všechno ubírá, a pocítila ještě větší stud než předtím. Cit, jemuž se chtěla vyhnout, se vrátil mohutnější a zastihl ji ještě bezbrannější. Sotva ze sebe vypravila: „Vy mi dáváte...“

„To jsou duplikáty, které už nepotřebuju.“

„A k čemu?“

„Aby...“, Kai se letmo pousmál, „snad proto, aby závod měl větší půvab.“

Maud Philbyová nebyla schopna přemýšlet. Cítila jen matné přání všechno uvést na správnou míru a vysvětlit. Bylo jí jedno, co se stane. Vzala listy papíru a roztáhla je. „Ne - to není pravda - já to vůbec nechci...“

Kai konečně zjistil souvislost. To, co v jeho kombinaci dosud chybělo, prozradil její postoj.

Teď však před tím, co bylo ještě před několika minutami tak žádoucí, vyplašeně couvl. Základna se velice změnila, Maud byla příliš rozrušená, a proto by byl začátek samý omyl, vysvětlování, usmířování a plný jiného tragického komfortu; a právě na tom mu u Philbyové nezáleželo. Nepřál si, aby ho prostě milovala, to by mu připadalo příliš primitivní a jednotvárné; na to byla totiž až moc zkušenou novickou.

A tak odsunul úkol thát plody, které dnes uzrály, na pozdější dobu a udělal navíc ještě něco. Zmačkal roztrhané papíry, odhodil je na zem a řekl: „Těhle myšlenky je škoda, ale bohužel ji nelze prakticky uskutečnit. Zkoušeli jsme to, je to nemožné. Ty nákresy jsou tedy zajímavé, ale jinak prakticky zcela - bezcenné.“

Maud Philbyová na něj zírala. „Vy jste to tedy vůbec nerealizovali?“

„Pokušeli jsme se o to. Konstrukce se bohužel nezdařila.“

„A ty plánky jsou...“

„... bezvýznamné.“

Kai se srdečně rozesmál, jako kdyby se mu vydařil obtížný žert, který zpočátku ani jeden z nich nebral příliš vážně. Pochybovačně k němu vzhledla, dávajíc si dobrý pozor, aby zachovala klid. Pro její plány to byl smolný den.

Kai její nejistotu rychle přešel, aby ji utvrdil v tom, že mnohé přehlédl. Dali se do idylického rozhovoru, a tak Maud Philbyová začala znovu sbírat odvalu.

Po několika minutách Kai navrhl, aby si kávu dali před kasinem. Věděl, že tam potkají Liévena.

Šli - Maud Philbyová ještě plachá, ale již soustředěná, přemýšlející, snažící se věci vyjasnit. Nebylo jí na to dopřáno dost času, neboť Liéven byl přímo nabitý zajímavými klepy. S velkým zaujetím vyprávěl historku o poněkud podezřelém hraběnci O, které její muž vodil domů milence tak dlouho, až se nakonec jeden z nich natolik zastyděl, že zrazuje zdánlivé přátelství hraběte, že se mu přiznal a chtěl mu všechno vysvětlit. A ačkoliv hrabě uplatnil veškeré rejstříky doslova thákurovské dobroty, sok nepovolil, a tak se souboji už nedalo zabránit. Byl to ten nejsměšnější souboj, který kdy kdo zažil, neboť kající Don Juan v tom rozčilení zapomněl hraběte minout a prostřelil mu stehno. Tím se všechno definitivně popletlo, neboť teď už to vypadalo tak, že to bylo míněno vážně, dokonce tak vážně, že se obhájce bránil. Iniciativa hraběte všechny překvapila, málem uvěřili, že se změnil, a ostatní donchuáni se mu opatrně vyhýbali, až se celá historka přece jen postupně provalila.

Maud Philbyová se mezitím stačila plně vzpamatovat. Po půlhodině se Kai zvedl a přenechal volné pole Liévenovi, který netušil, že brzy bude sklízet, co nikdy nezasel.

XIII

Kai měl ještě krátkou poradou s Hollsteinem. Probrali spolu tréninkové metody a domluvili se, kdy se na Sicílii setkají.

„Dávejte pozor na brzdy, Hollsteine; ten horský závod budeme muset vyhrát našimi brzdami.“

Když se vyřídilo i tohle, vrátil se Kai do hotelu, aby se sbalil. Na náměstí před kasinem čekalo mnoho aut s kufry a hotelový autobus byl plný zavazadel. Sezóna pomalu končila.

Kai poslal jeden kufr na jachtu Lilian Dunquerkové. Zbývající zavazadla tu nechal i s vozem; Hollstein měl všechno dopravit do Janova a tam to uskladnit.

Rozloučil se se svým oknem, balkonem a s výhledem na pobřeží. Oblíbil si je, staly se jeho důvěrnými přáteli. Moře a vzduch byly měkké a tiché, jako akordy, které mají teprve zaznít, jakési pupeny akordů, krátce před rozkvetem směrem k uším a k cizině.

Možná se rozeznají zvony - ale mohla by také přijít velká bouře, která před sebou žene barevné ptáky z pobřeží za obzorem, bouře se vzpourou a zánikem.

Bezcelné hodiny před naplněním, bez čekání a vůle - podivný okamžik, kdy se vítr může stát osudem a mrak posláním. Kde je srdce magnetem, zbaveným na okamžik své síly, vydaným působení pólu, který je právě míjí.

Zlatá hodina bezbrannosti - návratu domů - a odevzdání. Dále, co se ti zlíbí, matko Země - nechť vítr, který přijde jako první, naplní tvá plachtová.

Neklid mlčel. Plachty se tiše stočily k jihu. Vše, co bylo, bledlo. Život se blížil k poledni, a nikdo už nemyslel na zítřek ani na včerejšek. Zavládlo všeobecné vyrovnání, jež bylo stejně vzdálené jak bouři, tak i tichu.

Odpoledne se zdálo barevnější. Stěny východní zátoky se rozvíjely jasněji a byly členitější. Šikmé paprsky slunce rozebíraly svými širšími stíny svah na plochy a krychle. Na západě už červenavá mlha, před ní černé palmy. Světlo už nezářilo - začínalo plynout, ulicemi i nad mořem.

Ozvalo se pískání lokomotivy, a ze skalisek se vyplazil vlak, gagátový náhrdelník pohybující se po okraji zátoky. Zmizel a nechal za sebou oblačný pruh, modravě lesklý, perleťovitý ve svých záhybech.

Automobily se tiše hnaly po nadjezdech u terminálu dolů ke koupališti. Velké pérované omnibusy na měkkých pneumatikách kreslily lomené čáry kolem rohů, pohybovaly se tělnatě a hbitě jako chvátající brouci. Od Café de Paris se linula hudba.

Kai sešel dolů a dal recepčnímu příslušné pokyny. Černochovi u vchodu daroval drobné, které našel po kapsách.

Na náměstí se točil nepřetržitý kruh aut. Bílé odění pikoloci z kavárny viseli na stupátkách a naváděli vozy k parkovištím. Několik sportovních aut parkovalo dokonce vedle stolů, aby jejich majitelé na pár minut navštívili známé. Policisté svobodného státu ve svých bílých uniformách se zlatými šňůrami a v tropických helmách tu vytvářeli císařskou stafáž. Zalila je karavana vozů od Cooka.

Nad strmě klesající silnicí k Mirabeau se vysoko nahoře zařezával do pohoří úzký pruh Corniche.

Kai se obrátil a přešel přes bulvár de Monte Carlo po schodišti dolů. Protahoval ty minuty, tak harmonicky na něj působilo to, co přijde, chtělo se mu vyčkávat a nechat se unášet - v tomto něžném tichu, jež bylo snem, štěstím i poznáním. Štěstí se vždy řadilo jako první, a on je chtěl protahovat, podržet, dokud to jen šlo.

Stál na široké promenádě u přístavu. Nad ním se na skalách tyčilo Monaco, neklidné místo, které se jako popínavá rostlina rozlezlo po hoře. Akvadukt Tir aux pigeons, stoupající mořem svými četnými oblouky, se podobal římskému vodovodu. Ve zlatnictvích na bulváru de la Condamine se už svítilo. Hodina mezi dnem a stmíváním, dosud náležející světlu, ale přece již natolik poznamenaná mystikou večera, že Italky v lombardské nížině touto dobou začínají říkat felicissima notte.

Byl čas jít. Jachta čekala. Podél jejich boků se průhledně vlnila voda a ona se tiše chvěla a bzučela - připravená vyrazit.

Jedním skokem svých štíhlých nohou se na palubě objevila Frute. Kai ji následoval. O několik minut později zvedla loď kotvy a zamířila na otevřené moře.

Kai byl na palubě sám. Nikdo ho nerušil. Seděl u zábradlí, osamělý divák, a očima sledoval mizející víření za zádi. Moře bylo dorada prozářené večerním sluncem. Vodou se míhalo kobaltově modré a zelené zrcadlení, jež se třísťilo ve větších vlnách. Zvedl se vítr.

Frute zdvihla hlavu. Přicházela Lilian Dunquerková. Kai jí vykročil vstříc. Dlouho stáli vedle sebe a pozorovali vzdalující se pobřeží. Oba věděli, že s tím břehem za nimi zůstává i svět a veškerá kauzalita.

Vším obyčejným a běžným opovrhovali natolik, že je využívali; hodilo se k obraně a k odstupu od všeho druhořadého. Jakmile však našli partnera na stejné úrovni, odhodili to.

Byli dost silní, aby unesli zážitek, který přeskočil mnoho etap - který přišel jako dar a opět zmizí, nedá se přivolat ani udržet.

Proto neměli čas tím, aby tento zážitek nějak zařazovali a upevňovali, pouze se mu oddávali - věděli, že potrvá jen tak dlouho jako nadechnutí. Bylo to pozdravení, dotek rukou.

Měli příliš stejnou krev, než aby mohli být dlouho spolu.

Oba museli odmítnout lákadlo různých průměrných příležitostí, aby se dostali takhle daleko, aby pak mohli plně přijímat ty výraznější. Skepse, s níž odmítali to, co vnímali špatně, jim nyní dopomohla k neobvyklosti jisté situace, která by se naivnímu zraku mohla jevit jako romantický ideál.

Byli jako prvotní lidé. Pluli na arše po vodách nad zatopenou zemí; přešlo ráno, poledne, večer, noc - ale čas stál, loď byla začarovaná, a hodiny ubíhaly zlaté a naplněné.

Neusilovali o to, aby vše stupňovali a vyháněli do výše. Znali štěstí míry, necenili si váhy, zato však členitosti. Věci byly velké nebo malé, takové, jaké je člověk dělá, a oni před tím měli klidnou, nikoliv mystickou úctu a nijak s tím neexperimentovali - věci v nich žily s vděčností.

Vše se dělo bez patosu a velkých slov, jež by dění poskvřňovala. Šlo jen o to konat všední věci nezatíženě a správně. Graciéznost světa tkví v tom, že vše běží a ubíhá - že to člověk ví a hlásí se k tomu s klidným půvabem.

Z toho vykvétá v každém okamžiku nadšení. Neexistují žádná plochá místa, protože člověk zůstává vždy na povrchu. Což není povrch pestřejší než vše ostatní?

Lilian Dunquerková a Kai si v uvolněném veselí uvědomovali nedokonalosti lásky; nepokoušeli se splynout v jedno, ale velice se snažili, aby vždy zůstali dvojici.

Odpočívali na lehátkách u zábradlí a pozorovali, jak hejna ryb tmavými hřbety hladí moře.

Lovili ryby, když jachta někde zakotvila, a měli dojem, že vidí, jak se v průhledné vodě prohánějí želvy a chobotnice. Sledovali, jak drobné vlnky krouží s lehkým pleskáním kolem boků lodi. Seděli pod sluneční plachtou ve světlých košilích, volných kalhotách a měkkých kloboucích a sázeli se, kdo dřív něco chytí. Někdy je vzrušilo hejno, které chvatně rozhoupalo korky, plující na vodě; nebo něco slabě zabralo za udici.

Bylo pěkné pozorovat, jak se na vlnách pohupují ovály odrazů slunečních paprsků. Když se člověk pořádně nahnul přes zábradlí, viděl velice dobře, jak se podél boku lodě rozprostírá hloubka. Ta byla němá a někdy se otevírala.

Pak už měli dost toho všeho, za čím podezřele vykukovaly filozofie a symbolika, a prostě se natáhli na palubu. Nad nimi se prostírala jen modř, a oni se v ní docela ztráceli.

Vycházela z toho mohutná sugesce. Člověk věděl, že má vedle sebe dýchající zázrak těla, ale nevnímal ho žádným smyslem, a tím se cítil o tu úplnější, při pohledu na oblohu s ní splyval, rozpouštěl se v ní bez obrysů, aniž se pohnul, prolutý proudem, který byl všudypřítomný, ale dal se pocítit jen tehdy, když se v něm člověk pomalu ztrácel a byl vyloučen jako jedinec, když se zaměřil souběžně s obecným, když síla toho společného převážila a když se uvolnily meze pro zvláštní a velice intenzivní pocit, při němž se zdálo, že se duše zcela rozpíná pod pokožkou, tímto nejpůvabnějším nástrojem nejjemnějších pocitů.

Ale to všechno mizelo jako dým před paštikou z malých ráčků, již kuchař dokázal připravit vskutku tvořivě.

Na lodi byla rádia, a tak někdy z éteru zachytili koncert z Londýna nebo Paříže. Často do toho zaznívaly nesrozumitelné značky lodních telegrafů; nic totiž není upovídanější než lodi na cestách; ty musí každému vykládat, že míří do Pernambuka nebo do Kolomba.

A tak ubíhaly dny, bez námahy a bez boje. Ani jeden se nezmínil o tom, co bylo. Odložili to stranou, aniž o tom vlastně důkladně uvažovali.

Dopřávali si navzájem i samotu. Kai seděl celé jedno dopoledne v záchranném člunu a četl si. Když měl chuť, uchýlil se tam i odpoledne. Z obou vyzařovala jakási dětská radost, aniž by upadala nebo byla podněcována. Vycházela z přirozenosti, s níž žili.

Pocity nebyly tématem, a proto ani jeden nepocíťoval únavu z toho druhého.

Pod napjatou plachtou šermovali úzkými, ohebnými čepelemi, a večerní světlo polévalo jejich ramena a tváře bronzovým svitem.

Těla se k sobě blížila měkkými, táhlými kočičími pohyby, pak prudce uskočila, ze zápěstí metala blesky. Ocel zazvonila o ocel, vybuchlo napětí, jasné jiskření, člověku by se chtělo být s fleretem v ruce v africkém buši, kde leopardi skáčí vzduchem a zachycují se o špičku dlouhého kovu.

Kai odhodil zbraň. „Je nejvyšší čas přestat, jinak budeme brát to šermování vážně - je zajímavé, jak k tomu tyhle flerety svádějí, chce se jim ponořit se do něčeho, co dýchá - a bylo by to tak snadné, jako kdyby pronikaly vodou...“

Večer začal vát jižní vítr. Měsíc stál na nebi, velký a takřka tropický. Palubu osvětlovaly nehmotné zákmity světelných vln. Nedalo se spát.

Procházeli se sem a tam. Zbraně z večerního šermu tu dosud ležely. Kai je zvedl a prohýbal. „Měsíc je zkazí,“ řekl a hodil je vysokým obloukem do vln; takřka zasyčely, než zmizely. „Při takovém měsíci nesmí mít člověk žádné zbraně.“

Seděli na přidi těsně vedle sebe v dřepu a s přitaženými koleny. Lilian Dunquerková měla bledou tvář. Moře vypadalo jako olovo, v němž jachta vyrývala stříbrné brázdy. Stříbro světélkovalo, byl to klam. Vítr přicházel tiše a zpíval v ráhnovi. Měsíc vládl smrtící silou, a proto nebylo dobře být pod ním bez ochrany. Jeho fluidum zabíjí život, to je známo. Když člověk položí do jeho paprsků mladé zvíře, změní se v noční stín se zelenými očima. Sní-li člověk za úplňku v černošské vesnici slepičí maso, nabude schopnosti dívat se ze žaludku do dálky. Podivný je i strom walalla, který se zoubkovaně větví.

Kai vyprávěl o domorodých pověstech. Existují kouzla, která zabíjejí, a amulety, které chrání. Jednou ho zasáhli kouzlem pomocí měsíčních kamenů a ohňových opálů, ale mladá Javanka mu přinesla ametysty, které ho zachránily; bylo to ve vesnici, kde už neměl žádný chinin. Šla pak s ním a poté zase pryč. Lilian Dunquerková pochopila bez ptaní: byla teď nejspíš mrtvá...

Pak řekl Kai dost prudce: „Člověka deprimuje žít takový život, den za dnem.“

„Jen teď...“

„Je mučivé, že se nedá vyskočit, jako z nějaké lodě na nábreží, aby si člověk udělal přestávku. Je to jízda bez přerušení.“

„To jen tak vypadá.“

„Člověk žije a žije, jde z toho až strach. Proč nelze přestat, na nějakou dobu zmizet a pak se zase vrátit?“

„Cožpak se nevracíme?“

„Takhle se nikam nedostaneme,“ zasmál se Kai. „Měsíc dělá z člověka povstalice. Kéž by se dalo touhle

nádobou s roky a měsíci pořádně zatřepat, vytáhnout dnes to, zítra ono - jednou jeden den z pětačtyřicátin a jindy zase den z osmnáctin, pěkně promíchané, jak by se člověku zachtělo. Teď jsme pořád stejní, a něco nám chybí..."

Lilian Dunquerková mlčela.

Kai pokračoval: „Jak jste krásná v tomhle klamavém světle, v této dekadenci svitu, která je tak bezmocná. Vidím vaše oči a ústa, vidím vaše ramena, šermovali jsme spolu, ještě cítím vaše pohyby. Dovedete pochopit, že to je příliš málo a že k tomu chci mít včerejšek i dnešek, když mě v polospánku náhle probudí silná myšlenka, která mi ukáže, že člověka nemůžu nikdy vlastnit, jak to nejasně tuším?

Máme něčeho příliš, snad rozumu nebo krve. Bylo by jednodušší, kdybychom měli jen jedno.

Ve vašich očích vidím, že vaše myšlenky jsou teď zcela u mne. Vím, že je tomu tak jenom teď, a později už to nebude. Ale chci si to myslet bez frází a bez obratnosti, protože tohle měsíční světlo proměňuje. V tomto okamžiku cítím, že je štěstím takhle sedět a vědět o vašich myšlenkách; myslím, že kdyby člověk znal potřebnou formulku, podařilo by se mu dokonce, aby dech času zkameněl a on aby tak dosáhl věčnosti.

A přece: jste zcela obrácená ke mně, ale současně jste jako oblouk, který přichází z mlhy, stává se zřetelnější, v nejbližší blízkosti se zformuje v postavu a zase se rozpustí v mlhu. Ale já bych chtěl tyto dva stmívající se konce rovněž přihnout k sobě - držet je v rukou jako luk, napnout je, naplnit šípem a vystřelit do toho, co je za tím. Jednou tento kruh naplnit vším, co je ve mně - cítit tisíce tváří, podél jiného prostoru! Já teď ono „po sobě“ nenávidím - kéž by existovalo také nějaké „vedle sebe“!

Tohle je velice podivná hodina. Není tu nic kromě nás; všechny mé myšlenky ústí u vás - všechny vaše myšlenky ústí u mne - je to ta nejpříznivější konstelace pro štěstí, jaká existuje; přesto není prosta přání.

A tahle naše hodina nejdokonalějšího štěstí, s rukama plnými maximálního pochopení, s nejmoudřejším srdcem, s nastrádanou duší, destilovanou jako umělecké dílo coby nejčistší produkt existence - to by byla práce na celý život, cítit ji bez zátěže - nepřináší právě ona člověku trudnomyslnost?"

Lilian Dunquerková zvedla paže a zkřížila prsty v mřížku, přes níž se dívala. Pak řekla: „Pokud chceme, je čas mrtvý..."

„Tak by se to taky dalo říct. A když svítí měsíc, city se nafukují jako puchýře. Jsem přesvědčen, že jsem byl právě pošetilý."

„Naopak - byl jste velice snaživý. Ale podívejte se přece tady tou mřížkou z prstů. Moře skrze ni vypadá jako stádo slonů s šedými hřbety. To je zcela nesporně jakési „vedle sebe“..."

Cosí ťapalo po palubě. Pak se ozvalo frkání, načež se objevila Frute, sinalá v měsíčním světle, šedá a podivná se svými nohama a skelnými očima. Ale srst měla teplou a pohyb, jímž vstříčila hlavu Kaiovi pod ruku, byl důvěrně známý.

Nastalo ticho. Slyšet byl jen Frutin dech. V tlumeném pleskání vln se loď tiše zvedala a klesala - brala s sebou obzor, který se chvěl jako krinolína.

Začalo jemné kroužení, v jehož středu byli ti tři - tři srdce, kolem nichž se houpala noc. Každé se choulilo do sebe - a nad nimi se vznášela pospolitost života. Cítili všehomír neuchopitelný na obzoru, vnímali to, co se rozplývalo a trvalo bez konce; ale nevzrušeně tomu stavěli mez, jež měla začátek a konec a nazývala se život.

Neztratili se; neboť Lilian Dunquerková teď požádala o onu směs šlehačky z kozího mléka, marasquina, trošky vermutu a několika kapek angostury, směs, kterou vynalezl Kai. Lze se divit, že pro sebe přinesl karafu s koňakem a pro Frute salám silný jako paže, který sebral kuchaři?

Tak přežili vítězně i ranní červánky.

Dny ubíhaly, a nikdo se po nich neptal. Vznášející se nálada trvala a pnula se nad lodí jako oblouk od obzoru k obzoru.

Potom však nastal den, kdy opět existovaly hodiny a čas a termíny. Jachta zamířila k Neapoli a Palermu.

V posledních nocích to bouřilo, a tak volné předměty v kabinách létaly tmou jako výstřely z pušek. Ráno bylo bezvětrí, ale moře se dosud rozčileně vlnilo. Voda se jen pomalu uklidňovala.

Odpoledne začala na obzoru vylézat zátoka. Už v poledne ji ohlašoval tenký kolmý sloupec kouře.

Kai se usmál směrem k Lilian Dunquerkové. „Nenecháme si zploštit ani jedinou hodinu; víme totiž, že to bylo jedinečné a neopakovatelné. Budeme vnímat, že jsou to poslední hodiny - jejich melancholie i zádumčivost - nuance štěstí. Vždyť jaké by to bylo štěstí bez rozloučení..."

Zátoka rostla a rostla. Stal se z ní řetězec a na obou stranách vytrhávala z modrého oparu hrany a pevninu. Terasovitě se zvedalo město, vzhůru po svahu, až vysoko nahoru: Neapol.

Za chvíli zůstalo za nimi, sklouzlo do moře. Pak se bujaře přihnalo pobřeží Sicílie. Bylo jiné: afričtější, již trochu tropické. Jachta zpomalila.

Jen několik málo slov. Zamávání - volání Lilian Dunquerkové: „Budu na Evropském poháru." Malá loďka vyrazila, a mezi Kaie a jachtu vstoupila pevnina, palmy a lidé.

XIV

Kai se zdržel v Palermu jen krátce. Najal si vůz a jel do Termini. Řidič ujel těch 37 kilometrů za 25 minut.

Velká vzdušná hala; před ní stál zaprášený závodní vůz. Kai se podíval pozorněji; mohl patřit Murphymu. Nařídil, aby tam zajeli, a poznal Murphyho, který se ohlédl směrem k němu a pak několika energickými gesty cosi

sděloval do haly. Vyšli dva montéři a začali vůz tlačit dovnitř.

Murphy se obrátil ke Kaiovi. Vyměnili si několik bezvýznamných slov. Kai cítil odpor svého protějšku, který s ním téměř nepromluvil a choval se odměřeně.

Jel tedy dál a narazil na Hollsteina, ten mu vyběhl vstříc, ruce plné zapalovacích svíček. Musel se rozpomínat: jak je to dlouho, co ho neviděl? Od jejich posledního setkání neuběhl ani měsíc - a byl by to mohl být rok. Ale teď, když stál před ním, okamžitě zcela přirozeně navázali na čas předtím. Zázitek s Lilian Dunquerkovou se potopil jako ostrov v moři; již od něj dál nic nevedlo. Kai byl rád a zeptal se: „Co je se svíčkami?“

„Už po několik dní je měníme. Teď máme velmi odolný typ, který vydrží vysoké obrátky i dlouhou dobu. Ale máte tady poštu.“

Přinesl balík dopisů a časopisů.

Kai je letmo prohlédl. Hollstein vyprávěl, že dostal dopis od Barbary.

Barbara...

Kai měl ve své poště také dopisy od ní, ale přesto pocítil při Hollsteinových slovech téměř cosi jako bolest.

Divil se sám sobě; jak podivné je srdce: přicházel od jedné ženy, u níž zapomněl na druhou - myslel na druhou a zapomněl na tu, od které přicházel. Žádná však přitom neodešla z jeho života. Neexistuje nic, o čem by se fantazírovalo s menším oprávněním, než je láska.

Především je mnohem aforističtější, než se často myslí. Nelze ji příliš dlouho snášet beztréstně. Vyžaduje přestávky, aby déle vydržela. Kai si uvědomil, že termíny závodů jsou s přímo metafyzickou moudrostí šity na míru jeho psychice. Přicházejí právě včas - stejně jako při posledním závodě.

Jasným pohledem přehlédl horský masiv, silnice a oblohu. „Jezdil jste často, Hollsteine?“

„Skoro každý den.“

„I za deštivého počasí?“

„Nepršelo. Trochu jsme upravili brzdy, a já si myslím, že za mokra lze rychlost okamžitě snížit.“

„Liéven je už tady?“

„Ano, byl taky venku.“

„Ne příliš často?“

„Ne tak často.“

„A montéři?“

„Jsou tu všichni.“

„Budeme startovat se třemi vozy. Kolik jich má Murphy?“

„Čtyři.“

„Čtyři?“

„On je velice opatrný.“

„Toho jsem si už všiml. Je až vyzývavě opatrný.“

„To teprve krátce. Předtím byl stejně přítulný. Přicházel denně - a dával mi dokonce dobré tipy. Nechápal jsem dost dobře, co vlastně chce. Nakonec jsem zjistil, že se oklikami zajímá o naše vylepšení karburátoru. Když jsem mu zcela vážně vyložil, že se mylí, že se nám to vylepšení bohužel nepodařilo, stáhl se. Mám pocit, že teď velice lituje, že některé ze svých tipů vsadil na ztracenou věc. Jinak si jeho chování nedovedu vysvětlit.“

Kai si dokázal docela dobře představit něco jiného. Zeptal se: „Je Maud Philbyová na Sicílii?“

„Ano, je v Palermu.“

„A už tu byla?“

„Jednou s Liévenem.“

Kai bubnoval prsty na kryt chladiče. Zalíbilo se mu to, a druhou rukou k tomu napodoboval paličku. Pak toho nechal. „Hollsteine, musíme v každém případě vyhrát.“

„To určitě musíme.“

„Zítra začneme s ostrým tréninkem.“

„To můžeme už dnes.“

„Raději zítra - dneska si na to nejspíš udělám trochu náladu.“

Najít někoho v Palermu nebylo těžké. Už zanedlouho telefonoval Kai s Liévenem, který trval na tom, že s ním musí ihned hovořit. Kai, trochu udivený, odsunul setkání až na večer, protože Liéven mu neuvedl žádný určitý důvod. Byl trochu zvědavý a tušil, že půjde o zábavnou komplikaci, která souvisí s Maud Philbyovou.

Aby dosáhl lepšího účinku, byl už v jídelně, když Liéven přišel, a pozval ho, aby s ním povečeřel. Všiml si, že to Liévenovi není příjemné, protože ten zprvu znatelně odmítl.

„Raději bych s vámi něco prohovořil, Kaii.“

„Kvůli tomu jsme přece tady. Ale jíst sám, to člověku bere chuť. A tyhle malé předkrmky jsou jedinečné. Takové lze dostat jen tady u moře.“

Liéven zaváhal. Pak pochopil, že odmítáním nic nezmění a že je možná pořád lepší čekat společně a třeba se během té doby také něčím zabývat.

Kai začal. „Zdá se, že se Hollstein zajel znamenitě.“

„To ano...“

„Snad není pořád na trati?“

„Je.“

„Proč tak jednoslabičně, Liévene?“

„Ale, člověka leccos napadá..."

„To se nedá popřít. Nechcete kousek tohoto koláče z lístkového těsta?"

„Rád."

„Výborný, že?"

„Vynikající."

„Nevypijeme si kávu raději venku?"

„To by mi bylo milejší."

„Dobře! Najdeme si nějaký koutek. Koutek na povídání, že?"

Liéven se zasmál. „Děláte to moc pěkně. Vy vlastně ani nejste zvědavý, proč za vámi přicházím. Tady jsou cigarrilla se zeleným obalem. Zakuřme si."

Pili kávu. Liéven si něco broukal pro sebe. Prve měl naspěch, aby mohl s Kaiem promluvit, ale teď se už jakžtakž uklidnil a přemýšlel, jak rozhovor zavést na neškodnou dráhu.

Kai jeho snahy zmařil: „Maud Philbyová je v Palermu..."

„Ano."

„Už dlouho?"

„Pár dní." Liéven vypouštěl kolečka kouře a pozoroval je. Pak zasněně dodal: „Přijeli jsme společně."

„Ovšem," pronesl Kai stejně do prázdna - zdánlivě nepřítomně, ale vskrytu velice rozveselený.

Liéven mlčel. Chvilí vyčkával, jak jeho slova zapůsobí. A díky tomu Kai pochopil, že vztah mezi ním a Maud Philbyovou se změnil. Liéven měl kvůli této záležitosti poněkud špatné svědomí, protože se nikdy pořádně nedozvěděl, jaký vztah má k Maud Philbyové vlastně Kai. Jeho představy byly barvitější než skutečnost, zvláště když je Philbyová jistými náznaky povzbuzovala.

I když si rozhodně nemohl myslet, že tímto lhostejným ‚ovšem‘ by byla pro Kaie celá věc vyřízena, už se přece jen natolik vyznal, aby právě ve vztazích k ženám považoval za možné všechno a bral to v úvahu. Kromě toho byl u Kaie vždy připraven na podivná překvapení, a o jeho nepřítomnosti v posledních týdnech si myslel své.

„Je to šarmantní žena..."

Kai si prohlížel doutník mezi prsty. „A je to velmi dobrý doutník, Liévene. Čerstvý, jako by ho právě zabalili."

„Je to skutečně teprve pár dnů. Dostal jsem je jako přímou zásilku."

„Bezvadné. Budeme je kouřit společně."

„Ale jistě, Kaii." Liéven zpozorněl. Mezi Kaiovými slovy zaznívalo i cosi jiného.

„To jsou přece doslova doutníky míru. Mají v sobě něco, co říká, že vše chápou a nic neodpouštějí. Zvláště ve své první polovině. Měly by se, při vši účtě k jejich kvalitě, kouřit jen do poloviny. Ta druhá už je trochu obtížná. Člověk si ji může odpustit, nemyslíte?"

„V každém případě?"

„Vy jste divný. Ovšemže v každém případě. Je od vás velice milé, Liévene, že předpokládáte závazky i tam, kde nejsou. My jsme si přece kdysi, když jsme byli ještě podstatně mladší, pod vlivem jakési příliš brzy dozrálé romantické nálady slíbili, že nikdy nedovolíme, aby ženy mezi nás vnášely odcizení. Myslím, že to byla zdravá myšlenka. Tak proč o tom vlastně mluvíme..."

Liéven si zhluboka povzdechl a náhle řekl: „Ta potvora..."

Kai se rozesmál. „Pročpak?"

„Je to zamotaná záležitost."

„Ženy jejího typu podněcují vždycky jen zamotané záležitosti."

„Dovedu pochopit, když tak začínají, ale jako vyznění...? K čemu?"

„Musím vás připravit o jednu iluzi: tohle všechno patří pořád ještě k začátku. Vy jste to nemohl všechno obsáhnout. Já mám o tom všem, co se stalo vlastně zábavu, lepší přehled. Abych se vyjádřil zcela stručně: Maud Philbyová jde o vlastní soukromou senzací, o to, že závod o Evropský pohár je ve skutečnosti závodem o ni. Kromě toho jde přirozeně ještě o leccos pěkného, osobního, ba dokonce lidského - vždyť jinak by to byla hloupost, o níž ani nestojí za to mluvit. Ale jak je to všechno šikovně zamotáno, zvlášť teď, už to je, promiňte, Liévene, docela dobrý výkon. A když jste v tom teď i vy sám, je to dokonce výborný výkon."

Liéven tak úplně nechápal, ale přesto si uvědomil, že jeho vítězství nad Maud Philbyovou nebylo tak zcela nezávadné; měl dokonce jakési tušení, že to snad ani nebylo vítězství, spíše past.

To ho sice uráželo, ale jeho poměrně nevzrušený přístup k životu se rychle utěšil příjemnou filozofií ‚něco jsem z toho přece jen měl‘.

Ale zlost nad utrpěným příkořím - neboť to všechno mohl mít s mnohem menší dávkou starostí - způsobila, že byl řečný. Kdyby ho Philbyová nebyla tak zmátla, nikdy by ho nenapadlo, aby o tom s Kaiem zavedl tento rozhovor. Aby se odškodnil, otevřel mu srdce a chtěl ho informovat.

„Myslíte si, že nás chtěla rozdělit? Před několika dny mi vyprávěla - vlastně ne, ona mi vlastně vůbec nic nevyprávěla. Vznikla mezi námi jakási důvěrná nálada, a tu mi velice šikovně naznačila, že o ni máte dost velký zájem. Už ani nevím, jak to udělala. V každém případě to provedla tak přesvědčivě, že jsem považoval za nutné s vámi promluvit."

„To je ten jediný bod, který asi nevzala v úvahu," mínil Kai.

„Proč ne?"

„Protože by se tím ztratil účel. Chtěla vás hnát do závodu stejně jako Murphyho a mě. Tři tajní konkurenti, a z toho dva otevření - to je napínavá situace, záviděníhodný tah, zažít ten závod tímhle způsobem. Ona je přece ve flirtování skvělá, to musíte uznat."

„A já...“ vrtěl Liéven hlavou, „že mě to nenapadlo...“
„Nezoufejte,“ žertoval Kai, „vždyť závod teprve přijde.“

Liéven byl sám sebou otřesen. Zpočátku všechno tak jasně spočítal, a ono to taky všechno tak vycházelo. Ona slabá chvilka, o níž jako starý praktik věděl, že musí nastat u každé ženy, přepadla Maud Philbyovou, když Kai odcestoval. Jenže to bohužel byla skutečně jen chvilka, a na to Liéven nepomyslel. Jako Kaiův přítel byl pro uraženou Philbyovou pikantní epizodou. A protože neznal prehistorii, vyložil si to všechno úplně jinak. Místo aby se s tím spokojil, chytl jiskru, a zatímco jeho kolísavě nestálá kořist už zase hrála, byl on tak bláhový, že si ve svůj prospěch připisoval to, co mělo docela jiný záměr. Maudinu zmínku o Kaiovi pokládal za natolik zřetelný důkaz trvalé náklonnosti, že celý tenhle směšný rozhovor vyprovokoval jen kvůli ní. Tak to dopadá, když se člověk nechá přes vyzkoušené zásady vlákat na území opravdových citů: Liéven měl nejasný pocit, že to bude muset pořádně oplatit. Byl upřímně rozhořčen a cítil se podvedený. Skutečnost, že on sám celý svůj život přátelsky dláždil podobnými podvodnými akcemi, jeho momentální rozhořčení jen posilovala. Vypadal dost komicky.

Ted' z něj přímo vyzařovala bodrost, a Kaie srdečně pobavilo, když mu vykládal, jak to vyřeší.

Kai chtěl odvést pozornost jinam. „Počínáte si takřka heroicky. Proč vás to tak urazilo?“

Liéven mu chtěl obšírně vysvětlovat, že přirozeně není ani trochu uražený.

„Pak bych to bral tak, jak jste to vy sám dělal vždycky už dřív.“

Liéven zmlkl. O to právě šlo, že to bylo k zlosti. On se ve své nepozornosti omylem zamiloval. Nijak příliš, ale dost na to, aby ho toto zjištění dokázalo vyvést z klidu.

Kai pokračoval: „Bude to ten nejoriginálnější závod, jehož jsem se kdy zúčastnil. Musíte přiznat, že tohle psychologické koření značně zvyšuje napětí.“

Liéven přikývl. „Bohužel...“

„Murphy mi dnes připadal velice chladný.“

„To plně chápu. Co všechno mu asi musela nakukat!“

„On s tím bude jistě souhlasit. Pro něj to je jasná šance: závod o Maud Philbyovou. Na to, aby to chápal jako rafinovanost, není dost dekadentní, jenže pro tyhle Američany je přece všechno, co vypadá jako sport, all right. K obtížnějším věcem mají záviděníhodný přístup. Ale jsou praktičtí, to se jim musí nechat.“

Liéven se zachmuřeně zabýval svým doutníkem. Tváří se mu mihla myšlenka a našla si vysvobozující cestu ven: „Řekl bych, že se ke mně zachovala přímo neslušně.“

Kai už nedokázal ovládnout svou veselost. Liéven se na něj udiveně podíval. To Kaiův smích ještě znásobilo. Říkal si, že Liéven umí fantasticky oddělovat vlastní a cizí, přičemž ho ani ve snu nenapadne, že Philbyová vůči němu používá jen ty prostředky, které byl vždycky zvyklý uplatňovat i on sám. Tady ho prostě jen předběhla. Liéven se stále ještě cítil nepřijemně, a proto změnil téma. „Kdy chcete začít trénovat, Kaii?“

„Zítra.“

„Murphy bude neúprosný soupeř.“

„Zvláště když ho Philbyová dostala do tak beznadějné situace.“

„To vidíte už na těch čtyřech vozech, které jsou od jeho typu přihlášeny.“

Maud Philbyová byla Kaiovi náhle mimořádně sympatická. Využila jeho nepřítomnosti velice šikovně. Ta kombinace neměla chybu, a vše bylo dokonale připravené. Skoro by za ten trik stála. Na setkání s ní se napjatě těšil, zvláště po posledním rozloučení, které pro ni bylo přece jen poněkud trapné. Předsevzal si, že jí to nijak neusnadní.

Liéven sáhl do tašky pro papíry.

„Vaším spolujezdcem zůstává Fiola, ne?“

Kai přikývl. „Slíbil jsem mu to. Velice dobře se k tomu hodí. Výborně zná trať.“

„Dobrá. Máme tento plán: Hollstein se pokusí hned po startu proniknout do čela a nasadí vražedné tempo. Postačí, když vydrží aspoň do čtvrtého kola. Během prvních dvou kol by se měl snažit rozbít pole, abychom se uvolnili a dostali se ze zóny karambolů. Slabší typy vozů to při tomhle tempu rychle vyřídí. Hollstein první dvě kola povede, my dva zůstaneme ve smečce za ním, ale budeme ho sledovat, abychom neztratili kontakt. Ve třetím kole půjdeme s našimi vozy kupředu a Hollsteina předjedeme, aby se mohl trochu šetřit a zůstal dál jako rezerva. Já povedu, a vy zůstanete těsně za mnou. Ve čtvrtém kole mě předjedete a zaútočíte na ty, co budou před námi.“

„Tedy krytý závod. Celý tým vždycky těsně pohromadě. Má Pesch starost o vozy?“

„Asi jako každý konstruktér: bojí se náhody.“

„Neměli bychom raději nechat Hollsteina vůbec vpředu? Třeba všem uteče a vyhraje z první pozice.“

„Riziko je příliš velké. Ale můžeme ještě zítra promluvit s Peschem.“

„Bylo by přece velmi příjemné, kdyby vyhrál právě Hollstein.“

Liéven se zasmál. „Bylo by to přinejmenším překvapení pro Maud Philbyovou.“

Kalkuloval. Tady se nabízela možnost, že by se nakonec přece jen nemusel vzdávat. Kdyby se experiment podařil, dalo by se z toho ještě hodně vydolovat. Tohle nečekané řešení by mohlo Maud Philbyovou jen vyléčit. Člověk by se tak trochu pomstil, a měl by snad ještě nějaké možnosti.

Odložil papíry. „Myslíte to vážně, Kaii?“

„Ale ano. Proč bychom to nemohli zkusit?“

Liévena už získal. „Co uděláme s Peschem? Ten je bohužel přístupný jen věcným důvodům.“

„Pro vás jistě nebude těžké ho přesvědčit, že to je i věcně to nejlepší.“

„Pokusím se.“

„Pokusíme se oba. Pak tomu uvěří.“

„Kromě toho může v nejhorším vždy ještě změnit dispozice. Zastavíme se po každém kole v depu, abychom vyměnili pneumatiky; Pesch totiž nechce riskovat závady na gumách. A pak bude případně stejně nutné, abychom jeli jinak, člověk neví, co všechno se může stát. Ten nynější plán je jen provizorní. Nejdůležitější jsou dispozice během závodu.“

„Dobrá. Pojedete zítra ven s námi?“

„Ano. Chci pak trénovat s Hollsteinem.“

Kai se tomuto novému Liévenovu nápadu nedivil. Zřejmě mu velice záleželo na tom, aby byl Hollstein dobře připraven.

Dobromyslně přikývl a pravil: „Máme ostatně ještě dost času.“ Liévenova nálada se zřetelně zlepšovala.

V příštích dnech zůstal Kai v Termini. Spal s Hollsteinem u aut. Neustále je zkoušeli. Večer se pracovalo až dlouho do noci, počítalo se, měřilo a kontrolovalo.

Pesch přicházel každý den s Liévenem už brzy ráno. Jakmile byla trať volná, vozy vyjízděly, aby se neztratila ani minuta.

Skoro každý den potkával Kai Murphyho. Předjížděli se, ale dávali si dobrý pozor, aby něco neukázali. Oba se pokoušeli o pozorování jízdy toho druhého. Za křovím a skalisky číhaly hodinky, aby zjistily, jaké časy jeli v jednotlivých úsecích. Každý dbal na to, aby ze své techniky nepředvedl příliš mnoho. Spolujezdci pátrali po skrytých stanovištích.

Ve stoupání od Caltavatury do Polizzi zahlédl Kai dvě hlavy.

Zamával na ně, a hlavy zmizely. Kai volal na Fiolu: „Blafuji! Vsadil bych se, že se ukázali, jen aby nás na sebe upozornili. Hodinky mají až ti další, dál vpředu.“

Zastavil a pomalu vykročil ke skupince skal. Někdo tam ležel a dělal, že spí.

Kai zmatenému spáči přátelsky popřál dobré jítro.

Dva dny před závodem přestal trénovat.

Hollstein zůstal i nadále na trati. Kai jel do Palerma. Večer chodil brzy spát a ráno pozdě vstával. Potom si hodinku zaplavoval a nasnídal se. Přes den nevykouřil víc než pět cigaret. Celé hodiny ležel na slunci a nechal se ráno i večer masírovat. Odpoledne si četl na terase a procházel se. Během celého období tréninku nevypil ani kapku alkoholu. Zato kupoval francouzské romány a časopisy a začal flirtovat s prodavačkou pomerančů. Nestaral se ani o svou poštu, ani o své myšlenky.

Sliboval si však něco zvláštního od setkání s Maud Philbyovou. Velice ho zajímalo, jak se bude chovat po tom všem, co se přihodilo. Očekával rozpaky, ne-li dokonce zmatek.

Ukázalo se, že se důkladně mýlil. Žádná z jeho kombinací nebyla správná. Maud Philbyová byla veselá, živá, bez rozpaků.

Zpočátku se domníval, že se jen dokáže šikovně ovládat, a počítal s tím, že to časem přejde. Ale k jeho úžasu to přetrvávalo a nezměnilo se ani tehdy, když zavedl rozhovor do poněkud choulostivější oblasti.

Zarazilo ho to, ale její jistota musela být nepřírozená. Přemýšlel a zkoumal, čím to je; nedospěl však k žádnému výsledku. Zůstával obraz velkorysého, osobně orientovaného, nezávazného přátelství, obraz, jehož se Maud Philbyová bez námahy držela, jako kdyby tomu nikdy nebylo jinak.

Kai už málem upadl ve zmatek, ale odsunul to na později, až bude sám a bude mít na úvahy dost času. Připadalo mu nepochopitelné, že Maud Philbyová zvládá tuto choulostivou oblast s takovou rozhodností, ačkoliv po té poslední scéně v Monte Carlu nemůže být vůči němu objektivní.

Zatím mu tedy nezbývalo než předpokládat, že na svou náklonnost k němu zapomněla, a začít překvapeně obdivovat Liévena, jak rychle to dokázal.

Tato nová situace však dráždila jeho samolibost. Proměnlivost Philbyové mu imponovala, jak člověku vlastně vždycky imponuje, když cítí, že on sám byl někde náhle vytlačen z jisté pozice.

To, co ho dosud, už celé týdny, zajímalo jen mírně, stalo se nyní žádoucí. Tehdy v Monte Carlu, kdy vše záleželo jen na něm, se zabýval snobskou myšlenkou Philbyovou odmítnout a spokojit se s intelektuální škodolibostí. Ale když se dnes musel dívat, jak toto gesto nezapůsobilo a že své šance ztratil, najednou mu velice záleželo na tom, aby Philbyovou nejen znovu získal, ale i využil.

Večer zůstali spolu. Kai byl ve střehu a duchaplný, vyšel z toho poctivý flirt na vážném základě, flirt, který on výrazně podporoval. Udělal to nejlepší, co mohl - v rozhovoru i v myšlenkách ignoroval minulost, začal nově a ležerně, jako kdyby se s Maud Philbyovou seznámil právě před hodinou.

Palmy se ohýbaly v teplém, skřípajícím větru. Do hotelové zahrady se vplížil nějaký tenor a zpíval italské národní písně. Zaháněli ho, ale on se vracel znovu a pokaždé z jiného kouta se rozplýval v rozvleklých kantilénách. Při písni Santa Lucia konečně zapomněl na ostražitost, a tak ho personál chytil a vyhodil.

Jako na zavolanou zazněly z tanečního sálu ve stejné chvíli synkopy argentinské kapely, tlumené, důrazné, povzbuzující. Ihned Kaie podnítily, neboť podmalovávaly a zároveň byly ozvěnou, a on podle toho poznal, jak je sám na tom rozhovoru zainteresovaný. K žádným reflexím už nedocházelo; byl příliš zaměstnán, jinak by ho ten rychlý vývoj asi poněkud zarazil.

Nad celou situací se vznášela jistá komičnost, která oběma ušla; nespočívala v současnosti, nýbrž ve světle, jež na ni vrhala minulost. Dříve obě strany plývaly duchaplností, ale ta nevedla k žádnému cíli. Nyní docházelo těmi nejzprofanovanějšími prostředky k překvapivému tahu, okořeněnému tím, že byl u obou partnerů vyvolán mylnými

úvahami.

Kaie upoutalo, jak Maud Philbyová dokáže s takovou lehkostí zapomínat. Navíc si nebyl jistý, jakou roli v tom hrál Liéven, a proto usiloval o jakýsi druh rozhodnutí, aby viděl jasněji. Ze tomu napomáhala i určitá ješitnost, maskovaná mužským sebevědomím, to si sám zatím nepoznával. Zato si namlouval, že Maud Philbyovou podcenil.

Ona naproti tomu opravdu neblafovala, avšak z jiného důvodu, o němž Kai neměl tušení. Poslední scéna s ním v Monte Carlu ji nejen urazila, to by se konečně dalo snést -, ale také jí vzala jistotu. Maud nevěděla, jak dál, a byla by se s Kaiem setkala právě v té náladě, jakou očekával, nebýt Liévěna.

Jeho tajné záměry neznala. Uvědomovala si jen, že se s Kaiem přáteli. Toto pikantní sousedství jí stačilo, aby se rozhodla pro něj, a tím se trochu odškodnila za to, že ji Kai urazil. A protože právě pro toto sousedství předpokládala, že bude muset překonávat Liévenův odpor, vrátilo jí toto snadné vítězství nejen jistotu, ale navíc ji ještě vyzbrojilo vědomím, že má před Kaiem jisté veselé tajemství, jež nebylo zcela bez zlomyslnosti. Zašlo to dokonce tak daleko, že do svých hravých intrik zapojila i Liévěna a vsugerovala mu myšlenky, které ho - bohužel mimo rámec jejich kalkulací - podnítily k tomu, aby s Kaiem promluvil. Ale o tom vlastně nevěděla, a proto si zachovala rovnováhu.

„Nezatančíme si?“

„Ráda...“

Hudba je strhla jako čirý vír. Nebylo tu mnoho párů, a tak měli na hladké ploše dost místa.

Maud udržovala takový odstup, že se jen lehce dotýkali, tedy odstup, který je fluidem veškerého tance. Pohybovali se v něžné paralele, kterou nikdy nenarušil nesoulad, dala se tušit dlouhá stehna, jak se pod tenkým hedvábím blíží a opět jako laně přechájí, byla cítit vzrušující hra kolen.

Rytmus oba následoval, i když se již vrátili na terasu, a zahalil je do měkké, vlahé nálady, do příjemného klidu, do zalíbení ochotných smyslů. Bylo to pěkné povrchní snění, taktí chuť nechat se unášet, zvolna přecházeli sem a tam pod hvězdami, velkými a jižními, vzduch chutnal po víně; když míjeli taneční sály, bezděčně udělali pár rytmických kroků, a ruce přitom strnuly jakoby náhodou, bez zvláštního úmyslu, v gestu až příliš známém z tance, ramena se dotkla, a když se zastavili, stačil jen malý obrat, aby si byly blízko i oči.

Nedbali toho, že hvězdy, palmy a hudba nejsou právě originální rekvizity - a protože příliš nemluvíli, nebylo tu ani žádné předčasné vysvětlování. Večer proběhl v harmonii a oni se podobali zamilovaným, kteří se našli v pozdní sounáležitosti.

Ale při plavání příštího rána brzy nastaly komplikace. Maud Philbyová, která si předešlý večer vyložila po svém, považovala za účelné pohovořit o závodě.

Kai však neprojevoval žádný zájem a také o tom opravdu nechtěl ani slyšet.

Philbyová se však nenechala odbýt a šla za svým tak opatrně a zároveň drze, že ji nechtěl přerušovat.

Pozoroval ji přimhouřenýma očima a zamyšleně konstatoval, že by pro něj byla tím pravým flirtem, kdyby mu ji náhoda neposlala do cesty právě v tomto roce nálad a krizí.

Už jen to, s jak taktí ironií hovořila o Murphym, aby si z toho Kai mohl pro sebe vybrat cokoli, už to patřilo k nejzábavnější strategii.

Rozhodl se, že ji přeruší a konečně se také o něčem ujistí. Klidně a jakoby mimochodem řekl: „Náš tým chce jet tak, aby vyhrál Liéven.“

Zasmála se. „Tomu nevěřím.“

„Proč ne?“

„I kdybyste to chtěl, neudělal byste to. Už kvůli Murphymu ne.“

„A kdyby to chtěl Liéven?“

Okamžitě pochopila, ale neprozradila se a bez zaváhání odpověděla: „Bylo by to od něj pošetilé.“

Kai pomýšlel na to, že ji zažene ještě dál do úzkých. Předešla ho tak nečekaným obratem, že ho to překvapilo. Místo aby se diplomaticky bránila, beze všeho své pozice vydala. Nevzdala se - byla by totiž měla ještě tisíce východisek -, jen prostě přešla do nepřátelského tábora, a to tím, že udělala to, co bylo ze všech možností nejpřekvapivější: řekla pravdu.

Se smíchem pověděla Kaiovi o svých plánech - nikoliv podrobně, nýbrž v náznacích, jako se hovoří k někomu, kdo o tom stejně už ví. Tím z něj udělala zasvěceného a spojence. Vydala se všanc, jeden den před naplněním svých ctížádostivých nálad, hovořila o tom nenuceně, zdánlivě spontánně, jako dítě, které způsobilo veselý zmatek a teď jej odhaluje.

To by Kai nikdy nečekal. Viděl, že se předchozího večera musel ve svých úvahách mýlit. Ale přesto toho nelitoval, naopak, ze srdce vítal tuto stanici, do které dorazil. Maud Philbyová si ho v této chvíli získala, aniž to tušila.

Odkryla karty a dala tak najevo, že svou ctížádost nemínila tak vážně. Odhodila ji a stala se před upřímností svého citu upřímnou. Bez předchozího večera by ji to vůbec nenapadlo. Takto však její jednání mělo nejen šarm, nýbrž prozrazovalo i cosi podstatného: že totiž přes všechn flirť a sport stále zůstává ženou.

A tak vedla komedie plná omylů z předešlého dne k podivné kapitulaci na obou stranách.

Kai obdržel vzkaz od Fioly, který ho žádal, aby k němu ihned přišel.

Chvatně se vydal na cestu.

Fiola ležel celý zachumlaný v posteli. Na čele se mu perlil pot, zuby mu jektaly zimnicí.

„Mám svůj záchvat malárie. O týden dřív. Nemůžu s vámi jet. Potrvá to až do zítřejšího večera.“

Kai přikývl. „Nic si z toho nedělejte, o nic nejde.“

Řekl to mechanicky, konejšivě, ale ve skutečnosti v něm tato nečekaná komplikace vyvolala přímo

sebevražednou náladu.

Z úvah ho vyrušil Fiolův hlas. „Vy musíte jet...”

Kai nepřítomně odpověděl: „Ano, to se snad nějak zařídí...”

Promýšlel různé eventuality. Třeba by mohli startovat jen se dvěma vozy, takže on by s sebou vzal Hollsteina; ale to by bylo riskantní - nebo si vypomůže některým z montérů.

Fiola se zvedl, ale okamžitě zase klesl zpět, zasažen doslova krupobitím zimmice, a řekl: „Vezměte místo mě Courbissona.”

Očima ukázal stranou. Kai se otočil a teprve teď si všiml, že Courbisson je v pokoji. Byl pobledlý a vypadal jako chlapec. Kai si vzpomněl na tristi scénu při střelbě na holuby.

Fiola ze sebe s obtížemi vypravil: „Trať zná - často ji projížděl se mnou - a - chtěl by s vámi jet...”

Kai se rozhodl rychle. Courbissonův postoj na golfovém hřišti se mu líbil; stál tu teď bledý, vzrušený, připraven něco vymazat a něco sám sobě dokázat. A Kai mu slíbil, že s ním ještě jednou promluví. Tohle byla lepší příležitost. Podal Courbissonovi ruku. „Pojedeme.”

Ihned si zašli pro vůz a ještě jednou projeli trať v mírném tempu, aby stroj šetřili. Kai podrobně informoval Courbissona o každém detailu.

Pak ho odvezl zpátky a poradil mu, aby se jaksepatří vyspal, od odpoledne až do příštího rána.

XV

Ještě večer začalo stěhování národů k hotelům. Musely se pronajímat i koupelny, vany se proměnily v postele. Každý přijíždějící parník dodával nové a nové zástupy.

Noc byla plná hlasů. Kdo nenašel ubytování, nocoval pod širým nebem. Hotelové haly byly přeplněné, pilo se až do rána a pak se hned vyřázelo. V zahradách koncertovaly džezové skupiny, které přijely s návštěvníky. Protesty nebyly k ničemu.

Kai se v noci jednou probudil a viděl, jak se na oblázcích pod palmami za svitu pestrých luceren tančí; světla, hlasy a hudba splývaly dohromady.

Ráno si nastrkal do kapes spoustu pilulek a odjel už velice brzy. Přesto mu cesta do Cerdy trvala dlouho. Silnice byla ucpaná vozidly, ačkoliv bylo ještě velmi časně a z Palerma vypravili zvláštní vlaky.

Kai si razil cestu společně s Courbissonem. V depu už montéři podrobovali vozy poslední prohlídce. Ležely tu připravené hromady pneumatik, mezi nimi i protiskluzové s lesklými kovovými hlavičkami nýtů. „Kdyby mělo pršet,” vysvětlil Pesh.

„Pršet?” Kai se podíval k obloze bez mráčku. „Bude vedro.”

Přišli Hollstein a Liéven, už v závodnických úborech, a měli volné, široké kombinézy, které ponechávaly krk volný. Kai se rovněž odešel převléct. Pomalu si natahoval kombinézu. Cítil, že tentokrát jde o víc než obvykle, a chvíli podržel chladivou látku vzrušeně v rukou, než si ji natáhl na sebe.

V poslední chvíli se všechno změnilo. Murphymu šlo o Maud Philbyovou, to se vědělo. Kaiovi nezáleželo na tom, aby v tomto závodě vyhrál Philbyovou, to by mu připadalo směšné, ale v žádném případě nechtěl nechat vyhrát ani Murphymu, měl v úmyslu rozhodně zabránit tomu, aby si Murphy svým energickým způsobem dělal nároky na něco, nač by měl právo jen za úplně jiných okolností.

Vozy odjely na váhu. Bylo vydáno šestnáct startovních čísel. Čtyři červené vozy, Murphymu tým. Tři startovaly před Murphym, on sám měl na chladiči číslo deset a jel jako poslední člen svého týmu. Za Murphym následoval Hollstein, pak Liéven, poté Kai.

Jelo se po trati Coppa Florio, pětikrát kolem horského masivu Madonie. Každý okruh měřil 108 kilometrů a měl více než 1500 zatáček - tedy jednu zatáčku na každých 75 metrů. Sázky teď stály v poměru 4:1 ve prospěch Murphymu.

Vozy vyjízděly vždy po dvou minutách. První motor zavyl a vyrazil v oblaku prachu.

Courbisson znervózněl a chtěl už nasednout.

„Jen klid,” zdržoval ho Liéven. „Máte přece ještě spoustu času.”

Startoval jeden vůz za druhým. Vzduch, plný nepopsatelného hřmotu, se trhal na kousky; nedalo se rozumět jedinému slovu, lidé si křičeli do ucha, ale adresát zaslechl jen jakýsi šepot.

Kai se dal do řeči, bránil se tomu, ale nedalo se nic dělat, ten řev motorů pronikal až do krve.

Řada se pomalu posouvala. Vyřít se první vůz z Murphymu červené čtveřice, Hollstein už seděl za volantem, Liéven nastupoval. Kai mávl na Courbissona. Usadili se, brýle na očích, kukly pevně přitahované, paže zabalené, na kolenou a loktech kůži. Murphy se ani neohlédl. Jeho vůz vyrazil vpřed a zmizel. V té chvíli se výraz Kaiovy tváře změnil.

Odstartoval Hollstein; po něm Liéven. Kai se podíval nahoru, pocítil horečku, překvapivě, náhle, nohy se mu na pedálech skoro chvěly. Kousl se do rtu, ohlédl se, ale nepomáhalo to, a tak nechal věcem volný průběh a doslova šílený netrpělivostí a třesoucí se na celém těle od chvíle, kdy už před ním žádný jiný vůz nestál, čekal na znamení ke startu.

A pak před nimi najednou se svistotem a praskáním uháněla zpátky bílá silnice ozářená sluncem. V ní stíny a světlejší odrazy: hrboly a díry, které vůz se zakolísáním přejel, trochu poskočil a vyrazil s ještě větší silou. Ohyby, v prachu prosvětlené sluncem dožluta, spousta kamení - zatáčka - opět zatáčka, zase prach, hustší, v zatáčce před nimi se míhá cosi temnějšího, žene se to vzhůru, bíle se zatřpytí, klikatí se to v setině sekundy jako blesk - Kai se zhluboka

nadechl: to byl Liéven. Držel se těsně za ním.

Kolem se míhaly olivové háje se stříbrošedými listy. Stoupající serpentina vykoukla z prachu jako had a opět zmizela. Za vozem rachotily kameny; tempo bylo ostré.

Hollstein vpředu sledoval Murphyho rudý vůz, hnal ho před sebou v ledové nenávisti, už dávno ztratil vědomí, do vlásenkovitých zatáček vjížděl tak, že sklouzával až na okraj silnice.

Náhle zahrozila propast, prudce padající dolů, a pak následovaly celé kilometry sypkého štěrku, kola bombardovala kamením všechno kolem, pěsti svíraly prudce se otřásající volant, vůz proklíčkoval uvolněnou sutí.

Na pozadí zářícího nebe se objevilo šedé a hnědé opevněné město: Caltavuturo. Trať stoupala, kompresory hvízdaly, kamení bubnovalo, trať stoupala, hrdlo dusil prach, trať stále stoupala - a náhle byl na dohled první vůz před Hollsteinem, světlemodrá skvrna v šedi, ale žádný červený, žádný červený, skřípal zuby a předjel na úzké silnici, cesta stoupala dál, 800, 900, 917 metrů, Polizzi.

Pak se v nebi otevřel daleký výhled, něžně povlákala hedvábná modř, v ní kolmý sloup kouře z Etny, a před tím druhý vůz, červený, rychlý pohled: Murphy? Když se mihl kolem, zahlédl Hollstein číslo - devítka - Murphy je ještě vpředu.

Ale teď přišly ostré zatáčky v klesání, vozy se řítily dolů za nářku brzd, hnaly se jako bouře, bílý vůz jel nemilosrdně. V údolí řeky Grande zahlédl Hollstein před sebou opět oblak prachu, vyrazil, znovu 900 metrů strmě vzhůru, a pak soupeře u Collesana předjel - byl to Francouz Balbot.

Palmy, agáve, moře - u Campo Felice mířil na západ jediný přímý úsek závodu, sedm kilometrů podél pláže, přes díry, strouhy vymleté vodou a úlomky skal. Hollstein pronásledoval italský vůz. Krátce před tribunami dostal Ital smyk a zablokoval trať. Hollstein kolem něj prolétl na šířku prstu a vjel do druhého kola. S odstupem čtyř minut následoval Liéven, pak po dvou minutách Kai.

Pesch nařídil, aby Murphyho čas ihned napsali spolu s časy Hollsteina, Liévena a Kaie tlustými číslicemi uhlem na velký kus bílé lepenky. Tu ceduli drželi dva montéři, vstříc vozům, které se k nim hnaly jak bouře. Kai viděl, že Murphy získal dvě minuty, jel hodinu a šestatřicet minut, u Hollsteina to bylo 1:38, u Liévena a Kaie 1:40.

Za Polizzi předjel Hollstein další vůz, o minutu později druhý, třetí pak viděl stát s kouřícím motorem u okraje silnice, zničený tou honičkou - červený vůz, první z Murphyho týmu. Teď byla partie vyrovnaná, tři vozy proti třem.

O chvíli později už byl za dalším červeným vozem, ale silnice byla tak úzká, že se nedalo předjet.

Hollstein se o to pokusil v nejbližší zatáčce, ale jeho soupeř ji projel středem, takže Hollstein nenašel žádný prostor. Červený viděl, kdo je za ním, a chtěl ho zdržovat. Hollstein ho musel nechat trochu poodjet, protože pro prach neviděl.

Pak přišla další zatáčka, silnice se rozšířila, kompresor zahvízdal, Hollstein se přisunul k soupeři, už byl vedle jeho zadního kola; teď už vedle volantu, a tu ho ten druhý začal tlačit ke straně.

Hollstein zaznamenal nebezpečí, chtěl projet kolem, ale červený vůz už nestačil, špatně odhadl vzdálenost, zahákl se za Hollsteinovo zadní kolo, oba vozy se dostaly do smyku, přelétly přes okraj silnice a prudce dopadly na zem.

Hollstein vyskočil, oběhl svůj vůz a na první pohled viděl, že levá zadní osa je rozbitá. Druhý vůz čněl ještě polovinou do závodní dráhy.

Liéven tu musel být každým okamžikem, Hollstein se svým spolujezdcem odtlačil červené auto ke kraji a skočil na svůj vůz, aby signalizoval. A už se přihnali, Liévenův spolujezdec zvedl ruku, když prolétl kolem, pochopili, Hollstein zůstal nahoře a počkal, dokud neprojel i Kai.

Na druhé straně vylézal z křoví montér. Druhý jezdec měl zlomenou ruku a odřený obličej.

Hollstein vzal z červeného vozu stupátko, rozlámal je o chladič na laťky, roztrhl kabát a pečlivě dával zraněnému ruku do dlah, zatímco mu do tváře vykřikoval jednu nadávku za druhou.

Když vstal, cítil náhle slabost a nevolnost. Ještě jednou kopl do červeného vozu, pak přeběhl ke svému autu, v náhlém přívalu naděje zavolal svého montéra, poklekl, rychle pochopil, že je to beznadějně, a dřepl si na zem s tupým pocitem: závod je ztracený.

Liéven Hollsteina poznal a viděl, co se tu přihodilo; ihned přešel do vedení se zdvojeným úsilím. Když si Hollsteina na okraji silnice povšiml Kai, rozhodl se k činu. Jel tak ostře, jak jen mohl, protože věděl, že Liéven se pokusí všechny uhnat k smrti. Chtěl být tak těsně za ním, aby mohl už ve třetím kole přejít do útoku. V depu přistál právě ve chvíli, kdy Liéven odjížděl, a křikl na něj: „Teď půjdu dopředu!“

Potřeboval celkem tři hodiny dvanáct minut, Murphy 3:10, Američan byl tedy osm minut před ním a pokud šlo o čas, měl náskok dvou minut.

Kai informoval Courbissona. Vypil skoro celý kbelík vody, zbytek nalil na chladič, vyměnil si bezprsté rukavice a s plynovým pedálem až u podlahy vyrazil do třetího kola.

Kaktusové křoviny lemovaly trať jako zkamenělé pravěké bytosti. Vylétl kámen, jednoho z diváků udeřil do žaludku a porazil ho. Kai bral zatáčky, aniž ubíral plyn. Předjel Liévena; na okamžik se dostaly oba vozy v plné jízdě vedle sebe, jako kdyby byly nehybné. Liéven se domníval, že ho pronásleduje některý z konkurentů, a proto ho nechtěl pustit před sebe; ale pak zahlédl, jak se dopředu pracovává bílý chladič, a ihned uvolnil dráhu.

Na tribunách se vlnil příboj horka, vzrušení a očekávání. Čísla se opět vyšplhala do výšky a oznamovala dosažené časy. Murphy byl se dvěma minutami náskoku nejrychlejší, za ním následoval Kai. Pak Liéven a druhý červený Američan s padesátivteřinovými odstupy. Tři vozy už vypadly. Při výstřelu z děla, který ohlašoval průjezd prvního jezdce po každém dokončeném kole, byl v čele Zamboni, pak v krátkém odstupu celá smečka a těsně za ní už vlk, který ji plašil: Murphy.

Kai předjel Manniho, nechal za sebou Willse a Toskaniho; ale Murphyho nedohnal. Při každém novém oblaku prachu, který před sebou zahlédl, se mu rozbušilo srdce - ale nikdy to nebyl Američanův červený vůz. Kai si zvedl brýle. Z čela mu stékal pot po tvářích, kapal z brady na ruce. Obličej měl zašedlý prachem, pod tlustým pudrem silnice celý vrásčitý. Courbisson v jedné zatáčce málem vylétl z vozu, tak daleko se vykláněl. Kai ho chytil za opasek a vtáhl ho zase k sobě dovnitř.

Teploměr ukazoval čtyřicet stupňů. Španěl Rodino se přihnál k tribunám, zničehonic se zastavil na protější straně, vystoupil, chvíli vzpřímený stál, zapotácel se a v bezvědomí se skácel do náruče přibíhajících pořadatelů: úžeh.

Kai měl pocit, že mu pukne hlava, cítil nebezpečný tlak krve. Courbisson mu vyhrabal z kapsy tablety, strčil mu je do úst a přidržel u rtů láhev. Kai neviděl nic, jen silnici, jen trať, velice zřetelně, jak obrovským zvětšovacím sklem, v němž se proměnily jeho opuchlé oči, každý kámen, každý hrbol, každou díru, jen silnici viděl před sebou, ale už na okrajích se rozplývala, rosolovatěla, byla nezřetelná, a za tím už nebylo nic, nic nevnímal, na nic nemyslel, viděl jen silnici, slyšel jen motor - řev válců mu jako oheň pronikal všemi póry, jel už čtyři hodiny a nic o tom nevěděl, jel pátou hodinu, pojede pořád...

Opět se objevila depa, před nimi vůz, z chladiče se kouřilo jak z Vesuvu, kapota byla zdvižena a nějaký člověk pod ní vězel polovinou těla. Zastavili se skřípajícími brzdami, Kai vypadl z vozu a pil a pil a pil, někomu vytrhl z ruky citron, zakousl se do něj a začínal pomalu vnímat, co mu Pesch křičí do ucha: „Liéven..."

„Liéven tu musí být každou chvíli..."

„Liéven havaroval," volal zoufale Pesch a třásl Kaiovým ramenem. „Musíte závod dojet sám! Jedťte, jak chcete..."

Byl zmatený, už nevěřil v úspěch. Jeden z montérů přinesl lepenku, Kai ji popadl: „Jaký je čas?"

„Kai 4:48, Murphy 4:47."

Jedním skokem byl Kai zase ve voze a volal: „Co se stalo Liévenovi?"

Montér, který klečel u předního kola, ho informoval: „Zraněné rameno, nic vážného, vůz je napadrt'."

Sotva dotáhli matky, už byl Kai zase pryč. V jedné zatáčce zahlédl Hollsteina, stál s usazenou tváří, vztekle dupal a vztahoval ruce ke Kaiovi.

Vůz se změnil v sinavé, bouřící strašidlo. Kai o sobě téměř nevěděl. Courbisson měl ruce samou krev, v jedné doslova šíleně projeté zatáčce vůz tak tancoval na dvou kolech, že Courbisson dřel rukama o zem. Byla to jízda bez rozmyslu, elementární, instinktivní honba, magneticky přitahovaná neviditelným bodem kdesi vpředu na silnici: tím bodem byl Murphy.

Zatáčky projížděli stylem na život a na smrt, vůz se hnál přes kameny, protlačil se příkopem, strhl obrovský kus drnu - tu zazněl výstřel z děla, ohlašující prvního jezdce celého pole, a hned nato byl Kai zase před depem. Vyskočil a v závodnické horečce pokračoval během, než se vzpamatoval, obrátil se a zeptal se na čas.

Pesch stál před ním a zapřisahal ho: „Jste minutu před Murphym, vedete jako první, pro všechno na světě, jedťte opatrně, ať se nic nestane, umístíme se v každém případě."

Kai ho vůbec neslyšel. Montéři, nakažení jeho horečkou, dosáhli rekordu, když vyměnili pneumatiky za 48 sekund. Jelo se do posledního kola.

Kai se blížil k jakémusi hnědému vozu. Když byl dva metry za ním, vylétl z prachu a mlhy kámen a udeřil do jeho auta. Trhl sebou, jako kdyby byl sám zasažen, tak ho vydělala myšlenka, že se snad rozbil chladič.

Courbisson se vyklonil kupředu, aby se podíval - kámen naštěstí nepůsobil žádnou škodu. Stále si udržovali rychlost.

A znovu tu byl ten hnědý, a už byl za Kaiem, předjeli červené auto, poslední kromě Murphyho, vpravo za nimi zůstal zelený vůz Boillotův, museli být už těsně za špicí. Kaiovi stačilo pouze neztratit kontakt, a vítězství by měl jistě. Takhle se nad tím však nezamýšlel ani jedinou minutu. Věděl, že může vyhrát, pokud jde o ujetý čas, jestliže do toho nic nepříjde, ale s tím by se nikdy nedokázal spokojit, pro něj existovalo jen jedno: musí předjet Murphyho!

Před ním hučel zelený vůz - a už byl za ním - Zamboni - a teď byl rozčilen i Courbisson, který křičel: „Před námi už může být jen Murphy." Jeli jak posedlí. Tu se před nimi na okamžik vynořil jakýsi stín v houstnoucím prachu - Kai zatajil dech - červený - Murphy...

S přimhouřenýma očima zkoumal prostor nad kapotou. Viděl jen mihající se slabý stín v mračnu prachu před sebou a blížil se k němu. Prach byl už tak hustý, že nebyl vidět ani okraj silnice, a tu v jedné zatáčce povolil šterk, strhl jeho vozu zadní kola, ten se otočil, jednou, dvakrát, pomalu se kácel a převrhl se. Ještě v pádu se Kai přidržel volantu, odřenýma rukama chytil vůz za kola. Courbisson chňapl do předních os, nadzvedl je, uchopil pevněji, levou rukou se opřel o kov chladiče, pocítil šílenou bolest - cuklo to, a vůz stál zase na kolech, Courbisson však měl na dlani živé maso, rozžhavený kov mu spálil kůži, a ta se při trhnutí za osy strhla.

Vůz už zase bouřil, ztratili jen několik sekund, ale byly to cenné sekundy, mrak prachu před nimi zmizel, viditelnost se zlepšila.

Vůz se smýkal, prohýbal se, na nerovném lávovém povrchu doslova skákal, brousil ploché příkopy, s řevem se hnál do stoupání - tu se nosní dírky rozšířily a chtivě opět nasávaly šedobílé chuchvalce mlhy, prach, ten nádherný prach, jinak největší nepřítel závodníka, ale nyní znamenal spasení, neboť v tom prachu seděl Murphy.

V Polizzi už byl zřetelně vidět. V Kaiovi však nezbylo nic lidského, sténal spolu s hučícím kompresorem, tlačil ramena dopředu, jako kdyby chtěl vozu dodat ještě větší rychlost - stokrát se ocitli v nebezpečí, že se převrhnou nebo narazí do svahu - ale blížili se k Murphymu.

Měli za sebou sedm tisíc zatáček, když už byli těsně za jeho zády, u Collesana ho dojeli na vzdálenost jednoho metru, u Campo Felice se jejich chladiče vyrovnaly, a tu začal šílený závod podél pláže.

Murphy, zcela bez zábran, křičel a klel a jel - Kai, náhle klidný, se pomalu sunul, obličej skloněný nad volantem. Vůz dostal mohutnou ránu, jak projeli louží, Murphyho chladič se potácel vedle Courbissonova sedadla, sklouzl dál dozadu, a tu se ozval výstřel z děla, z vybičovaného víru vjel do cíle Kaiův bílý vůz. Čtyři metry za ním Murphy.

Rozpoutala se bouře. Davy prorazily bariéry, publikum obklopilo vozy. Kai se stal vítězem s náskokem šesti minut. Květiny se hromadily na sedadlech, v rukou. Energičtí muži s páskou na rukávu se chtěli zmocnit jezdců. Kai viděl, jak k němu všim tím zmatkem proplová Pesch, veselý, rozzářený, šťastný. Motocyklisté jeli s rudými vlajkami vstříc zbývajícím závodníkům, aby je varovali; obecnost se už nedalo udržet.

Když Kai vystoupil, musel se na okamžik opřít, takovou bolest cítil při chůzi. Zvedl nohy a ukázal je Courbissonovi; žár motoru mu spálil podrážky bot dočerna.

„Oba budeme potřebovat pár obvazů - ale nejdřív...”

Rozhlédl se a udělal pár kroků. Okamžitě se dostal do rukou několika novinářů a jen s obtížemi se dokázal vysvobodit.

Obrátil se na druhou stranu a pokusil se zmizet za depo, ale ocitl se v pevném obklíčení Američanek a musel zpátky.

Vypadal podivně nervózně až utrápeně, nepůsobil dojmem šťastného člověka, jak se tak vyhýbal všem gratulantům a snažil se uniknout, jak doslova uskočil, když sotva setřásl jedny ruce a nečekaně padl do jiných.

Byl nesmírně unavený, špinavý od oleje a prachu, a nad ním se vznášela jako nádherná vidina koupel ve vířící vodě a pak příjemné uvolnění večera stráveného v pohodlném křesle, večera, v němž chtěl vypít hodně vychlazeného šampaňského, aby své kůži alespoň částečně nahradil úbytek tekutin, způsobený horkem a suchem. Nevěřil, že by dokázal za jeden večer vypít tolik, aby ten suchý oheň uhasil.

Zatím však měl jako bezprostřední pocit po závodě jedno naléhavé, i když velmi primitivní přání, vždyť seděl koneckonců osm hodin bez přerušení v autě a přece jen podléhal biologickým zákonům.

A tak bloudil poněkud nevrle mořem nadšení a hledal příležitost, kdy by zůstal aspoň na chvíli nepozorován. Podánilo se mu to po velkém úsilí.

Ale stále se nemohl vymanit z deprese. Přičítal to vyčerpanosti; poslední hodiny mu vzaly veškerou energii.

Jeli do Palerma. Kai seděl na zadním sedadle, nic na světě by ho dnes nedokázalo donutit k tomu, aby vzal do ruky volant, z jízdy měl šok a říkal si, že závodního vozu se už nikdy nedotkne. To si sliboval po každém těžkém závodě.

Courbisson seděl vedle se zafačovanými rukama a podíval se na něj. Kai pokývl. Oba mysleli na totéž: pokud by šel Courbisson opět k Lilian Dunquerkové, přijala by ho. Jak a proč, to nemohl tak docela vědět, myslel si o tom jen dobré, a zčásti se to asi vyplní. Kai důvod znal - ale šetřil Courbissona a neřekl mu nic.

On sám už Lilian Dunquerkovou nikdy neuvidí. Ona nepřijde, tak brzké shledání by znamenalo sestup. A oni oba nade vše milovali gesta; neboť gesto je součástí formy a forma je posvátnější než jakýkoliv obsah.

V budoucnosti stálo jakési SNAD, pozdní, bledé SNAD - ale Kai se od toho odvrátil, pokoušel se zapomenout. Naučili ho heroismu samozřejmosti tak záhy, že nikdy vážně neuvažoval o možnostech, pokud šlo o city.

Proto se oddal trudnomyslnosti, která ho nyní zaplavovala, aniž by se utěšoval vzdálenými vyhlídkami. Trudnomyslnost patřila k věci, a existoval jediný způsob, jak ji překonat: nevyhýbat se jí.

K večeru se prohloubila, když unavený po koupeli seděl sám ve svém pokoji, a přešla v depresi, tak definitivní, že cítil: tady jde o víc než jen o pozdní, čistou a krásnou bolest nad jednou epizodou, již stihl osud všeho lidského: že totiž skončila. Jde o bolest, která, osvobozena od všech chmurných, sentimentálních přání vlastnit, patří nutně ke každému zážitku, jako smrt patří k bytí. Tady se chystá jakýsi obsažnější konec, zde se oblouk uzavírá v prstenec, zde se rodí velké loučení.

Ale uvolněnost této deprese postrádala tvrdost, byla to mateřská noc, v níž už zazníval dech nového zrodu. Kai nevěděl, kam ta noc míří, ale cele se jí odevzdal, s důvěrou dítěte, jež se ukládá k spánku.

Pomalu se zjevoval jakýsi obraz, rozplynul se a znovu se vrátil; pokaždé byl jasnější a zřetelnější, až zůstal a ustálil se. Když se Kai později uložil k spánku, znal už svou cestu: chtěl jet domů, na svůj statek s platany a s dívkou Barbarou.

Domníval se, že rozhodnutí již padlo. I druhý den se v něm tato myšlenka udržovala. Rezignace sil, již vyvolala přemíra námahy vynucené závodem, pomalu mizela a zůstával jasný, tichý, mírný niterný smutek, jenž se současně podivně mísil se stejně klidnou radostí.

Protože Kai předpokládal, že se s přáteli nesetká příliš brzy, a možná už vůbec nikdy, rozloučil se s nimi prostě a lehce, jako by to bylo jen na krátkou chvíli, po níž vydrží jedna nájada

Nejisté to bylo s Maud Philbyovou. Okolnosti překvapivě převedly jejich vzájemný vztah z matoucích oblastí šermujícího flirtování k náklonnosti, která se již neověřuje a neskrývá se. Zatím byla ještě rozptýlená, zato však mnohostranná, srdečná a otevřená.

Maud Philbyová říkala, že bude v létě na francouzském pobřeží. Takřka se začervenala, když odpovídala na Kaiovu otázku, a plet' se jí teple leskla.

Courbisson s ním jel až do Janova. Hollstein doprovodil oba dva k lodi.

„Vyřídil byste mé pozdravy, Kaii...?”

„Rád, Hollsteine.” Kai to vyslovil opatrně, neboť zahlédl v Hollsteinových očích víc než jen tuto otázku, a nechtěl mu ublížit. Proto dodal: „Kdyby přišlo na věc, nechtěl byste pobýt pár týdnů v mém domě?”

Hollstein na něj pohlédl a pak se rychle chopil jeho ruky. „Ano, moc rád...”

Víc už Kai neřekl.

V Janově zanechal Courbissona a vzal si zase svůj vůz.

Kolem prolétla nížina, pole, stromy, vesnice, lidé, ale on tomu nevěnoval pozornost, tak ho to táhlo vpřed. Až dlouho do nastávající noci projížděl horami a vzdal to, teprve když to na vlhnuoucích silnicích začínalo být nebezpečné.

Jakmile měl hory za sebou, bezděky zvolnil tempo. V Mnichově se zdržel jeden den. Sám sobě nerozuměl, proč při svém neklidu ještě váhá. Ve středním Německu nechal motor odpočívat dokonce dva dny.

Pozoroval, jak v těchto dnech žije malé město. V sousedské sounáležitosti se tam den skládal ke dni, až se složil rok k roku. A on si vybavil jeden den v Janově, rychlý příjezd vozem, serpentinu nahoru k Miramare, pak výtah, pokoj, dokořán otevřené dveře, a za tím, hluboko dole, přístav, nad nímž mohutně zněly zvony. Ale nad tím vším ještě houkaly sirény vyplouvajících parníků, tak mocně a tklivě, až se noc chvěla. Druhého dne odjel do Singapuru a na Jávou.

Rozladěně vstal - k čemu to všechno, když s tím skoncoval. Jel tedy dál, ale ještě pomaleji.

Zařídil to tak, aby dorazil v noci. Nikdo o tom nevěděl.

Nezamířil ke svému domu. Když dojel k silnici, vedoucí kolem parku, nechal vůz stát, vzal Frute za obojek a kráčel s ní nahoru alejí.

Stromy voněly vlhkem a listím. Platany odrážely svou velikost proti nočnímu nebi. Kai se zastavil. Před ním stál dům, ozářený měsícem; odraz jeho paprsků hrál v oknech. Hledal v jejich řadě - tam nahoře spí Barbara. Její okna byla temná.

Kai stál a čekal. Obraz, který měl před očima, mu naplnil srdce. Nikdy mu nepřipadal tak žádoucí jako nyní. Cítil, jak se v půdě, na které stojí, převaluje bytí, poháněné tajemnými silami. Větev jednoho platanu se skláněla tak nízko, že po ní mohl sáhnout; listy byly chladné a vlhké.

Mlčení mohutnělo. Byl to ten věčný němý kruh mezi zemí, životem a nocí. A Kai v této chvíli samoty náhle pochopil, že příliš brzy uvěřil, že už je rozhodnuto. Zápas o obrat v jeho životě se neukončil tam venku; dobojovával se až zde, tváří v tvář. Jen kvůli tomu sem musel přijet.

A neklid posledních dnů se nyní, u cíle, soustředil bolestněji než cokoliv předtím, ale tím nepřemožitelněji, u cíle se totiž soustředil v poznání, že tento cíl je navždy ztracený.

Jeho život už nikdy nepůjde onou tichou cestou, po níž touží. Síla jeho touhy byla mírou její beznadějnosti; neboť po ničem člověk netouží bolestněji a prudčeji než po onom cizím, jež se nikdy nestane samo sebou.

Z epizod nevyrůstá žádný osud: přijít zpět neznamená vrátit se domů. Kai to teď věděl: to zde mu bylo zároveň blízké i vzdálené, a v okamžiku, kdy se toho vzdával, cítil, že je s tím přesto sbratřen v záhadné disonanci - tak, jak to měl rád.

Jeho život probíhal v hravosti, mnohého se jen letmo dotkl a mnohé vlastnil, ale ztratil málo a nikdy nerezignoval. Teď se to, čeho se vzdal, poprvé stalo nenávratnou ztrátou.

Kai chtěl odejít, ale ještě nemohl. Tiše hovořil k oknu nahoře. Hodně a dlouho.

Ze dvora se ozval štěkot; to Frute zdravila své přátele. Kai se lekl.

Tlumeně na psa hvízdal a zvolna se vracel alejí zpět k vozu, s rukou na hlavě zvířete, které tiše funělo a často se ohlíželo.

Dojeli ke spícímu poštovnímu úřadu. Kai musel dlouho klepat, než se úředník probudil a vyšel ven. Kai poslal Hollsteinovi dlouhý telegram a pozval ho, aby příští měsíce strávil na jeho usedlosti. On sám prý bude cestovat, pravděpodobně i přes léto.

Když hledal nějaký důvod, chvíli zaváhal a pak už s úsměvem dodal, že možná navštíví francouzské pobřeží.

Hollstein přijede a bude tu s Barbarou.

Kai uložil Frute pečlivě a poněkud obřadně na sedadlo vedle sebe. Bylo chladno, a protože se doga třásla, zabalil ji do přikrývky. Přemýšlel o dodatku ve svém telegramu. Jak rychle život ubíhá, když člověk nepřehlédne cézury! Ještě před chvílí bylo vše na vahách a budoucnost vypadala nejistá; teď se to natolik vzdálilo, že mohl uspořádat letmou přehlídku: Život poskytuje velké zážitky a otřesy vždy jen jakoby mimochodem; kdo se k tomu upne, zlikviduje buď sebe, nebo zážitek. Jen ten, kdo trvalost spatřuje v průměrnosti a vždy se na to odvolává, zůstává připraven i na věci elementární.

Barbara i Lilian Dunquerková byly unikátní; Maud Philbyová přetrvávala, zůstávala.

Klidnými, rozhodnými pohyby spustil Kai motor.

Toho rána padala silná rosa, a tak byl vůz při východu slunce mokrá jako po dešti, ačkoliv nebe zůstalo jasné a bez mráčku.

ERICH MARIA REMARQUE

Stanice na obzoru

Z německého originálu Station am Horizont

(Verlag Kiepenheuer & Witsch, Köln 1998)

přeložila Zlata Kuřnerová

Redigovala Irena Grusová

Technická redaktorka Helena Illíková

Vydalo nakladatelství Ikar Praha, a. s.,
v roce 1999 jako svou 665. publikaci
Vydání první
Sazbu zhotovilo
Sdružení MAC, spol. s r. o., Praha
Výtiskly Tlačiarne BB, spol. s r. o.,
Banská Bystrica
TS 13/34
ISBN 80-7202-522-8

Digitalizace: Brloch 2006